

اردو ، ماجرای من است.

ماجرای اردوهای تربیتی

سرشناسه: تقدیری، حامد. ۱۳۶۶- /عنوان و نام پدیدآور: ماجرای اردوهای تریبتی / نویسنده حامد تقدیری؛ مجری طرح مرکز اردویی موسسه راهیان کوثر. / مشخصات نشر: قم: فائوس دریایی، ۱۳۹۷. / مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص. : مصور/فروست: اردو، ماجرای من است. / شابک: ۹۷۸-۹۹۶۶۵۱-۳-۹ / وضعیت فهرست نویسی: فیبا/موضوع: اردو و اردوداری / موضوع: Camping/موضوع: اردو و اردوداری -- مدیریت/موضوع: Camping -- Management /موضوع: اردو و اردوداری -- برنامه ریزی/موضوع: Camping -- Planning /شناسه افزوده: موسسه آموزشی، فرهنگی راهیان کوثر. مرکز اردویی/رده بندی کنگره: ۱۳۹۷م ۲۷ت/ GV۱۹۱/۷ رده بندی دیویی: ۷۹۶/۵۴ شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۸۴۶۹۵

نویسنده: حامد تقدیری

مجری طرح: مرکز اردویی موسسه راهیان کوثر

ناشر: فانوس دریایی

شابک: ۹-۳-۹۹۶۵۱-۶۲۲-۹۷۸

چاپخانه:

نوبت/تاریخ چاپ: اول/۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

تلفن دفتر نشر: ۰۹۳۵۳۱۶۱۶۲۶

تلفن پخش:

فهرست

۶	پیش گفتار
۸	طرح‌نامه اردوی شناسایی و گزینش
۳۴	طرح‌نامه اردوی زندگی در شرایط سخت
۵۲	طرح‌نامه اردوی مدیریت اجتماعی
۷۸	طرح‌نامه اردوی نقد حکومت دولت‌محور
۱۱۵	طرح‌نامه اردوی اربعین امام حسین علیه‌السلام
۱۴۲	خاتمه

نگاه می‌کنیم و نه یک برنامه مهم و تأثیرگذار تربیتی. درحالی‌که اردو به‌تنهایی می‌تواند راهبردی جدی و مؤثر جهت فعالیت‌های گسترده تربیتی باشد. این مهم گروهی از مربیان و طلاب توانمند را به قالبی نو از اردو رساند که نام آن را **اردوهای ماجرا محور** گذاشتند. این نوشتار و نوشتارهای بعدی تلاش می‌کنند تعدادی از ماجراهای اردویی تولید و اجرا شده را برای استفاده دیگر مربیان بیان نمایند. برای رشد این طرح دوستان بسیاری در **موسسه فرهنگی تبلیغی آسمان انتظار** ما را یاری کردند که صمیمانه سپاسگزار تلاش‌ها و همتشان هستیم. جناب حجت‌الاسلام **حامد تقدیری** که علاوه بر مسئولیت این مجموعه در طراحی، تولید و اجرای این آثار بسیار تلاش نمودند و **حجج‌اسلام محمدرضا جوان آراسته**، **محمدامین نخعی** و **علیرضا نخعی** که در رشد و تکمیل این قالب و تولید و تدوین ماجراهای اردویی ما را یاری کردند.

این نوشتار تنها شروع این طرح و قالب است تا این نگاه و ایده را به شما معرفی نماید و امید دارد که با نظرات، طرح‌ها و ماجراهای شما سروران رشد کند و کامل شود. بی‌صبرانه منتظر نظرات، تجربیات، نقدها و نوشته‌های شما هستیم.

مرکز اردویی موسسه راهیان کوثر
محمدصادق استوار محمودآبادی

طرح‌نامه اردوی شناسایی و گزینش

معرفی اجمالی اردو

اردوها گامی در مسیر رشد و ارتقاء توانمندی کودکان و نوجوانان هستند. برنامه‌ای که علاوه بر آموزش بهتر زیستن و رشد علمی و مهارتی، با ایجاد نشاط و شادابی تلاش می‌کند استعدادها و توانمندی‌های بچه‌ها را به ایشان نشان دهد تا بهتر بتوانند در مسیر کمال انسانی حرکت کنند.

برای تحقق این مهم، می‌بایست مجموعه اردوهای تربیتی در موضوعات مختلف را دنبال نمود. برگزاری این اردوها نیازمند شناخت کامل و درست از مخاطبین است. شناختی که موجب می‌شود نیازهای ایشان را بهتر بشناسیم و با درک درست از توانمندی‌ها و استعدادهای ایشان، سعی در رشد آن‌ها داشته باشیم.

برای شناخت بهتر ایشان در گام اول اردوی **شناسایی و جذب** طراحی شده است. اردویی که در تلاش است با برنامه‌های مختلف اردویی، شناختی را نسبت به افراد ارائه دهد. در ادامه چگونگی برگزاری این اردو تبیین می‌شود.

اهداف اردو

هر مجموعه بر اساس برنامه و هدفی که دارد مخاطبین خود را شناسایی و ارزیابی می‌کند تا دریابد چه میزان می‌تواند در رسیدن به هدف خود موفق عمل نماید. به‌عنوان مثال یک مجموعه آموزشی فوتبال برای رسیدن به هدف تربیت یک بازیکن خوب، میزان دقت، توان جسمی و حرکتی، تسلط بر اعضای بدن به‌خصوص پا، روحیه جمعی و گروهی مربی را ارزیابی می‌کند تا بتواند با اجرای برنامه‌های آموزشی، مربیان را در مسیر رسیدن به هدف یاری نماید. یک مجموعه تربیتی نیز بر اساس اهداف تربیتی که برای تربیت مربی به‌صورت فردی و اجتماعی تعریف کرده است می‌بایست مخاطبین خود را ارزیابی نموده تا بتواند با نگاهی درست و جامع، در مسیر رسیدن به اهداف خود گام بردارد.

این اردو تلاش می‌کند چگونگی و میزان ویژگی‌های زیر را به ترتیب اولویت در مخاطبین ارزیابی و شناسایی نماید. مخاطبین با حضور در بازی‌های این اردو و نمودهای رفتاری که از خود نشان می‌دهند به مربیان در شناخت بیشتر ایشان کمک می‌نمایند.

ویژگی‌های مورد ارزیابی:

۱. شخصیت
۲. دقت و تمرکز
۳. تفکر و قدرت استدلال
۴. توان رهبری و اثرگذاری در جمع
۵. اجتماعی بودن و داشتن روحیه‌ی جمعی
۶. خلاقیت و ابتکار

توضیح اهداف

اهداف و ویژگی‌های مورد ارزیابی این اردو را می‌توان بر اساس نموده‌های آن کشف کرد. در زیر نموده‌های آن به اختصار بیان می‌گردد:

۱. برای کشف ویژگی **شخصیت** می‌توان نموده‌های زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- شهادت اقدام (حضور فعال در فعالیت‌ها و نه حضور خنثی)
- دوری از پیروی و تقلید کورکورانه و بی‌چون و چرا
- پرسشگری معقول و منطقی (در برابر هر چیزی «چرا» داشتن)
- انتقاد کردن معقول و منطقی (متفاوت با نق زنی و بدقلقی)
- ایستادگی روی موضع حق و درست (کوتاه نیامدن)
- بیان قوی و به‌دوراز تکلف و دشواری

۲. برای کشف ویژگی **دقت و تمرکز** می‌توان نموده‌های زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- تحلیل خوب و دقیق خود و شناخت ضعف‌ها و قوت‌ها
- واکنش‌ها و پاسخ‌های به‌هنگام و درست
- توجه به ابعاد مختلف یک موضوع یا پدیده

- نگاه عمیق و متمرکز و پیگیر (در برابر نگاه خسته و دررفت و برگشت)
- حوصله و تمرکز انجام فعالیت‌های فکری و ذهنی

۳. برای کشف ویژگی تفکر و قدرت استدلال می‌توان نموده‌های زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- ارائه دلیل برای ادعاها و انتخاب‌ها
- چپش درست کلام و دوری از پراکنده‌گویی

۴. برای کشف ویژگی توان رهبری و اثرگذاری در جمع می‌توان نموده‌های زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- تشویق یا توبیخ دیگران در هنگام انجام فعالیت‌ها
- به‌کارگیری اطرافیان در کارها به‌صورت نیروی تحت امر
- تمایل به سرگروه شدن و مخالفت با مرئوس بودن

۵. برای کشف ویژگی اجتماعی بودن و داشتن روحیه‌ی جمعی می‌توان نموده‌های زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- توانایی برقراری ارتباط دوستانه با دیگران
- همکاری در کارهای جمعی
- تکروی نکردن

۶. برای کشف ویژگی خلاقیت و ابتکار می‌توان نمودهای زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- توانمندی حل مسئله و داشتن اندیشه‌های نو
- ساختارشکنی و پیروی نکردن از کارهای مرسوم
- ترجیح مسائل و موضوعات پیچیده به مسائل ساده
- تردید در مورد پیش‌فرض‌های قبلی مسائل

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

این اردو یکی از نمونه‌های اردوهای شناسایی، گزینش و جذب مربی به شما می‌رود.

این اردو با فراهم کردن بستر شناسایی و ارزیابی بر اساس نمودهایی که در بازی‌ها و بخش‌های خود تعریف می‌کند تلاش می‌کند مربیان را در انتخاب و شناخت هر چه بیشتر مربیان یاری رساند.

اردوهای شناسایی، گزینش و جذب می‌تواند با ویژگی‌های متفاوت و بازی‌های دیگری نیز صورت پذیرد.

شرح ماجرای اردو

تلاش شده است برنامه‌های اردو با وسایل کم‌هزینه و کم‌استهلاک صورت پذیرد که به راحتی بتوان آن را برگزار نمود و برای مربیان نیز جذاب باشد. قالب‌های برنامه‌های این اردو با یکدیگر متفاوت است. به این

بیان که فقط ورزشی و حرکتی نیست^۱ و هر کدام قالب خاصی را دنبال می‌کند. **انواع برنامه‌های این اردو به شرح زیر است:**

- آزمون هوش
- ورزش
- تحلیل فیلم به همراه جلسه گروهی
- تیراندازی
- بازی فکری دومینو
- تولید نشریه دیواری^۲

● قدم اول؛ توضیحات

همه‌ی دانش آموزان عضو یک گروه می‌شوند. هر ۱۵ تا ۲۰ دانش‌آموز یک گروه و هر ۵ دانش‌آموز در گروه، یک دسته را تشکیل خواهند داد. ترتیب شرکت در برنامه‌ها برای هر گروه در ابتدا به ایشان ارائه می‌شود. کاغذهای موردنیاز هر گروه و مربی می‌بایست از قبل آماده شده و در اختیار ایشان قرار گیرد.

مربیان توجه داشته باشند در کلیه مراحل بعد از اعلام اتمام وقت توسط مسئول برنامه، برگه‌ها را جمع‌آوری کرده و در انتهای اردو تحویل مسئول مربوطه دهند.

می‌بایست وسایل موردنیاز همه برنامه‌ها در هر بخش از قبل آماده شده باشد.

---

۱. تنوع برنامه‌ها علاوه بر جذابیت اردو برای مربیان موجب می‌شود اگر فردی در بخش ورزشی یا بیانی ضعیف است در بخش دیگر خودش را نشان دهد.

۲. هر مجموعه می‌تواند بر اساس اهداف خود، بازی‌های دیگری را نیز برگزار نماید. به‌عنوان مثال می‌توان از نمایش، پانتومیم، بازی هفت‌سنگ، تحلیل یک نماد، تیروکمان، پینت بال و... نیز استفاده کرد. تعداد بخش‌های اردوی شناسایی بستگی به میزان ساعت برگزاری اردو دارد. به‌عنوان مثال اگر اردو هشت ساعت زمان برای برگزاری این اردو دارد می‌تواند پنج برنامه یک ساعت و نیم داشته باشد.

زمان هر برنامه یک ساعت و نیم است که توسط مسئولین اعلام می‌شود. (زمان برنامه آزمون هوش یک ساعت است.) البته چنانچه تعداد متریبان کم باشد می‌توان زمان را کاهش داد.

دقت داشته باشید دانش آموزان نام و نام خانوادگی و مشخصات خود را در فرم ثبت اطلاعات کامل بیان نمایند. نظم در حضور و استفاده از وسایل و نظافت اردوگاه در تمام مراحل به عهده گروه و متریبان است و هرگونه کثیفی و بی‌نظمی نیز در ارزیابی‌ها لحاظ می‌گردد.

افرادی که در برنامه‌ها فعالیت نمی‌کنند و منتظر نوبتشان هستند، می‌بایست در محل برنامه حضور داشته باشند و نمی‌توانند به بخش‌های دیگر اردوگاه بروند.

همه‌ی اعضای گروه می‌بایست بانظم و هماهنگی کامل، محل برنامه‌های قبلی خود را ترک کرده و به برنامه‌ی بعدی وارد شوند.

●● قدم دوم؛ ترتیب برنامه‌های اردو

• در ابتدا دانش آموزان وارد اردوگاه شده و فرم ثبت اطلاعات و یک عدد خودکار تحویل می‌گیرند. سپس وسایل خود را به بخش امانات تحویل می‌دهند (لازم به ذکر است ورود هرگونه تلفن همراه به اردوگاه ممنوع است.) و به مسئول ثبت‌نام مراجعه می‌کنند. مسئول ثبت‌نام نیز با ثبت نام ایشان در فرم گروه‌ها، علاوه بر گروه‌بندی ایشان، کارت شماره هویتی و رنگ گروهی ایشان را تحویلشان می‌دهد. رنگ گروهی می‌تواند

به صورت تفاوت در رنگ بند کارت یا استفاده از کاور ورزشی رنگی و یا بهره‌مندی از پیکسل‌های رنگی باشد. همچنین هر گروه یک عدد پلاستیک زباله جهت جمع‌آوری زباله‌های گروه، لیست مراحل فعالیت‌های گروه و نقشه اردوگاه تحویل می‌گیرد.

- همه‌ی دانش‌آموزان در ابتدا در بخش آزمون هوش حاضر شده و مسئول اردوگاه ضمن خیرمقدم به شرکت‌کنندگان، برنامه‌های اردو را توضیح داده و قوانین را بیان می‌کند.

- برنامه‌ی آزمون هوش به مدت ۴۵ دقیقه و در شصت سؤال به صورت همزمان برگزار می‌گردد.

- پس از برنامه آزمون هوش هر گروه طبق برنامه‌ی اعلام‌شده به محل برنامه‌ی خود مراجعه می‌کند. (در هر برنامه تنها یک گروه می‌تواند حضور پیدا کند. چنانچه تعداد دانش‌آموزان به اندازه سه گروه باشد، بعضی از بخش‌ها در زمان‌هایی غیرفعال است. لکن چنانچه پنج گروه حضور داشته باشند همه‌ی بخش‌ها به صورت چرخشی میزبان یک گروه هستند. تعداد گروه‌ها نمی‌تواند از تعداد برنامه‌ها بیشتر باشد. در این اردو چون تعداد برنامه‌های اردو پنج برنامه تعریف شده تنها می‌تواند میزبان پنج گروه باشد.)

- پس از اتمام هر برنامه گروه می‌بایست با هماهنگی اعضای گروه در محل برنامه‌ی بعدی حضور بهم رسانند.

- برنامه‌های پذیرایی و نماز و مراسمات طبق زمان‌بندی اردو در خلال برنامه‌ها برگزار می‌گردد.

• چنانچه مقذور باشد در ابتدای اردو از همه‌ی دانش آموزان عکس فردی برای ثبت در پرونده و صدور گواهی حضور انداخته می‌شود. لازم به ذکر است انداختن عکس برای جمع‌بندی نهایی مریبان پس از اتمام اردو بسیار ضروری است. چراکه مریبان اسم افراد را به خاطر ندارند و تنها با چهره و شماره‌ای که بر گردن مریبان است ایشان را تشخیص می‌دهند. در صورتی که عکس فردی مقذور نباشد می‌توان از هر گروه به‌عنوان یادگاری عکس گروهی گرفت لکن باید دقت نمود شماره‌ی کارت‌های همه‌ی افراد گروه در عکس به‌صورت کامل مشخص باشد.

• در انتهای اردو از شرکت همه‌ی دانش آموزان تقدیر شده و در صورت امکان گواهی حضور ایشان تحویلشان می‌شود.

●●● قدم سوم؛ توضیح برنامه‌ها

آزمون هوش

آزمون هوش مورد استفاده همان آزمون هوش ریو است که از ۹ سال به بعد قابل استفاده است.

- **اهداف:** شناسایی میزان هوش و تحلیل فکری افراد
- **علامت‌ها:**

پاسخ‌نامه: نمره نهایی آزمون هوش که بستگی به تعداد پاسخ صحیح و سن دارد.

• توضیحات:

- هر فرد در مدت ۴۵ دقیقه می‌بایست به شصت سؤال پاسخ دهد.
- سؤالات به ترتیب از آسان به سخت است.
- نتیجه آزمون به تعداد پاسخ‌ها و سن شرکت‌کننده بستگی دارد.
- این آزمون برای تمام سنین بعد از ۹ سال کاربرد دارد و نتیجه آن نیز با توجه به سن شرکت‌کننده متغیر است.^۳

• معیارهای ارزیابی:

نمره نهایی پاسخ‌نامه

تحلیل فیلم به همراه جلسه گروهی

- **هدف:** شناسایی میزان دقت/ قدرت تحلیل/ اطلاعات و آگاهی/ قوت بیان/ شخصیت/ شناسایی حالات و روحیات فردی

• علامت‌ها:

دقت: توجه به روند بحث و پیگیری جدی آن/ نکته‌هایی که مطرح می‌کند

تحلیل: منطقی بودن و استدلال آوردن/ داشتن انسجام فکری و پرهیز از پراکنده‌گویی/ چینش درست کلام

بیان: روان سخن گفتن/ توانایی قانع ساختن جمع

شخصیت: مشارکت فعال در بحث/ اعتمادبه‌نفس در هنگام صحبت کردن/ قدرت «نه» گفتن و رد کردن کلام مخالف

اطلاعات و آگاهی: تسلط و اشراف بر روی موضوعات مطرح‌شده/ ارجاع دادن حرف‌های خویش به منابع مستند

^۳. این آزمون هوش و کلید پاسخ آن در اینترنت موجود است.

• وسایل مورد نیاز:

ویدئو پروژکتور / لب تاب / اسپیکر / برگه‌های ثبت دانش آموزان / برگه‌های ارزیابی مسئول برنامه (همراه با شماره و رنگ گروه و معیارهای ارزیابی) / خودکار

• محتوای جلسه:

۱. سه عدد کلیپ پخش می‌شود که برای درک بهتر، هر فیلم دو بار به نمایش درمی‌آید. فیلم‌ها می‌بایست به صورت کوتاه و مفهومی انتخاب شود و قابلیت تحلیل و بررسی داشته باشد. به عنوان مثال کلیپ‌های کارتون‌ی پت و مت می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.
۲. دانش آموزان می‌بایست تحلیل خود را از هر فیلم در برگه‌هایی که به ایشان تحویل داده شده بنویسند و برای هر فیلم اسمی را انتخاب نمایند.
۳. بعد از اتمام فیلم‌ها مسئول برنامه، با ایجاد حلقه گفتگو، اسم انتخابی افراد را سؤال کرده و علت آن را جویا می‌شود. همچنین پس از آن تحلیل افراد از فیلم را جویا می‌شود و تلاش می‌کند تحلیل‌ها توسط دیگر دانش آموزان به نقد و چالش کشیده شود.

• توضیحات:

- تحلیل‌ها باید در ابتدا مکتوب شود و سپس به بحث گذاشته شود.
- برگه‌ی تحلیلی دانش آموزان در انتهای برنامه جمع‌آوری می‌گردد.
- در شروع بحث ابتدا دانش آموزان داوطلب سخن بگویند و سپس بقیه دانش آموزان بحث را ادامه دهند.
- از آنجاکه هدف از این جلسه، شناخت و ارزیابی تک‌تک بچه‌ها است، در نتیجه:

۱. سرگروه می‌بایست تمامی بچه‌ها را به کار گیرد. از این‌رو حتی بچه‌هایی که مشارکت فعال ندارند نیز باید با سؤال‌های حساب‌شده به حرف گرفته شوند.

۲. سرگروه می‌بایست بچه‌های پرحرف را به کنترل خویش درآورد و میدان را در اختیار دیگران قرار دهد.

۳. رسیدن به گزینه‌های درست در بحث و نتیجه‌گیری صحیح، مهم نیست. از این‌رو باید فضای بحث گرم نگه‌داشته شود. نباید به بحث جهت داد. حتی گاهی لازم است فرد موافق رد شود و فرد مخالف تأیید گردد تا استدلال توسط خود بچه‌ها صورت گیرد و بحث تمام نشده و ادامه پیدا کند. در پایان می‌توان بر اساس گفته‌های بچه‌ها، نتیجه‌گیری نمود تا اشکالی در ذهن آن‌ها نماند.

۴. می‌توان صحبت‌های بچه‌ها را توسط دیگر مخاطبین به نقد کشید تا هم قدرت تحلیل و دقت مخالفین مشخص شود و هم ظرفیت و تحمل مدافعین.

- لزومی ندارد که از ابتدا تا آخر جلسه، فقط یک سؤال مطرح شود؛ گاهی می‌توان برای تنوع، از سؤال‌های فرعی بهره برد.

- باید از بچه‌ها خواست که برای صحبت‌هایشان دلیل بیاورند.

- باید مراقب بود که بحث‌ها به مسائل سیاسی آلوده نشود، حتی اگر خود بچه‌ها تمایل داشته باشند!

- آنچه از همه موارد مطرح‌شده، مهم‌تر است اینکه

«آزمون خوب، مرحله‌ای از جذب است».

بنابراین جلسه باید جذاب و گیرا باشد تا بچه‌ها انگیزه لازم برای شرکت در اردوهای بعدی را داشته باشند. در این زمینه، محبت، احترام، تشویق و شوخ‌طبعی‌های سرگروه نقش بسزایی خواهد داشت.

• معیارهای ارزیابی:

۱. جدی بودن در بحث و مشارکت فعال
۲. قدرت تحلیل
۳. قوت بیان
۴. اطلاعات و آگاهی
۵. اخلاق (ادب و خوش برخوردی)
۶. وضعیت ظاهری (امتیاز این مورد در جمع‌بندی امتیازات لحاظ نخواهد شد؛ بلکه این مورد صرفاً به‌منظور تشخیص صلاحیت فرد برای حضور در طرح است.)

تولید نشریه

• **هدف:** شناسایی میزان اطلاعات و آگاهی / خلاقیت و نوآوری / ذوق هنری / شناخت حالات و روحیات فردی / شناخت پس‌زمینه‌های فکری، شخصیتی فرد و خانواده ایشان / همراهی گروهی و اجتماعی و چگونگی فعالیت تیمی

• علامت‌ها:

عمیق بودن: توجه به ابعاد مختلف موضوع مطرح‌شده / چگونگی پرداختن به موضوع / انجام همه‌ی بخش‌های نشریه و ناقص نبودن بخش‌هایی که درخواست شده است.

خلاقیت و نوآوری: ساختارشکنی و پیروی نکردن از کارهای مرسوم، کار نو انجام دادن.

ذوق هنری: چگونگی استفاده از رنگ‌ها و نحوه ترکیب آن‌ها، استفاده از اشکال و طرح‌های هنری در نشریه.

پس‌زمینه‌ها: موضوع انتخاب‌شده / ابعاد مورد دغدغه فرد در موضوع

فعالیت گروهی: همراهی با اعضای گروه / حضور و نقش‌آفرینی در گروه / تحمل روحيات و سلیقه‌های مختلف در گروه و اعلام نظر خود به‌صورت منطقی

• وسایل موردنیاز:

خودکار / مداد مشکی / مداد رنگی / پاک‌کن / تراش / کاغذ سفید در سایزهای مختلف / کاغذ رنگی / قیچی / خط کش / آب رنگ یا گواش و دیگر لوازم‌تحریر^۴

• اجزای نشریه:

تولید نشریه می‌تواند به دو صورت برگزار شود:

۱. هر دسته از یک گروه، در یک مقوا ۵۰*۷۰ و با استفاده از امکانات حاضر به تولید نشریه خود با اجزای زیر می‌پردازد. لکن در پایین نشریه می‌بایست مسئولیت و نقش هر فرد بیان شود.

۲. هر فرد به‌تنهایی نشریه‌ای را تولید کند.

---

۴. می‌توان همه‌ی امکانات را در اختیار بچه‌ها قرار داد و می‌توان بخشی از امکانات را در اختیار ایشان گذاشت تا میزان خلاقیت ایشان نیز ارزیابی شود. همچنین می‌توان بعضی وسایل را به یک گروه داد و به گروه دیگر نداد تا از یکدیگر قرض بگیرند و نحوه تعامل ایشان ارزیابی شود.

اجزای نشریه به شرح زیر است:

۱. موضوع (مثل طبیعت، حیوانات، ویژگی‌های اخلاقی و...)
۲. نام و عنوان (مثل شهر سبز، خانه دوستی، راه آشنا و...)
۳. یک سؤال (با طرح سؤال بیان می‌کند که به کدام بُعد موضوع می‌خواهد پردازد؟ نحوه تولید سؤال نیز اهمیت دارد).
۴. یک طرح (نقاشی، کاریکاتور) که مربوط به موضوع باشد نه صرفاً طراحی نشریه.
۵. یک متن (ادبی، علمی و یا...)، در صورت فعالیت گروهی تعداد متن‌ها باید بیشتر باشد و می‌توانند مصاحبه را هم در آن لحاظ کنند.
۶. یک قالب آزاد (مثل شعر، طنز، جدول و یا...)

• توضیحات:

- انتخاب موضوع نشریه آزاد است و بر عهده دانش آموز است.
- تمام اجزای نشریه از حیث محتوا باید مرتبط با موضوع نشریه باشد.
- بچه‌ها اجازه دارند به هر شکلی که مایل‌اند نشریه را طراحی کنند.
- در این بخش وظیفه سرگروه، شناخت روحیات و حالات بچه‌ها در برخورد با دیگر بچه‌ها است.
- بچه‌های می‌توانند از وسایل موجود جهت طراحی شکل نشریه استفاده کنند.
- ارزیابی کامل نشریه پس از تحویل نشریه توسط مربیان توسط مسئول مربوطه صورت می‌پذیرد.

• معیارهای ارزیابی:

۱. موضوع انتخابی و چگونگی پرداختن به آن
۲. استفاده از قالب‌های ادبی در عناوین و متن (مثل کنایه و...)
۳. خلاقیت و ابتکار
۴. استفاده از ظرافت‌ها و زیبایی‌های هنری
۵. نظم و تمیزی
۶. مدیریت زمان برای پرداختن به تمام اجزای نشریه
۷. استفاده از امکانات و توجه به دیگران
۸. نظافت محیط (البته این مورد نباید تذکر داده شود؛ بلکه باید دید کدام‌یک از بچه‌ها به این امر توجه دارد و به‌صورت داوطلبانه اقدام می‌کند! البته بعد از شناسایی، سرگروه می‌بایست بچه‌های گروه خودش را به جمع‌آوری وسایل و نظافت محیط ملزم نماید).
۹. فعالیت گروهی و همراهی با دیگر اعضای گروه برای رسیدن به نتیجه مطلوب و نیز تقسیم‌کار جهت استفاده بهینه از فرصت‌ها

ورزشی (بازی والیبال نشسته)

این برنامه می‌تواند با بازی‌های مختلف برگزار شود. به‌عنوان مثال می‌توان از بازی فوتبال با استفاده از دو توپ در بازی بهره برد. یا می‌توان بازی وسط بازی را انجام داد. آنچه مهم است این است که بازی قابلیت به چالش کشیدن متربی‌ان و مواجهه نمودن ایشان با اتفاقات مختلف را داشته باشد.

- **اهداف:** شناسایی میزان هوش و دقت / شهامت اقدام / توان مدیریت / حالات و روحیات فردی / همکاری و روحیه کار جمعی

• علامتها:

هوش و دقت: واکنش‌های به‌موقع / جاگیری‌های درست

مدیریت: به کار گرفتن بچه‌های دیگر در حین بازی / کاپیتان شدن / تشویق یا توبیخ دیگران / نظر دادن در مسائل مربوط به بازی

شهامت اقدام: مشارکت فعال و حضور در متن بازی

روحیه‌های فردی و جمعی: شناسایی برخی خلقیات و حالات مانند عصبانیت و پرخاشگری / صبر و تحمل / همکاری و توجه به دیگران در حین بازی / اضطراب / اعتماد به نفس / ناراحتی شدید از باختن / قبول اشتباه / تشویق دیگران / فداکاری / نظم‌پذیری / تکروری

• توضیحات:

- در هر مسابقه، دو گروه با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. مدت هر بازی بسته به زمان در اختیار، می‌تواند متفاوت باشد.

- در بازی وسطی در یک مرحله، گروه اول در وسط میدان قرار می‌گیرد و سپس این کار توسط گروه دوم تکرار می‌شود.

- در بازی والیبال نشسته دسته‌ها با یکدیگر به رقابت می‌پردازند.

- در بازی والیبال نشسته داور مسابقه تلاش می‌کند با ایجاد تضاد و فشارهایی به اعضای گروه‌ها، حالات و روحیات ایشان را بروز دهد. به‌عنوان مثال می‌تواند اندازه‌ی زمین‌بازی گروه‌ها یکی نباشد تا نحوه برخورد و مواجهه متریان دیده شود و یا داور با ناداوری‌های موردی نسبت به تحریک متریان در بروز ویژگی‌های خود اقدام نماید.

- سرگروه می‌تواند تیم‌کشی و انتخاب کاپیتان را بر عهده دانش‌آموزان بگذارد و واکنش آن‌ها را نظاره‌گر باشد.

- باید توجه داشت که بردو باخت در این بازی اهمیت ندارد. آنچه مهم است شناسایی روحیات و حالات و توانمندی بچه‌ها است. از این رو می‌بایست بر شور و هیجان بازی افزود.

- مسئولین اگر در بازی شرکت می‌کنند، باید در ضمن بازی درصدد یافتن روحیات و شخصیت بچه‌ها باشند. نباید آن‌چنان در بازی غرق شوند که به کلی نقش خویش را فراموش کنند!

- در بازی وسطی و فوتبال برای افزایش هیجان و جذابیت بازی و نیز سخت‌تر شدن کار می‌توان بجای یک توپ از دو توپ بهره برد.

• معیارهای ارزیابی:

۱. هماهنگی گروهی
۲. ایجاد ظرفیت برای دیگر اعضای گروه و اعتماد و حمایت از ایشان برای حضور در بازی
۳. مسئولیت و میزان فعالیت در گروه
۴. سرعت عمل و اقدام به موقع
۵. توانمندی در مواجهه درست با توپ
۶. آرامش داشتن و آرامش بخشی به اعضای گروه در مشکلات
۷. جدی گرفتن و اهمیت دادن به بازی
۸. تحلیل بردو باخت‌ها بعد از بازی
۹. دفاع صحیح از حقوق گروه در مواجهه با ناعدالتی‌ها

تیراندازی

(تیراندازی با تفنگ بادی، تیروکمان، دارت)

- **اهداف:** شناسایی میزان سرعت و اقدام به موقع / شناخت میزان دقت / شناخت میزان تسلط بر بدن و تمرکز / حالات و روحیات فردی / میزان تحلیل نتایج

• علامت‌ها:

میزان سرعت و اقدام به موقع: واکنش‌های به موقع / جاگیری‌های درست

میزان دقت: نشانه‌گیری صحیح

تسلط بر بدن و تمرکز: تسلط بر اعضای بدن / عدم توجه به شلوغی محیط و برخورد اطرافیان / فهم دقیق وضعیت برنامه / شوخی نگرفتن موقعیت

روحیه‌های فردی و جمعی: شناسایی برخی خلیقات و حالات مانند عصبانیت و پرخاشگری / صبر و تحمل / همکاری و توجه به دیگران در حین بازی / اضطراب / اعتماد به نفس / ناراحتی شدید از باختن / قبول اشتباه / تشویق دیگران / فداکاری / نظم‌پذیری

میزان تحلیل نتایج: تحلیل نتیجه اولیه تیراندازی جهت اقدام صحیح بعدی

• توضیحات:

- می‌توان در ابتدای شروع برنامه، متریان را برای پیدا کردن تیرها به بازی واداشت. به‌عنوان مثال تیرها یا سیبل‌ها را درجایی پنهان نمود که ایشان با حل مسئله‌های کوتاه به آن دسترسی پیدا کنند.

- هر فرد می‌بایست در همه بخش‌های تیراندازی حضور پیدا کند تا میزان توانمندی او مشخص شود. چنانچه تیروکمان در دسترس نبود می‌توان تنها از تیراندازی با تفنگ بادی و دارت بهره برد.
- باید دقت داشت به جهت رعایت امنیتی از شوخی و ورود افراد به محل سیبل جلوگیری شود.
- در هنگام بررسی سیبل ها هیچ فرد و سلاحی نباید آماده و در موقعیت پرتاب باشد.
- ابزار و سلاح ها باید پس از استفاده با دقت در جای خود قرار داده شود که منجر به خرابی وسیله نگردد.
- در برنامه تیروکمان و دارت فرد پرتاب کننده پس از اعلام اتمام تیراندازی توسط داور می‌بایست تیرها را جمع‌آوری نموده و در محل پرتاب قرار دهد.
- هرگونه شوخی با وسایل تیراندازی و نشانه رفتن به افراد ممنوع بوده و موجب اخراج فرد خاطی از برنامه و حذف از انجام می‌گردد.

• معیارهای ارزیابی:

۱. پرتاب درست تیر و اصابت مناسب به هدف
۲. عدم توجه به شوخی‌ها و سروصدای اطرافیان
۳. مواجه مناسب با شکست‌ها و خطاها
۴. نظم و جدیت در برنامه و دوری از فعالیت‌های خطرآفرین و جمع‌آوری وسایل پس از اتمام
۵. دادن مساعدت و مشورت درست به دوستان هم‌گروهی جهت رسیدن به نتیجه مطلوب
۶. تحلیل درست اقدامات بدن، سلاح و موقعیت در رسیدن به نتیجه مطلوب

بازی فکری دومینو

• **اهداف:** شناسایی میزان دقت و سرعت عمل / شناخت میزان تسلط بر بدن و تمرکز / حالات و روحیات فردی / قدرت تفکر و فهم چگونگی انجام کار / هماهنگی گروهی و تقسیم کار / مواجهه صحیح با شکست‌ها و مشکلات

• علامت‌ها:

میزان دقت و سرعت عمل: دقت در جای گذاری قطعات دومینو / سرعت عمل در انجام کار تسلط بر بدن و تمرکز: تسلط بر اعضای بدن جهت جایگذاری قطعات دومینو / مراقبت از برخورد به قطعات چیده شده / جایگذاری صحیح قطعات /

روحیه‌های فردی و جمعی: شناسایی برخی خلیقات و حالات مانند عصبانیت و پرخاشگری / صبر و تحمل / همکاری و توجه به دیگران در حین بازی / اضطراب / اعتماد به نفس / ناراحتی شدید از باختن / قبول اشتباه / تشویق دیگران / فداکاری / نظم‌پذیری

قدرت تفکر: بررسی و فهم چگونگی انجام بازی‌ها برای رسیدن به نتیجه درست

هماهنگی گروهی و تقسیم کار: حضور همه‌ی اعضای گروه در چیدن مهره‌ها / هماهنگی اعضای گروه در شکل‌گیری همه قطعات

مواجهه صحیح با مشکلات: تسلیم نشدن در صورت نرسیدن به نتیجه با خراب شدن در حین چیدن

• توضیحات:

- هر دسته می‌بایست با قطعات موجود دومینو بازی را به نتیجه برساند و مهره‌ی آخر را تنها با استفاده از چیدمان مهره‌ها به زمین بیندازد.

- بازی به صورت آسان به سخت برگزار می‌شود تا افراد با نوع بازی آشنا شوند.

- در بازی اول مهره‌ها به صورت هم‌سطح و مستقیم چیده می‌شود. در بازی دوم مهره‌ها به صورت هم‌سطح و زیگزاک چیده می‌شود. در بازی سوم مهره‌ها به صورت هم‌سطح و مارپیچ چیده می‌شوند. در بازی چهارم مهره‌ها از پایین چیده شده و سپس مهره‌ی موجود در سطح بالا را هدف قرار می‌دهند؛ و در بازی پنجم مهره‌ها از پایین شروع شده و سپس مسیر به بالا رفته و در ادامه دوباره به پایین برمی‌گردد و شروع و انتهای مسیر هم‌سطح است و تنها در میان مسیر یک مانع مرتفع وجود دارد.

- می‌بایست مسیر چینش مهره‌ها از قبل با چسب کاغذی مشخص شده باشد و مهره‌ی اول و آخر قرار داده شده باشد.

- در پایان برنامه می‌بایست همه‌ی مهره‌ها توسط افراد گروه جمع‌آوری شده و در جای مخصوص خود قرار گیرد.

- باید دقت نمود محل برگزاری برنامه در مکانی باشد که سطح همواری داشته و از وزش بادهای تند به دور باشد.

- پس از اتمام صحیح هر بازی گروه می‌تواند بازی بعد را شروع نماید و نمی‌توان هم‌زمان همه‌ی بازی‌ها یا چند بازی را انجام داد و تا یک بازی به‌صورت صحیح به اتمام نرسد گروه نمی‌تواند مرحله بعدی را شروع کند.

- انجام درست بازی به این معناست که تمام مهره‌ها در تنها در مسیر چیده شده باشد و با تنها ضربه‌ای که به مهره اول زده می‌شود، مهره‌ی آخر بیفتد.

• معیارهای ارزیابی:

۱. سرعت عمل در چیدن مهره‌ها و انداختن مهره‌ی نهایی
۲. فهم درست چگونگی چیدن مهره‌ها
۳. مواجه مناسب با شکست‌ها و افتادن‌های ناگهانی مهره‌ها
۴. هماهنگی گروهی در چیدن مهره‌ها و تقسیم کار
۵. مواظب از اعضای بدن و دقت در چیدن جهت خراب نشدن در حین چیدمان

قدم چهارم؛ مسئولیت‌های اردو

لازم به ذکر است یک نفر می‌تواند یک یا چند مسئولیت از موارد زیر را بر عهده گیرد.

• مدیر اردو:

- هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و مسئولین اردو
- تصمیم‌گیری در مشکلات و حوادث
- نظارت بر حسن انجام فعالیت‌های اردو و مسئولین
- برگزاری جلسات ارزیابی و هماهنگی بین مسئولین جهت انجام مناسب برنامه‌ها
- مراقبت از نکات امنیتی و بررسی کامل اردوگاه جهت برگزاری مناسب اردو
- دقت در مسئولیت سنگینی که نسبت به افراد، وسایل اردوگاه و محیط اردوگاه دارد.

• مسئول عکاسی و فیلم‌برداری:

- انجام عکاسی فردی و ویرایش و ثبت عکس‌ها جهت پرونده و گواهی حضور
- عکس‌برداری از برنامه‌ها و گروه‌ها و رویدادها
- فیلم‌برداری از برنامه‌ها و مسابقات

• مسئول رایانه:

- انجام امور تایپ واحدها
- آماده کردن فرم‌های هر واحد
- جمع‌آوری و ثبت فرم‌های پر شده
- مرتب کردن و آرشیو اطلاعات
- انجام هرگونه فعالیت رایانه

• مسئول مخاطبین اردو:

- انجام امور مربوط به ورود، تحویل کارت و ثبت اطلاعات دانش آموزان
- آماده‌سازی گواهی حضور افراد
- گروه‌بندی و طراحی سیر فعالیتی هر گروه
- جمع‌بندی ارزیابی‌ها و اعلام نتیجه نهایی هر فرد

• مسئول تدارکات و پشتیبانی:

- پیگیری و آماده‌سازی پذیرایی اعم از (صبحانه، ناهار، شام، میان وعده) مخاطبین
- هماهنگی و پیگیری پذیرایی اختصاصی مسئولین اردو
- پیگیری آب آشامیدنی و لوازم موردنیاز آن
- پیگیری و تأمین نیازهای هر بخش اردو و مسئولین
- پیگیری و نظارت بر حسن نظافت مجموعه
- مدیریت انبار و لوازم اردو

• مسئول فرهنگی و مراسمات:

- برنامه‌ریزی برای مراسمات اردو اعم از: نماز جماعت، جُنگ شبانه و...
- فضاسازی محیط و زیباسازی
- پیگیری تابلو نوشته‌ها و محتوایی ظاهری اردوگاه
- آماده‌سازی و پخش صوت‌های مناسب در بخش‌ها و برنامه‌های مختلف اردو

• مسئولین آیت‌ها:

- انجام مناسب برنامه‌ی مربوطه
- تکمیل نمودن فرم ارزیابی گروه‌ها
- نگهداری و مراقبت از وسایل مربوط به برنامه خود
- جمع‌آوری وسایل برنامه پس از اتمام اردو و انتقال به محیط انبار
- دقت در حفظ نظافت و تمیزی مکان مربوط به برنامه خود

قدم پنجم؛

وسایلی که باید برای هر اردو آماده شود

۱. فرم ثبت‌نام و اطلاعات شخصی دانش‌آموزان
۲. فرم ثبت اسامی و شماره و رنگ دانش‌آموزان بر اساس گروه
۳. کارت شماره معرفی افراد
۴. کاور رنگی، پیکسل یا وسایل پوششی اختصاصی هر گروه
۵. نقشه اردوگاه و لیست مراحل هر گروه
۶. برگه پاسخنانه آزمون هوش
۷. برگه ارزیابی مسئولین برنامه‌ها به تعداد گروه‌ها
۸. خودکار
۹. وسایل موردنیاز هر برنامه

مربیان در این اردو باید جزو ورزیده‌ترین مربیان باشند تا حضور مستمر در شرایط سخت، آن‌ها را دچار آسیب نکند. در شرایط مدیریت‌شده می‌توان این اردو را برای رده‌های سنی مختلف از کودکان گرفته تا بزرگسالان برگزار کرد.

اهداف اردو:

شیخ اجل، سعدی در کتاب گلستان می‌فرماید: «قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید». اردوی زندگی در شرایط سخت دو هدف را دنبال می‌کند:

- اولین هدف از برگزاری چنین اردویی این است که شرکت‌کننده‌ها با فاصله گرفتن از رفتارهای روزمره و امکانات تکراری زندگی خود، بتوانند درباره سبک زندگی و الگوهای رفتاری خودشان بازاندیشی کنند.
- توجه دادن به امکانات و نعمت‌هایی که هر کس در زندگی خود دارد و افزایش روحیه شکرگزاری.
- بالا بردن روحیه صبر و استقامت و تحمل نامایمات و مشکلات از دیگر اهداف این اردوهاست.
- همچنین این اردو خلاقیت متربیان را زیاد می‌کند. چراکه در مشکلات و محدودیت‌ها و محرومیت‌ها باید به دنبال راه‌حل‌های مختلف بگردند تا بتوانند مسیر اردو را به‌خوبی طی نمایند.
- این اردوها در تلاش است فکر و تحلیل متربیان را افزایش دهد تا علاوه بر تحلیل موقعیتی که در آن قرار گرفته‌اند برای رفع نیازهای خود با همفکری یکدیگر، گام بردارند.

توضیح اهداف

تفکر درباره یک موضوع زمانی ثمربخش است که از سوژه مورد مطالعه فاصله بگیریم تا بتوانیم از زاویه‌های مختلف آن را بررسی کنیم. از طرف دیگر تا وقتی ما نزدیک سوژه باشیم ممکن است تحت تأثیر احساسات و نیازها و علایق و غریزه‌ها، نتوانیم نگاهی درست و واقعی به مسئله داشته باشیم بنابراین باز فاصله گرفتن از سوژه کمک می‌کند تا نگاهمان به حقیقت نزدیک‌تر باشد.

وقتی قرار است درباره رفتارهای خودمان، عادت‌ها و الگوهای زندگی فردی و اجتماعی‌مان فکر کنیم باید از همه این‌ها فاصله بگیریم تا بتوانیم با تصویری درست و درکی عمیق درباره‌شان فکر کنیم. اردوی زندگی در شرایط سخت همین کار را می‌کند، ما را از بستر عادی و تکراری زندگی جدا می‌کند و اجازه می‌دهد درباره تک‌تک رفتارهایمان بازنگری کنیم.

درواقع این اردو، زندگی در شرایط سخت نیست، بلکه زندگی در شرایطی متفاوت با شرایط عادی و روزمره زندگی است. جایی است که امکانات و فناوری زیادی در اختیار متریان نیست و ایشان باید با داشته‌هایشان نیازهای خود را رفع نمایند.

از طرف دیگر زندگی مدرن امروز، ما را به سمت مصرف‌گرایی و تنوع‌طلبی و راحتی‌جویی پیش می‌برد. جریان عمومی زندگی آدم‌ها را در مسابقه جمع کردن امکانات و به رخ کشیدن دارایی‌ها قرار داده و عملاً فرصت لذت از داشته‌ها را از همه گرفته است.

اردوی زندگی در شرایط سخت، با جدا کردن شرکت‌کننده‌ها از همه امکانات زندگی‌شان و حذف کردن بسیاری از لوازم اولیه زندگی، یادشان می‌اندازد که همه‌شان چقدر در ناز و نعمت هستند و خدا چه روزی‌های فراوانی به آن‌ها داده است.

این اردو به یادشان می‌آورد که چیزهای زیادی در زندگی دارند که باید به خاطرش همیشه شکرگزار خدا باشند.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی زندگی در شرایط سخت یکی از اولین حلقه‌ها در سلسله اردوهای سبک زندگی به شما می‌رود.

این اردو با فراهم کردن بستر بازنگری به مدل زندگی و الگوهای رفتاری هر فرد کمک می‌کند تا شرکت‌کننده‌ها به جهت نظری آماده تغییر باشند. اردوهای بعدی سبک زندگی بر پایه این آمادگی ذهنی می‌توانند اثربخشی بیشتر و بهتری داشته باشند.

شرح ماجرا

قدم اول، گروه‌بندی

در این اردو شبیه بسیاری اردوهای دیگر، هویت جمعی و زندگی گروهی بسیار اهمیت دارد، بنابراین اولین کار تقسیم‌متری‌ها به گروه‌های یکسان است.

باید در نظر داشت که گروه‌ها از جهات مختلف نزدیک به هم و در یک سطح باشند تا رقابتشان عادلانه‌تر باشد. گروه‌های می‌توانند برای خود نماد یا شعار خاصی داشته باشند و تلاش می‌کنند با ساختن سرود و شعار و معرفی سرگروه، همبستگی خود را برای رویارویی با مشکلات افزایش دهند.

قدم دوم، آشنایی اولیه

متربی‌ها به منطقه می‌رسند. اولین مسئله برای آن‌ها مواجهه با این منطقه و شرایط جدیدی است که در آن قرار گرفته‌اند. باید کمی فرصت داد تا متربی‌ها بتوانند خودشان را در منطقه پیدا کنند. معمولاً این مرحله ظرف مدت کوتاهی محقق می‌شود. تا همه گروه‌ها بیابند و وسایلشان را جایی بگذارند و مربی‌ها سرگروه‌ها را توجیه کنند و وسایل اسکان را تحویلشان بدهند، باقی متربی‌ها فرصت آشنایی اولیه با منطقه را خواهند داشت.

باید دقت کرد که شرایط منطقه برای مربی‌ها ممکن است تکراری باشد اما متربی‌ها برای اولین بار است که در چنین محیطی قرار می‌گیرند، پس باید کمی به آن‌ها فرصت داد. ارزیابی و بررسی محل اسکان از جهت امکانات موجود، ظرفیت‌های طبیعی مانند چشمه و کوه و جنگل و...، موقعیت زمین، امنیت مکان و ... از جمله مواردی است که هر گروه می‌بایست انجام دهد.

قدم سوم، سرپناه

اولین مسئله برای هر گروه، ساخت سرپناه است. هیچ‌چیز مانند یک سرپناه خوب و درست نمی‌تواند امنیت و آرامش یک گروه را تأمین کند.

سرپناه بسته به منطقه‌ای که اردو در آن برگزار می‌شود متفاوت است، گاهی ممکن است یک چادر نظامی برزنتی باشد، گاهی یک چادر مسافرتی، گاهی یک اتاق یخی، گاهی عارضه طبیعی مثل غار.

تهیه سرپناه و ایمن‌سازی آن کاری است که هر گروه باید برای خود انجام دهد. باید دقت نمود سرپناه در مکانی ساخته شود که به‌دوراز آسیب‌های محیطی باشد. به‌عنوان مثال زمین آن محل لانه مورچه یا دیگر حیوانات نباشد یا در مواجهه با باد و باران خراب نشود.

قدم چهارم، امکانات عمومی

ساختن سرویس بهداشتی، تهیه منبع آب (در صورتی که قرار نباشد آب را جیره‌بندی کنیم) و درست کردن مقررماندهی قدم بعدی هستند.

این‌ها مراکزی‌اند که موردنیاز همه گروه‌ها هستند بنابراین همه باید باهم در طراحی و ساخت و تجهیز کمک کنند.

باید دقت کرد که مقررماندهی درجایی امن و قابل‌دسترسی همه‌ی گروه‌ها باشد. سرویس‌های بهداشتی نیز در مسیر باد و روبه‌قبله نباشد و زمین آن قابلیت حفر داشته باشد.

دیوارهای سرویس بهداشتی می‌تواند از برزنت، گونی پلاستیکی یا موارد دیگر باشد. دیوارها می‌بایست با بست‌های پلاستیکی یا طناب یا سیم مفتول به‌خوبی محکم شوند که باد آن‌ها را جابه‌جا نکند. همچنین سرویس‌های بهداشتی نباید فاصله‌ی زیادی با محل اسکان داشته باشد تا امکان برق‌کشی و نظارت بر آن وجود داشته باشد.

قدم پنجم، شناسایی

در ابتدای اردو متریان شناسایی اولیه نسبت به موقعیتی که در آن قرار گرفتند داشتند؛ اما شناسایی اول تنها موقعیت اسکان را شامل می‌شود و متریان را در مسیر برپایی سرپناه یاری می‌کند. در این گام شناسایی به‌عنوان یک برنامه مورد لحاظ قرار گرفته است که تمام مناطق اطراف محل اسکان تا دو کیلومتر را شامل می‌شود.

اینکه ما کجا هستیم؟ در اطراف ما چه خبر است؟ عوارض طبیعی نزدیک ما چیست؟ چه منابع طبیعی در اطرافمان هست؟ عوارض مصنوعی انسانی چگونه؟ فرصت‌ها و تهدیدهای پیرامونی‌مان کدام است؟ و درنهایت نقشه منطقه به چه شکلی است؟ این‌ها پرسش‌هایی است که گروه‌ها در پایان اردو باید برایش پاسخی کامل و روشن داشته باشند.

سرگروه‌ها نسبت به نیاز شناسایی اطراف توجیه می‌شوند و بعد منطقه تقسیم‌شده و هر کدام یک منطقه را انتخاب کرده و مسئولیت شناسایی‌اش را به عهده می‌گیرند.

تقسیم‌بندی منطقه‌ها باید به شکلی باشد که شناسایی از هر گروه زمان و انرژی زیادی بگیرد و در پایان گروه‌ها جمع شده و هر گروه می‌بایست به تشریح ارزیابی خود و تبیین نقشه‌ای که از منطقه تهیه کرده است پردازد.

قدم ششم، پخت نان

بعد از تهیه سرپناه، باید به مسئله خوراک توجه کرد. در این اردو هیچ غذای آماده‌ای به متربی‌ها داده نمی‌شود. مواد خام توسط مقرر فرماندهی تهیه و توزیع می‌شود و هر گروه باید خودش کار پخت و آماده‌سازی را انجام

دهد. نان به‌عنوان عنصر جدانشدنی از سفره ما اولین چیزی است که باید آماده شود.

گروه‌ها مطابق جیره‌بندی، خمیر را تحویل می‌گیرند و باید برای خودشان نان بپزند.

فراهم کردن آتش، درست کردن جایی برای پهن کردن خمیر نان، نگه‌داری از نان‌های اضافی برای وعده‌های غذایی بعدی بر عهده متریان است.

هرروز یک‌بار خمیر توزیع می‌شود و گروه‌ها باید برای نیاز آن روزشان نان بپزند. باید دقت نمود در هوای گرم خمیر به‌سرعت ترش می‌شود و باید در اسرع وقت نسبت به پخت آن اقدام نمود. البته می‌توان به‌جای خمیر، آرد در اختیار گروه‌ها قرار داد تا خودشان خمیر را تهیه کنند لکن باید در نظر داشت این کار زمان بیشتری می‌برد و نیازمند آموزش اولیه نیز هست.

برای پخت نان می‌توان از ماهی‌تابه یا ساج‌های فلزی استفاده کرد. اینکه چگونه از خمیر چانه تهیه شود، صاف شود و روی ساج‌ها پهن شود یکی از مشکلاتی است که گروه‌ها با آن مواجه خواهند شد و باید برای آن راه‌حلی پیدا نمایند.

قدم هفتم، پخت غذا

تهیه ناهار و شام از مواد اولیه‌ای که به متریان داده می‌شود، یکی از بخش‌های مهم اردو است. غذای خوب می‌تواند انرژی‌بخش باشد و غذای بد اسباب مریضی را فراهم کند.

مهارت تهیه غذا، جزو اولین و اساسی‌ترین مهارت‌هایی است که هر کس باید بلد باشد تا در شرایط سخت بتواند خودش را نجات بدهد.

برنامه غذایی اردو می تواند به این ترتیب باشد:

ناهار: یک وعده تخم مرغ و گوجه، یک وعده جوجه،
یک وعده بادمجان و گوجه.

شام: یک وعده نان و پنیر و میوه، یک وعده تخم مرغ
و سیب زمینی.

صبحانه: یک وعده نان و پنیر و گردو، یک وعده نان
و خامه و عسل، یک وعده نان و کره محلی و مربای
خانگی.

در مورد مواد غذایی باید دقت کرد که از کنسروها،
ساندویچها و غذاهای آماده پرهیز شود. این غذاها
برخلاف هدف گذاری اردو هستند.

همچنین می توان امکانات را به صورت محدود در اختیار
گروه ها قرار داد تا با خلاقیت خود راهی برای حل
آن پیدا کنند. به عنوان مثال می توان چاقو را در اختیار
گروه ها قرار نداد تا با تدبیر خود گوجه و سیب زمینی را
خورد کنند. یا جوجه را به صورت مرغ در اختیارشان قرار
داد که با تلاش خود آن را پاک کرده و بپزند.

در بخش پخت غذا و نان بخشی از اعضای گروه
می بایست مسئولیت جمع آوری هیزم و آماده سازی
آتش را بر عهده گیرند تا آتش و گرمای مورد نیاز
پخت نان و غذا فراهم گردد. هر چه اردو پیش
می رود به جهت نیاز فراوان به هیزم و تعداد
گروه ها، از هیزم اطراف محل اسکان کاسته شده
و گروه ها می بایست برای تهیه هیزم به مناطق
دور تر بروند و با مشقت بیشتری چوب مورد نیاز
آتش خود را فراهم نمایند.

قدم هشتم، تأمین امنیت

سرپناه‌ها نیاز به تأمین امنیت دارند. برای امنیت این‌ها باید دو کار انجام داد:

اول این که برای هر شب باید گروه نگهبانی تشکیل داد. سرگروه‌ها باید نگهبان‌هایی از گروه خودشان معرفی کرده و باهم جدول ساعت نگهبانی طراحی کنند. برای نگهبانی لازم است حداقل دو نفر هم‌زمان به‌عنوان نگهبان حضور داشته باشند. نگهبان‌ها موظف هستند در اطراف سرپناه‌ها دور زده و از سرپناه‌ها مراقبت نمایند. پس از اتمام زمان نگهبانی، نگهبانان می‌بایست افراد بعدی را بیدار کرده و موقعیت را تحویل ایشان نمایند. نگهبانان نمی‌توانند با اتمام زمان نگهبانی، موقعیت خود را رها کرده و به استراحت بپردازند. ورود افرادی که در تاریکی هستند نیز باید با اعلام رمز شب صورت پذیرد و نگهبانان باید به‌خوبی نسبت به رمزها، چگونگی برخورد با غریبه و چگونگی اعلام خطر توجه شوند.

دوم این که محیط هر سرپناه را در برابر جانوران کوچک مثل عقرب و مار ایمن کرد. برای این کار باید گروه‌ها را وادار به خلاقیت کرد و البته لوازم و امکاناتی مثل گازوییل هم همراه داشت چراکه با ریختن گازوییل و یا آب تنباکو به دور چادر می‌توان مانع ورود عقرب و مار شد.

مربیان می‌توانند در این بخش برای شب‌ها برنامه داشته باشند. به‌عنوان مثال می‌توان به نگهبانان سپرد که از وسایل موجود در موقعیت فرماندهی، افراد و سرپناه محافظت نمایند. سپس غریبه‌ای را نزدیک محل اسکان‌ها نمود تا میزان هوشیاری و نحوه برخورد نگهبانان بررسی شود. این ورود می‌تواند در زمان جابه‌جایی پست‌های

نگهبانی یا نیمه‌های شب که خستگی بر ایشان چیره می‌شود، اتفاق افتد. همچنین ایجاد دود و آتش در فاصله‌ای از محل اسکان می‌تواند موجب جلب توجه نگهبانان شود و ایشان را به آن سمت بکشد تا پُست خود را رها نمایند. رها کردن یا عدم توجه کافی به محل نگهبانی راه را برای نفوذ افراد غریبه باز می‌کند. افراد غریبه نیز با توجه به شرایط وسیله‌ای را بربایند یا فردی را از سنگر فرماندهی به اسارت ببرند. از دست دادن افراد یا وسایل شروع یک ماجرای سخت و موجب تنبیه نگهبانان است.

با از دست دادن وسایل و یا اسارت افراد همه‌ی اردوگاه بیدارباش می‌شوند و می‌بایست برای موقعیت پیش‌آمده فکر نمایند. سرگروه‌ها ابتدا با اعضای گروه خود جلسه می‌گیرند و تعداد افراد و وسایل هر گروه بررسی می‌شود و نسبت به مشکل پیش‌آمده به گفتگو می‌پردازند. این بررسی و گفتگو باید با سرعت به انجام برسد. سپس سرگروه‌ها می‌بایست تشکیل جلسه دهند و نظرات افراد گروهشان را به اشتراک گذارند و عملیات نهایی طراحی شود. گروه‌های می‌بایست پس از طراحی عملیات، طبق وظیفه محوله حرکت کرده و تلاش نمایند تا موقعیت مهاجمین را پیدا نمایند. اصل سکوت، دقت و سرعت، در فعالیت شبانه باید توسط همه‌ی افراد رعایت شود. گروه‌ها باید مواظب باشند تا در مسیر یافتن موقعیت مهاجمین، خود دوباره دچار حادثه و یا خطر نشوند. اولین گروهی که موقعیت مهاجمین را پیدا می‌کند می‌بایست به دیگر گروه‌ها اطلاع دهد و با همکاری و برنامه‌ریزی، افراد به اسارت گرفته‌شده را آزاد و وسایل خود را پس بگیرند.

قدم نهم، بازی و مسابقه

بازی‌ها بخش رقابتی اردو هستند. هرروز بعد از صبحانه تا قبل از ظهر زمان بازی است.

بازی‌ها باید به شکلی طراحی و اجرا بشوند که همه اعضای گروه در آن مشارکت کنند. از طرف دیگر بازی‌ها باید رویکرد تربیتی هم داشته باشند.

باید دقت کرد که تا جایی که ممکن است برای بازی‌ها از تجهیزات مدرن و امکانات شهری استفاده نشود. بازی‌های پیشنهادی:

• والیبال نشسته.

والیبال نشسته بازی ساده‌ای است که غالباً در همه شرایط محیطی می‌توان اجرایش کرد و تجهیزات زیادی هم لازم ندارد. یک توپ والیبال و یک طناب برای شروع بازی کافی است.

در والیبال نشسته میزان کار تیمی، کنترل خشم و مدیریت افراد را به راحتی می‌توان سنجید.

• ساختمان سازی.

این بازی هم در همه شرایط اقلیمی قابل اجراست. برای این بازی از گروه‌ها خواسته می‌شود تا با امکانات طبیعی اطرافشان و بدون استفاده از وسایلی که در سرپناه دارند، یک ساختمان بسازند. در پایان این ساختمان‌ها بر اساس چند فاکتور ارزیابی می‌شوند: استحکام بنا، منطق سازه، زیبایی در طراحی، مصالح ساختمانی.

در این بازی میزان خلاقیت، منطق مهندسی، روحیه هنری، کار تیمی و دقت به محیط را می‌توان سنجید.

• انتقال آب.

هر گروه باید با ابزارهای طبیعی و امکانات محیطی، یک مسیر به طول سه متر را طراحی کند که به یک لیوان آب خالی ختم می‌شود. مسیر باید به شکلی باشد که اگر یک لیوان آب در ابتدایش ریختیم، حداقل نصف این میزان آب را به مخزن پایانی برساند.

در این بازی مهارت‌های مهندسی، خلاقیت، تعامل با محیط سنجیده می‌شود.

• استتار.

برای هر گروه یک منطقه انتخاب می‌شود. همه گروه باید تلاش کنند تا یکی از اعضایشان را در این منطقه مخفی کنند. برای این کار باید از روش استتار استفاده کنند. در پایان سرگروه گروه دیگر باید در منطقه حاضر شود و فرد مخفی‌شده را پیدا کند.

قدم دهم، جنگ عصرانه

در ابتدای هرروز گروه‌ها موضوعی را با مشورت مربی‌ها انتخاب می‌کنند تا در عصر همان روز، در قالبی نمایشی آن موضوع را ارائه دهند.

گروه‌ها می‌توانند از همه امکانات موجود در اردو برای صحنه‌پردازی، گریم و طراحی صحنه استفاده کنند.

بعد از اجرای هر نمایش، اعضای گروه‌های تماشاچی با هم مشورت کرده و هر گروه امتیازی طبق جدول ارزیابی به اجرای گروه روی صحنه می‌دهد. امتیازها مخفی است و فقط مسؤل ثبت امتیازات از آن مطلع می‌شود.

موضوعاتی که برای این نمایش‌ها انتخاب می‌شود، موضوعاتی مرتبط با مساله سبک زندگی است. موضوعاتی مانند: مساله آموزش، مدل‌های تفریح، رسانه، بحران‌های خانواده، تغذیه و اشتغال.

قدم یازدهم، نماز جماعت

نماز جماعت، آن هم زیر سقف آسمان یکی از برنامه‌های مهم اردوست. نماز جماعت باید محل تذکر و یادآوری هر روزه ما باشد و باید جان اردو را به معنویت و اخلاق گره بزند. مشارکت حداکثری همه مربی‌ها و صحبت‌های کوتاه و دقیق امام جماعت این پیوند مهم را برقرار خواهد کرد.

قدم دوازدهم، پیاده‌روی شبانه

آشنایی و انس با شب، همیشه روح آدم را جلا می‌دهد. پیاده‌روی شبانه یک راه برای ارتباط با شب و استفاده و بهره‌مندی از آن است.

پیاده‌روی شبانه هر شب و به مدت ۲ ساعت انجام می‌شود. آشنایی با آسمان، غرق شدن در عظمت بی‌کران هستی و غلبه بر ترس و نگرانی از هدف‌های این برنامه هستند.

مربی باید از قبل مسیر حرکت را شناسایی کرده و محلی را برای سکونت کوتاه‌مدت گروه‌ها در نظر گرفته باشد.

قدم سیزدهم، جمع‌آوری و پاک‌سازی

زندگی حتی اگر با حداقل امکانات هم باشد، آلودگی‌ها و خرابی‌هایی را برای محیط‌زیست به همراه دارد. در روز آخر اردو همه گروه‌ها باید تلاش کنند تا محیط اطرافشان را پاک کنند و زباله‌ای را در محیط باقی نگذارند.

بعد از پاک‌سازی محیط همه گروه‌ها باید تجهیزات و لوازمشان را جمع کنند، اگر سرپناهی را با چادر ساخته‌اند آن را جمع کنند و محیط اردو را به حالت طبیعی‌اش برگردانند. جمع‌آوری سرویس‌های بهداشتی نیز باید با دقت انجام شود تا منطقه خالی از هرگونه آلودگی باشد.

قدم چهاردهم، ماجرای این قرار است

آخرین برنامه اردو، جلسه جمع‌بندی اردوست. در این جلسه مدیر اردو هدف‌گذاری‌های خرد و کلان اردو، دلیل طراحی آیتم‌های مختلف و نسبت این اردو با مسئله سبک زندگی را به مربیان توضیح خواهد داد. مدیر اردو رفتارها و برخوردهای مربیان را در مواجهه با مشکلات تحلیل می‌کند و نقاط ضعف و قوت ایشان را بیان می‌کند. جلسه جمع‌بندی با نگاهی جامع نسبت به اردو و اتفاقات آن همراه است و تلاش می‌کند غفلت‌ها، خطاها، کارهای خوب و پسندیده و ظرفیت‌های مربیان در طول مدت اردو را به ایشان یادآور شود.

نیروهای مورد نیاز

برای این اردو تیمی متشکل از این نیروها لازم است:

- این اردو تقریباً به ازای هر بیست نفر یک مربی لازم دارد.

مربی‌ها ارتباط نزدیک با گروه‌ها دارند و سراغ چادرهایشان می‌روند و مشورت می‌دهند و بحث‌ها را به مسیر دغدغه‌های مورد توجه اردو جهت می‌دهند.

- یک نفر باید مدیریت اردو را بر عهده داشته باشد.

مدیر اردو هماهنگ‌کننده برنامه‌هاست. باید همیشه شرایط اردو را رصد کند و اجازه ندهد عوامل پیش‌بینی نشده مسیر اردو را تغییر دهند. هماهنگی با گروه تدارکات هم بر عهده مدیر است. در جلسه پایانی و جمع‌بندی اردو، مدیر به شرح و تبیین اتفاقات و آیت‌ها و برنامه‌ها می‌پردازد و هدف از اردو را توضیح می‌دهد.

- دو نفر هم نیروی اجرایی و تدارکاتی لازم دارد.

نیروهای تدارکاتی، پشتیبانی اردو را بر عهده دارند. تهیه مواد اولیه و نیازمندی‌های اردو بر عهده ایشان است.

- حضور یک نفر آشنا به امدادگری و کمک‌های اولیه به همراه وسایل در این اردو الزامی است.

این فرد می‌تواند یکی از مربیان و یا مسئولین مجموعه باشد یا می‌تواند یک امدادگر همراه باشد.

بسترگزاری

این اردو را می‌توان در مناطق مختلفی برگزار کرد. باید توجه داشت که سن، جنسیت و تجربه زیستی شرکت‌کننده‌ها عوامل مهمی در انتخاب موقعیت برگزاری

اردو هستند. از سوی دیگر محل برگزاری اردو باید متفاوت از اقلیمی باشد که محل زندگی شرکت‌کننده‌ها است.

بعضی از بسترهای برگزاری این اردو این‌ها هستند:

- مناطق کویری ایران مانند بیابان‌های حاشیه قم و کاشان و کرمان.
- مناطق کوهپایه‌ای مانند حاشیه البرز و زاگرس.
- مناطق کوهستانی مانند دامنه‌های البرز و زاگرس.
- مناطق جنگلی مانند جنگل‌های شمال ایران.
- مناطق برفی مانند ارتفاعات غرب و شمال غرب کشور.
- مناطق گرم و شرجی مانند جزایر خلیج فارس.

امکانات موردنیاز

این اردو با توجه به ماهیتش امکانات خیلی زیادی لازم ندارد. لیست امکانات موردنیاز برای برگزاری اردوی زندگی در شرایط سخت موارد زیر است:

چادر، طناب، کیسه‌خواب، پتو، گازوییل، خودرو، ساج، آفتابه، بیل، کلنگ، کمک‌های اولیه، خمیر نانویی و آرد، لباس قابل‌استفاده در طبیعت، پلاستیک زباله، چوب، کبریت، قمقمه، تشت برای خمیر و...

بسته به موقعیت اردو و شرایط متریبان وسایل دیگری نیز به موارد فوق افزوده می‌شود.

تهدیدها

بعضی اتفاقات ممکن است همه اهداف اردو را تحت تأثیر قرار بدهند. باید از ابتدای اردو مراقب این رخدادها بود.

بعضی از تهدیدات اردو از این قرار هستند:

- لو رفتن ماجرا و هدف‌های خرد و کلان اردو.
- مصدومیت‌های شدید یا آسیب‌های بدنی زیاد برای شرکت‌کننده‌ها.
- عدم ارتباط‌گیری خوب از سمت مربی‌ها.
- ضعف مربی‌ها برای زندگی در شرایط سخت.
- حضور حیوانات موجود در طبیعت یا گله‌ی گوسفندان.
- از بین رفتن خمیر و نبود نان برای مصرف غذایی.
- عدم همراهی یکی از شرکت‌کنندگان به جهت عدم تحمل شرایطی که در آن واقع شده است و بی‌تابی‌ها و گله‌های مستمر او.

محمد رضا جوان آراسته، حامد تقدیری

طرح نامه اردوی مدیریت اجتماعی

معرفی اجمالی اردو

اردوی مدیریت اجتماعی اردویی است که شرکت‌کننده‌ها را با نقش‌هایی در بستر تعاملات اجتماعی‌شان آشنا می‌کند. بعضی از مسئولیت‌ها یا بعضی از فرایندهای مدیریت اجتماعی تا به حال تنها یک اسم برایشان بوده اما حالا باید به این نقش‌ها نزدیک‌تر بشوند و خودشان آن‌ها را به عهده بگیرند. در این اردو نقش‌های مدیریت اجتماعی مثل ریاست جمهوری و وزرا و مدیریت‌های خرد امور اجتماعی بین شرکت‌کننده‌ها تقسیم‌شده و هر یک در تعامل با دیگران تلاش می‌کنند خوب و درست نقش‌آفرینی کنند.

در اردوی مدیریت اجتماعی قدرت از بالاترین سطح یعنی مدیریت اردو در قالب ریاست جمهوری تا کوچک‌ترین سطح یعنی کارهای خدماتی بر عهده شرکت‌کننده‌هاست. نحوه توزیع قدرت و مدیریت کارها نیز بر عهده ایشان است.

اهداف اردو:

این اردو با توجه به بستر ظهور فعالیت‌های اجتماعی برای شرکت‌کننده‌ها این اهداف را دنبال می‌کند:

- درک هویت جمعی، انسجام گروهی و ضرورت حفظ آن.
- احساس مسئولیت و توجه نسبت به خود، گروه و جامعه.
- افزایش دقت به مسائل پیرامونی.
- خودباوری و افزایش اعتماد به نفس
- مسئولیت‌پذیری و پاسخگو بودن نسبت به آن.
- تقسیم‌کار در مسیر هدف واحد، قدرت تحلیل و بررسی شرایط و مدیریت بحران.

توضیح اهداف

بعضی از مسئولیت‌ها از دور ساده به نظر می‌آیند اما واقعیت این است که سخت و جدی هستند. نزدیک شدن به این مسئولیت‌ها کمک می‌کند تا شرکت‌کننده‌ها درک درست‌تری از این مسئولیت‌ها پیدا کنند و متوجه حاشیه‌ها و دشواری‌های اجرایی بعضی از کارها بشوند.

بعدها این اردو شرکت‌کننده‌ها هم در تعامل باهم در کارهای گروهی و هم در نقش‌پذیری‌های اجتماعی کمی پخته‌تر عمل خواهند کرد.

متریبان می‌آموزند که باید در جامعه مسئولیت‌هایی را بپذیرند و نسبت به آن پاسخگو باشند. یاد می‌گیرند که مدیریت و مسئولیت فراز و نشیب‌هایی دارد، سختی‌ها و ناملایماتی دارد که باید آن‌ها را با صبر و دقت و فکر حل کرد و در مسیر رشد و اصلاح جامعه گام برداشت. متریبان در این اردو با شئون مختلف اجتماع آشنا می‌شوند و تلاش می‌کنند با همفکری و همکاری یکدیگر یک اجتماع کوچک انسانی را تدبیر کرده و پیش ببرند.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی مدیریت اجتماعی، اولین اردو از مجموع اردوهای فعالیت اجتماعی و شناخت جوامع است. این اردو شرکت‌کننده‌ها را برای حضور در اردوهای پیچیده‌تر اجتماعی که نقش‌های عمیق‌تری در آن دارند و مفاهیم پیچیده‌تری در آن‌ها دنبال می‌شود، آماده می‌کند. در این اردو متریبی با مفاهیم اجتماع، جامعه و نحوه‌ی ارتباط ما با آن، آشنا می‌شود و تلاش می‌کند نقش خود در آن را پیدا نماید.

شرح ماجرا

قدم اول، جلسه توجیهی

در اولین قدم باید شرکت‌کننده‌ها نسبت به جریان کلی این اردو توجیه بشوند. در این اردو نقش‌هایی که قرار است واگذار بشوند معرفی شده و بعد از آن فرایند رأی‌گیری و انتخاب و توزیع قدرت انجام می‌شود. تا انتخاب رئیس‌جمهور و توجیه او و وزیرایش، فرآیند اردو توسط مدیر اردو و مربیان پیگیری می‌شود. باید دقت نمود هر چه مراحل اردو با جدیت بیشتری دنبال شود، مربیان بهتر و بیشتر در نقش‌ها قرار می‌گیرند. این جدیت را در اجرا و شکل ظاهری می‌بایست رعایت نمود.

قدم دوم، کانیدا

پس از تبیین اردو برای مربیان، از داوطلبین نقش ریاست‌جمهور ثبت‌نام به عمل می‌آید. ثبت‌نام با حضور خود فرد و مکتوب کردن درخواست داوطلبی صورت می‌پذیرد. می‌توان به این ثبت‌نام شکل ظاهری بخشید تا شرکت‌کنندگان احساس رسمیت بیشتری داشته باشند.

قدم سوم، شورای نگهبان

پس از اتمام ثبت‌نام داوطلبین ریاست‌جمهوری، شورای نگهبان اردو، برای بررسی صلاحیت داوطلبین و حفظ و صیانت از رأی‌های شرکت‌کننده‌ها تشکیل می‌شود. این شورا متشکل از سه نفر از مربیان است که داوطلب ریاست‌جمهوری نشده‌اند و افراد تحلیل‌گری هستند و سه نفر از مربی‌ها تشکیل می‌شود.

این شورا وظیفه احراز صلاحیت کاندیداهای ریاست جمهوری و نظارت بر فرایند رأی‌گیری را دارد. در جلسه بررسی صلاحیت افراد هر یک از اعضای شورای نگهبان با توجه به شناختی که از داوطلب دارد نظر خود را به صورت مثبت، منفی یا بدون نظر اعلام می‌کند. در صورت تساوی آرای مثبت و منفی، نظر دبیر شورای نگهبان که یکی از مریبان است برتری پیدا می‌کند. باید دقت نمود که تمام نظرات در جلسه محرمانه باقی بماند و به هیچ وجه به بیرون از جلسه درز نکند. چنانچه احتمال درز نظر اعضای شورای نگهبان به بیرون وجود داشته باشد، اعضا می‌بایست نظر خود را در کاغذ بی‌نام نوشته و به دبیر تحویل نمایند و دبیر جمع‌بندی را به صورت علنی به انجام رساند.

قدم چهارم، تبلیغات ریاست جمهوری

بالاترین قدرت اردو از آن رئیس‌جمهور است. داوطلبین این پست بعد از تأیید شورای نگهبان در دو مرحله فرصت تبلیغات پیدا می‌کنند:

۱. **مرحله اول:** در مرحله اول هر یک از کاندیدا مدت ۵ دقت زمان دارد تا شعار، برنامه‌ها و کابینه پیشنهادی خود را اعلام نماید. هر کاندیدا می‌تواند مسیر و رویکرد دولت خود و افرادی که در کابینه با او همراه می‌شوند را در این مدت تبیین نماید. وقت به دقت محاسبه می‌شود و نوبت کاندیدا برای صحبت در ابتدا با قرعه‌کشی

مشخص می‌شود. بعد از اتمام صحبت همه‌ی داوطلبین هر کدام طبق نوبت ۵ دقیقه‌ی دیگر وقت خواهند داشت که برنامه‌های داوطلبین دیگر را نقد نمایند یا اشکالات و شبیهات آن‌ها را پاسخ گویند. چنانچه تعداد داوطلبین کم باشد می‌توان این مورد را به شکل مناظره برگزار کرد. در صورت بالا بودن داوطلبین تنها به سخنرانی افراد بسنده می‌شود.

۲. مرحله دوم: بعد از اتمام سخنرانی داوطلبین و دفاع از برنامه و کابینه پیشنهادی خود، مدیر اردو نیم ساعت وقت تنفس اعلام می‌کند. در این مدت هر کدام از کاندیدا در گوشه‌ای از سالن به تبلیغات میدانی می‌پردازد و تلاش می‌کند عده را برای رأی دادن به خود توجیه نماید. در این مدت اعضای شورای نگهبان با همکاری مدیر اردو تلاش می‌کنند فضا را برای برگزاری انتخابات آماده نمایند.

آنچه باید در تبلیغات داوطلبین به آن دقت نمایند این است که تبلیغات باید صادقانه و در شرایط اردو ممکن باشد و از دادن وعده‌های عجیب و غیرممکن و دروغین خودداری نمایند. همچنین مسئولین اردو تلاش می‌نمایند فرصت تبلیغات برای همه داوطلبین به صورت یکسان وجود داشته باشد. می‌توان در مرحله دوم مقداری کاغذ و مقوا و ماژیک در اختیار طرفداران داوطلبین قرار داد تا با سلیقه‌ی خود ستادی را ایجاد کرده و تبلیغات مختلف تولید کنند. همچنین می‌توان فرصت تنفس را بیش از نیم ساعت اختصاص داد تا ستادها فرصت کافی برای تولید و ارائه تبلیغات خود داشته باشند.

قدم پنجم، انتخابات

بعد از تبلیغات، شرکت‌کننده‌ها به کاندیدای منتخب خودشان رأی می‌دهند و این رأی‌گیری تحت نظارت شورای نگهبان برگزار می‌شود. شورای نگهبان می‌بایست تعرفه‌های رأی‌گیری را از مسئول اردو تحویل بگیرد و منظم تقسیم نماید. تعرفه‌های رأی‌گیری به تعداد افراد و دارای شماره است تا از ورود آراء تقلبی جلوگیری شود. همچنین صندوق اخذ آراء می‌بایست به شکل منظم و بسته‌بندی شده در مقابل اعضای شورای نگهبان قرار گیرد و شرکت‌کننده‌ها در صف و به ترتیب تعرفه‌های خود را دریافت کرده و آراء خود را در صندوق بیندازند.

پس از اتمام رأی‌گیری، دبیر شورای نگهبان صندوق رأی را در مقابل اعضای شورای نگهبان باز نموده و با کمک ایشان شمارش آراء انجام می‌شود و در نهایت با امضای همه‌ی اعضای شورای نگهبان رئیس‌جمهور منتخب مشخص شده و دبیر شورای نگهبان در سخنرانی کوتاه تعداد آراء و کاندیدای منتخب را معرفی می‌نماید.

می‌توان در مدت رأی‌گیری رادیو انتخابات را فعال نمود که مرتب به تشویق برای حضور در انتخابات و مصاحبه با شرکت‌کنندگان می‌پردازد. همچنین می‌تواند دبیر شورای نگهبان پس از معرفی رئیس‌جمهور منتخب، حکم تنفیذ را به او تقدیم کند.

قدم ششم، رئیس جمهور

برنده این رقابت به‌عنوان رئیس جمهوری منتخب، از طرف دبیر شورای نگهبان اردو حکم تنفیذ می‌گیرد و بعد از آن موظف می‌شود تا خیلی زود کابینه خود را جهت مدیریت برنامه‌های اردو معرفی کند.

وظایف رئیس جمهور:

- رئیس‌جمهور همه مبلغ بودجه اردو را تحویل می‌گیرد.
- در صورت کسر بودجه با تعریف خدمات و فعالیت‌هایی، از برگزارکننده‌های اردو بودجه خود را ترمیم می‌کند.
- تقسیم درست و عادلانه مسئولیت‌ها و فعالیت‌ها و نظارت بر فعالیت وزرا.
- اداره صحیح و عادلانه اردو و ارائه خدمات مناسب به افراد جامعه با کمک کابینه از وظایف رئیس‌جمهور است.

رئیس‌جمهور توسط مدیر اردو به‌خوبی توجیه می‌شود که از هم‌اکنون وظیفه‌ی سنگینی به دوش دارد و نمی‌تواند به شوخی با آن برخورد کند. برای انجام این وظایف نمی‌توان به‌تنهایی حرکت کرد. در نتیجه او می‌بایست وزرایی را انتخاب نماید که بیشترین کمک را در تحقق برنامه‌های دولت به او نمایند و از رفیق‌گزینی به‌جای شایسته‌گزینی دوری نماید.

قدم هفتم، تشکیل کابینه

رییس‌جمهور پس از توجیه توسط مدیر اردو می‌بایست در اسرع وقت کابینه خود را تشکیل دهد. کابینه با تقسیم‌کار بین شرکت‌کننده‌های اردو و مدیریت منابع و امکانات، باید دو هدف را تأمین کند:

اول پیشبرد اهداف اردو و برنامه‌هایی که جزو اصول اردو هستند.

دوم توجه به شرکت‌کننده‌ها و نیازهایشان به جهت تأمین رضایت مخاطبین.

وزارتخانه‌ها می‌تواند بر اساس نظر مدیران اردو تعریف شود. می‌توان تعداد وزارتخانه‌ها را کم کرد و می‌توان در صورت کثرت تعداد متربیان تعداد وزارتخانه را افزایش داد. گاهی هم دولت برای کاهش هزینه‌های خود دو وزارتخانه را در هم ادغام می‌کند تا هزینه‌های خود را کاهش دهد. ادغام این وزارتخانه‌ها از نظر مدیریت اردو منعی ندارد لکن وزیر باید بتواند همه‌ی مسئولیت‌ها را به انجام رساند و عملکرد خوبی از خود به نمایش گذارد.

وزارتخانه‌های پیشنهادی:

- وزارت پشتیبانی و تدارکات.
- خرید و توزیع وعده‌های غذایی، خرید و توزیع پذیرایی، تأمین آب شرب، تأمین وسایل موردنیاز اردو اعم از بلندگو همراه / پتو / ظروف / کلمن و...، تأمین نیاز دانش‌آموزان اعم از حمام / آب گرم / دستشویی / مایع دستشویی و...
- جمع‌آوری و مراقبت از وسایل اردو بعد از استفاده در بخش‌های مختلف اردو
- تهیه وسایل موردنیاز بخش‌های مختلف دولت

وزارت طرح و برنامه:

- طراحی برنامه‌های تفریحی و مسابقات به جهت بالا بردن سطح نشاط شرکت‌کننده‌ها.
- شناسایی هنر و توانمندی شرکت‌کننده‌ها و استفاده از آن‌ها برای برگزاری برنامه‌های کوتاه آموزشی.
- اجرای مراسم‌ها و نماز جماعت.
- برگزاری کلاس‌های آموزشی و کارگاه‌های کوچک
- گزارش‌نویسی از اردو

وزارت بهداشت و درمان:

- پیگیری بیماری‌ها و آسیب‌های احتمالی به شرکت‌کننده‌ها
- طراحی برنامه‌ای برای تمیز نگه‌داشتن خوابگاه‌ها و محیط عمومی اردو اعم از سرویس‌های بهداشتی و حمام
- نصب نوشته‌های تبلیغی جهت جلوگیری از بیماری
- تلاش در مسیر بهداشت عمومی و نظافت محیط
- تلاش در مسیر جمع‌آوری و تفکیک اصولی زباله‌ها
- رسیدگی منظم و پرستاری از بیمارانی که در اردو

وزارت رسانه:

- عکس‌برداری از فعالیت‌های مختلف دولت و اردو
- زیباسازی و فضاسازی محیط اردو
- مصاحبه با شرکت‌کننده‌ها.
- تولید و پخش فیلم و کلیپ برای شرکت‌کننده‌ها
- اجرای برنامه‌های جنگ‌های شبانه

معاون مالی:

- آماده‌سازی قراردادهای و دریافت هزینه‌های آن از بانک مرکز
- هماهنگی‌های مالی با وزرا و رئیس‌جمهور جهت فعالیت‌های و هزینه کرد ها
- مدیریت خزانه دولت
- قیمت‌گذاری خدمات

قدم هشتم، بانک مرکزی

بانک مرکزی در اختیار مدیریت اردوست. بانک مرکزی مرکز مالی اردو است که با دولت قراردادهای مختلفی می‌بندد تا به جامعه جهت رفع نیازهایش پول تزریق نماید. مدیر اردو یک نفر را به‌عنوان رئیس بانک مرکزی به دولت معرفی می‌کند. بانک مرکزی تنها با دولت قرارداد می‌بندد و هیچ ارتباطی با افراد جامعه ندارد و پول را فقط به دولت تحویل می‌دهد. رئیس‌جمهور و معاون مالی او در ابتدا به ازای هر نفر که در اردو هستند مبلغ ۱۵۰۰۰ تومان پول رایج اردو حمایت می‌گیرند که در ابتدا بتوانند دولت خود را راه‌اندازی نمایند. در واقع اعطای این حمایت بلاعوض و هدیه‌ای نیست بلکه بانک مرکزی در مقابل این مقدار پول، وظایف محوله وزرا را طلب می‌نماید. دولت برای رفع نیازهای بعدی جامعه می‌بایست خدمات مختلفی را در قراردادهایی با بانک مرکزی به تصویب برساند. مدیریت اردو هیچ‌چیز را رایگان در اختیار دولت قرار نمی‌دهد و بانک مرکزی به‌عنوان نماینده مدیر اردو در قبال غذا، پذیرایی و... از دولت هزینه‌ی آن را دریافت می‌کند. دولت

نیز این هزینه را می‌بایست از جامعه دریافت نموده و حق خودش را برداشته و هزینه بانک مرکزی را پرداخت نماید.

دولت نمی‌تواند بیش از ده درصد از نرخ بانک مرکزی از افراد جامعه دریافت نماید. به‌عنوان مثال چنانچه بانک مرکزی صبحانه را با مبلغ ۵۰۰۰ تومان به دولت می‌فروشد، دولت بیش از ۵۵۰۰ نمی‌تواند آن را به فروش برساند.

مسئول بانک مرکزی در ابتدا نسبت به قراردادهای آسان می‌گیرد تا پول به جامعه تزریق شده و به گردش بيفتد. نبض جامعه در اختیار بانک مرکزی است. هر جا که پول بیش از مقدار مطلوب در اختیار جامعه قرار گرفت بانک مرکزی از ارائه‌ی آن می‌کاهد و چنانچه دولت پول‌ها را نگه داشت و به جامعه تزریق نکرد، مسئول بانک مرکزی می‌تواند مخفیانه با تزریق پول به جامعه، دولت در سایه تشکیل داده و مانع آسیب‌رسانی دولت به جامعه شود. (البته دولت چنانچه از این اتفاق مطلع شود می‌تواند از این خلاف قانون در دادگاه شکایت نماید و حق خود را بگیرد.)

قدم نهم، قراردادها

قراردادهای مابین معاون مالی به نمایندگی از دولت و رئیس بانک مرکزی به نمایندگی از مدیر اردو منعقد می‌شود. **قراردادهای به صورت زیر است:** در صورت اول رئیس بانک مرکزی خریدار خدمات پیشنهادی دولت است و در بخش دوم دولت خریدار خدمات بانک مرکزی و مدیر اردوست.

• بخش اول، بانک مرکزی کارفرما، دولت مجری

در این بخش رئیس بانک مرکزی در قبال فعالیت‌های جامعه و دولت هزینه‌ای را پرداخت می‌کند. این خدمات به دو شکل است: ۱- فعالیت‌هایی که بانک مرکزی به دولت پیشنهاد می‌دهد که در صورت تحقق هزینه‌ی مشخصی را پرداخت می‌کند. ۲- فعالیت‌های پیشنهادی که دولت از طریق وزرا و جامعه به رئیس بانک مرکزی ارائه می‌دهد.

در شکل اول بانک مرکزی برنامه‌های زیر را پیشنهاد می‌کند:

۱. کلاس آموزشی: بانک مرکزی به دولت پیشنهاد می‌دهد هر یک از افراد جامعه می‌تواند یک کلاس آموزشی با شرایط زیر برگزار نماید. کلاس‌ها در مدت ۲۰ دقیقه و با حداقل دو شاگرد (استاد به همراه دو شاگرد در مجموع سه نفر) برگزار می‌شود. موضوع کلاس از طرف افراد به وزیر طرح و برنامه ارائه می‌شود و وزیر طرح و برنامه لیست موضوع کلاس‌ها را از طریق معاون مالی به تصویب بانک مرکزی می‌رساند و سپس به انجام می‌رساند. دولت در مقابل یک کلاس مبلغ ده هزار تومان پرداخت می‌کند و به ازای هر شاگرد افزایش (بیش از دو نفر) مبلغ دو هزار تومان به هزینه کلاس می‌افزاید.

• بانک مرکزی علاوه بر قرارداد کلاس‌های آموزشی، قرارداد نظارت بر این کلاس‌ها را با دولت می‌بندد. طبق این قرارداد دولت نماینده‌ای در کلاس‌ها می‌فرستد تا ارزیابی نسبت به شروع کلاس، مدت‌زمان برگزاری و محتوای کلاس داشته باشد. ناظر نیازی نیست تمام مدت در کلاس حاضر باشد. بلکه می‌تواند با سر زدن در ابتدا و انتهای کلاس و حضور چنددقیقه‌ای در کلاس، فرم ارزیابی شامل نام استاد، موضوع، سرفصل‌های آموزشی، زمان شروع و خاتمه کلاس و نام شاگردان را پر نماید. بانک مرکزی برای ارزیابی هر کلاس مبلغ ۳۰۰۰ تومان به دولت پرداخت می‌کند. انتخاب ارزیاب‌ها با دولت است و می‌تواند ارزیابی‌ها را به وزرا یا افراد جامعه با همان قیمت یا کمتر واگذار نماید.

• بانک مرکزی در ابتدا چنانچه موضوع کلاس نامناسب نباشد، همه‌ی کلاس‌ها را به تصویب می‌رساند تا جامعه حرکت کند و هر چه استعداد و توانمندی دارد به صحنه آورد. موضوع کلاس‌ها می‌تواند درسی یا مهارتی یا اخلاقی و دینی و ورزشی باشد. در این موقعیت متربیان هر هنری دارند را عرضه می‌کنند تا بتوانند درآمدی داشته باشند.

• استاد یک کلاس می‌تواند در بیست دقیقه اول استاد موضوع خود باشد و در بیست دقیقه دوم شاگرد کلاس دیگر. معمولاً در چنین شرایطی اساتید برای راضی نمودن افراد برای شرکت در کلاس آن‌ها، با آن‌ها مذاکره می‌کنند که در کلاس ایشان حاضر شوند یا با پرداخت مبلغی آن‌ها را راضی می‌کنند. در این بخش دولت می‌بایست تمام هزینه دریافتی کلاس آموزشی را به استاد کلاس تحویل دهد و حق ندارد از آن مالیات دریافت نماید.

۲. مراسم: بانک مرکزی برگزاری حداقل یک مراسم ۳۰ دقیقه‌ای را به دولت پیشنهاد می‌کند. هزینه‌ی پرداختی مراسم بستگی به کیفیت آن دارد. چنانچه مراسم با نمایش، طنز و کلیپ همراه باشد هزینه‌ی بیشتری پرداخت می‌شود؛ و چنانچه صرفاً یک مراسم ساده باشد به ازای هر دقیقه هزار تومان بانک مرکزی پرداخت می‌نماید. مراسم مشروط به جذب حداقل ده نفر شرکت‌کننده (بیننده) است. چنانچه افراد فعال در اجرای مراسم (مانند نمایش) زیاد باشند، هزینه‌ی پرداختی می‌تواند افزایش یابد.

۳. خدمات و نظافت: بانک مرکزی تعدادی برنامه خدماتی مانند شستن سرویس‌های بهداشتی، حمام‌ها، غذاخوری، نظافت محیط و... به دولت با هزینه‌ای مشخص به دولت پیشنهاد می‌شود.

۴. مغازه: مدیر اردو می‌بایست در ابتدای اردو خوراکی‌های همراه متربیان را تحویل بگیرد تا همه‌ی افراد در شرایط یکسان قرار گیرند. مدیر اردو کالاهای خوراکی و موردنیاز متربیان را تهیه کرده و طبق فاکتور به دولت واگذار می‌کند. دولت می‌بایست با ده درصد سود کالاها را به فروش برساند. بانک مرکزی در صورت کاهش کالای خاص می‌تواند با دریافت هزینه‌ی آن از دولت، نسبت به تهیه‌ی آن اقدام نماید. دولت می‌بایست در پایان اردو تمام هزینه کالاها را طبق فاکتور پرداخت نمایند.

۵. برنامه‌های اردویی: بسته به محیط اردو، جنسیت و شرایط متربیان بانک مرکزی می‌تواند برنامه‌هایی را به دولت پیشنهاد دهد. به‌عنوان مثال رنگ‌آمیزی محیط اردوگاه، تمیز کردن محیط اردوگاه، لایه‌روبی

و نظافت جوی‌های آب، تعمیر شیرهای آب، شستن فرش‌ها و... در اردوهای پسرانه و بافت شال و کلاه، پخت غذا و... در اردوهای دخترانه می‌تواند از نمونه برنامه‌های پیشنهادی باشد.

در شکل دوم دولت برنامه‌هایی را به بانک مرکزی پیشنهاد می‌دهد. هر کدام از وزرا می‌بایست خلاقیت خود را به کار گیرند و برنامه‌های بیشتری را پیشنهاد نمایند. وزرا در این راستا از افراد جامعه کمک می‌گیرند تا برنامه‌های بهتری را ارائه نمایند. دولت باید توجه کند هر چه فعالیت‌های افراد جامعه بیشتر شود برای او بهتر است. چراکه او مالیات خود را برمی‌دارد و پول بیشتری هم به افراد جامعه تزریق می‌شود، در نتیجه علاوه بر رشد اقتصادی منابع دولت، رفاه عمومی نیز در جامعه جریان پیدا می‌کند. هر کدام از وزرا طبق موضوع وزارت خانه خود برنامه‌هایی را پیشنهاد می‌دهند. به‌عنوان مثال وزارت رسانه تولید برنامه‌های رسانه‌ای مانند نمایش خیابانی، سرود، اخبار کوتاه بین دو نماز، تولید کلیپ، راه‌اندازی رادیو اردو و... را می‌تواند پیشنهاد دهد. هر چه برنامه‌های وزارتخانه‌ها بیشتر باشد در پایان اردو که گزارش عملکرد خود را ارائه می‌دهند امتیاز بیشتر کسب می‌نمایند.

مدیر اردو و رئیس بانک مرکزی باید تلاش کنند تعاملات مالی فقط مابین بانک مرکزی و دولت صورت نگیرد بلکه خود افراد جامعه نیز فعالیت‌هایی را ایجاد نمایند و از یکدیگر کسب درآمد نمایند. جامعه برای حرکت بهتر و پویا نیازمند تعاملات بین افراد جامعه است. در این راستا بانک مرکزی برنامه‌هایی را به دولت پیشنهاد می‌کند، اما از آن حمایت نمی‌کند. یا دولت خود برنامه‌ای را تدبیر کرده و برگزار می‌کند. به‌عنوان مثال می‌توان مسابقه ورزشی برگزار نمود که هر تیم برای حضور در مسابقه هزینه‌ای را به‌عنوان حق ثبت‌نام پرداخت نماید و در

پایان دولت به تیم‌های برتر جوایز نقدی هدیه نماید. وزارت رسانه می‌تواند نمایش طنزی را آماده کرده و بلیت شرکت در آن را به فروش رساند. لازم به ذکر است وزارتخانه‌ها و دولت هر چه برنامه‌های بدون حمایت بیشتری برگزار نمایند در زمان ارزیابی عملکرد امتیاز بیشتری کسب می‌نمایند.

دولت هزینه‌هایی را به‌عنوان مالیات یا نظارت دریافت می‌کند. این هزینه صرف پرداخت حقوق وزرا و سرمایه‌گذاری برای راه‌اندازی و اجرای برنامه‌هایی می‌شود که بانک مرکزی حمایت نمی‌کند. دولت باید تلاش کند علاوه بر مدیریت جامعه، رفاه و رضایت عمومی را بالا ببرد. در نتیجه گاهی مجبور است خدمتی را رایگان در اختیار افراد جامعه قرار دهد. به‌عنوان مثال پذیرایی رایگان داشته باشد و یا فیلم سینمایی پخش کند یا مسابقه‌ای را بدون هزینه ثبت‌نام برگزار کند. هر چه جامعه فعال‌تر باشد برای دولت بهتر است. دولتی که بیشتر به دنبال پر کردن خزانه خود باشد و از تزریق پول به جامعه هراس داشته باشد در پایان به شکست و نارضایتی عمومی می‌رسد. مدیر اردو می‌تواند با برگزاری جلسات ارشادی رئیس‌جمهور و معاون مالی او را در مسیر خدمت به جامعه هدایت نماید. این جلسات تنها به‌صورت ارشادی و محدود است و نباید دولت احساس نماید که مدیر اردو اختیار و انتخاب را از ایشان سلب نموده است.

بخش دوم، دولت درخواست‌کننده خدمت، بانک مرکزی ارائه‌دهنده خدمت

در این بخش بانک مرکزی بر اساس مطالبه دولت خدماتی را ارائه می‌دهد. این خدمات در دو بخش است:

۱. بخش اول، خدمات و نیازهای ثابت روزانه دولت: صبحانه، ناهار، شام، پذیرایی‌ها از نیازهای روزانه دولت و جامعه است که طبق قرارداد و سفارش دولت، توسط بانک مرکزی تهیه و فروخته می‌شود. بانک مرکزی خدماتی مثل استفاده از سرویس بهداشتی، حمام و محل خواب را نیز می‌تواند مشمول دریافت هزینه کند اما در روزهای اول به‌عنوان هدیه به دولت واگذار کند و در صورت پر شدن خزانه و عدم حرکت و تعامل دولت با بانک مرکزی به‌عنوان ابزار فشار از آن استفاده کرده و هزینه دریافت نماید.

۲. بخش دوم، خدمات و نیازهای سفارشی دولت: دولت برای برگزاری بعضی برنامه‌های خود نیازمند وسایلی است که باید خریداری شود. بانک مرکزی سفارش دولت را تهیه کرده و تمام هزینه آن را دریافت می‌کند. به‌عنوان مثال نیازمند لوازم التحریر برای فضا سازی محیط و یا نیازمند رنگ و قلم‌مو برای رنگ‌کاری است. بانک مرکزی این وسایل را تهیه کرده و هزینه آن را از دولت دریافت می‌نماید.

قدم دهم،

توزیع مسئولیت‌ها و مناقصه

در این مرحله هیئت‌وزیران فرصت‌های شغلی را همراه با قیمت پیشنهادی‌اش به شرکت‌کننده‌ها اعلام می‌کند. اگر مسئولیتی تنها یک متقاضی داشته باشد به او تعلق می‌گیرد اما اگر چند متقاضی داشته باشد دولت باید مناقصه برگزار کند و مسئولیت را به کم‌ترین قیمت واگذار کند.

در مورد تقسیم مسئولیت‌ها باید به چند نکته توجه کرد:

تا آنجا که ممکن است مسئولیتی به یک نفر واگذار نشود، بلکه گروه‌ها هرچند دونفره باشند. همیشه اولویت‌ها با گروه‌ها است.

قیمت‌گذاری مسئولیت‌ها باید متناسب با زمان و زحمتی باشد که هر کار دارد اما درعین حال باید توجه کرد که این قیمت‌گذاری باید با قیمت‌گذاری غذا تناسب داشته باشد یعنی اگر کسی فقط یک کار را قبول کرد باید در حد تهیه یک غذای ساده درآمد داشته باشد نه کم‌تر. باید کارها و مسئولیت‌های متعدد و متنوعی را به شرکت‌کننده‌ها پیشنهاد داد. دولت می‌تواند مناقصه برگزار نکند و کارها را بدون اعلام عمومی به گروهی واگذار کند اما دیگر گروه‌ها می‌توانند به جهت این بی‌عدالتی و خلاف قانون دولت به دادگاه شکایت کنند و حق خود را طلب نمایند.

قدم یازدهم، نظارت

دولت هزینه خدمات و فعالیت‌ها را پرداخت می‌کند، بنابراین حق نظارت و ارزشیابی را دارد. دولت باید حواسش جمع باشد که کسی کم‌کاری نکند و کارها باکیفیت پیش بروند. دولت برای نظارت و ارزیابی در بعضی پروژه‌ها از بانک مرکزی هزینه دریافت می‌کند. به‌عنوان مثال در کلاس‌های آموزشی برای نظارت هر کلاس ۳۰۰۰ تومان دریافت می‌کند. در پروژه‌های دیگری که از بانک مرکزی هزینه‌ی نظارت دریافت نمی‌کند می‌بایست نظارت کافی داشته باشد و هزینه‌ی نظارت را از درآمدهای مالیاتی پرداخت نماید.

قدم دوازدهم، شکایتها

جامعه‌ای چه کوچک و چه بزرگ ممکن است اختلاف‌ها و تضادهایی شکل بگیرد، مرجع حل اختلافات در این اردو دادگاه عدلی است که بر اساس مستندات تلاش می‌کند حق را به حقدار برساند. قاضی این دادگاه فرد موجهی است که سمت که مدیر اردو معرفی کرده است. قاضی فرقی بین دولت، وزراء، بانک مرکزی و افراد جامعه قائل نیست و شکایات نسبت به همه افراد را بررسی می‌کند. شکایات می‌بایست قبل از شروع دادگاه به صورت مکتوب به قاضی تحویل شود. قاضی شکایات یکسان را با هم مطرح و بررسی می‌کند. گاهی به جهت آشنا نبودن متریبان با دادگاه شکایتی را ارائه نمی‌دهند. در این هنگام بانک مرکزی می‌تواند شکایتی را نسبت به افراد یا دولت آماده و ارائه نماید که جریان دادگاه شروع شود. بعد از اولین شکایت و رسیدگی عادلانه آن شکایات مختلف به قاضی ارائه می‌شود.

قاضی در دادگاه شکایت را قرائت می‌کند و چنانچه نیازمند شاهد یا مستندات باشد، آن را از شاکی طلب می‌نماید. فردی که علیه او شکایت شده است می‌تواند خود یا وکیلش جهت دفاع در جایگاه حاضر شود و پاسخ را بیان نماید.

قاضی بعد از شنیدن حرف طرفین و مشخص شدن موضوع به شکایت بعدی رسیدگی می‌کند. در پایان شکایات روز قاضی ۱۰ دقیقه زمان استراحت اعلام می‌کند تا فرصت پیدا کند نسبت به شکایات حکم صادر نماید.

قاضی می‌تواند از کلمات رسمی و مخصوص دادگاه برای جدی شدن دادگاه استفاده نماید. به‌عنوان مثال اگر افراد را می‌شناسد بازهم درخواست کند خود را معرفی کرده و مسئولیتشان را بیان نمایند. می‌تواند اعلام کند که نظم دادگاه را رعایت کنید و کسانی که تخطی می‌کنند را از دادگاه اخراج نماید. قاضی چنانچه نیازمند افرادی برای نظم و حفاظت از دادگاه باشد می‌تواند قبل از شروع دادگاه طبق قراردادی از دولت گروهی را برای این کار به خدمت بگیرد. هزینه‌ی این قرارداد توسط بانک مرکزی تأمین می‌شود.

تلاش می‌شود دادگاه در پایان هرروز با حضور همه اعضای دولت و شهروندان تشکیل شود و در این جلسه شکایت افراد نسبت به هم شنیده شده و درنهایت حکم صادر شود. روز اول چنانچه هنوز دولت شکل نگرفته باشد و روز آخر که جلسه دفاع از عملکرد وزیراست می‌توان دادگاه را تشکیل نداد.

احکام دادگاه لازم الاجراء است و قاضی می‌تواند حکم به جریمه نقدی، عذرخواهی، ارائه رایگان خدمت، سلب مسئولیت از افراد و ... دهد.

قدم سیزدهم، دفاع دولت از عملکرد خود

در روز آخر هرکدام از وزرا و رئیس‌جمهور و معاون مالی می‌بایست به دفاع از عملکرد خود بپردازند. ایشان باید برنامه‌ی اولیه خود را اعلام کرده و با ارائه گزارش میزان تحقق آن برنامه بیان نمایند. این بخش می‌تواند در مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه صورت پذیرد. بعد از اتمام گزارش هیئت دولت سؤالات جامعه نسبت به هرکدام

از وزرا جمع‌آوری شده و به ایشان تحویل داده می‌شود. هر کدام از اعضای هیئت دولت بار دیگر در مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه می‌تواند به سؤالات پاسخ دهد. پاسخ به سؤالات می‌تواند شامل همه‌ی سؤالات یا تعداد محدودی از سؤالات باشد. انتخاب سؤال با خود اعضای هیئت دولت است. بعد از اتمام گزارش هیئت دولت، افراد جامعه می‌بایست نسبت به عملکرد هر کدام از وزرا و در مجموع هیئت دولت نظر دهد. این نظر به صورت فرم ارزیابی و نمره از ۱ تا ۵ تحویل داده می‌شود. در فرم ارزیابی، مسئولیت‌پذیری، عدالت در تعامل با افراد جامعه، فعال و پرکار بودن، تواضع و دغدغه مندی نسبت به حل مشکل افراد جامعه، بهره‌مندی حداقلی از مسئولیت، انجام صحیح و خلاقانه مسئولیت، تولید کار و فعالیت بیشتر، روی خوش و مهربانی در تعامل با دیگران، هماهنگی و همراهی با هیئت دولت و موارد دیگر می‌تواند مورد ارزیابی و نظرسنجی قرار گیرد.

قدم چهاردهم، پول باقی مانده

بعد از ارائه گزارش عملکرد، هیئت دولت به کار خود پایان می‌دهد و اداره‌ی اردو به مدیر اردو واگذار می‌شود. در این هنگام سؤالی که متریبان می‌پرسند این است که با پول‌هایی که هنوز در دستشان است چه کنند؟ مدیر اردو اعلام می‌کند پول‌ها دیگر اعتباری ندارد و وقت هیئت دولت تمام شده است و باید پول‌ها را برگردانند و دیگر خدمات اردو هزینه‌ای ندارد. اعتراض افرادی که پول زیادی را ذخیره کرده‌اند بلند می‌شود چراکه برای به دست آوردن این پول‌ها بسیار تلاش کرده‌اند و کم هزینه کرده‌اند. باید دقت نمود که از ابتدای اردو، متریبان متوجه نشوند که بعد از جلسه ارائه

عملکرد هیئت دولت، پول‌ها اعتبار ندارد در غیر این صورت روال اردو بهم می‌ریزد و برای خرج پول‌ها همه کاری می‌کنند.

قدم پانزدهم، ماجرای از این قرار است

آخرین برنامه اردو، جلسه جمع‌بندی اردوست. در این جلسه مدیر اردو هدف‌گذاری‌های خرد و کلان اردو، دلیل طراحی آیتم‌های مختلف و نسبت این اردو با مسئله سبک زندگی به متریبان توضیح خواهد داد. مدیر اردو تبیین می‌کند عده‌ای هستند که تمام عمر فقط به فکر جمع کردن پول هستند که ناگهان مرگ به سراغشان می‌آید و باید هر چه داشته‌اند را بگذارند و بروند. در اینجا هم عده‌ای پول جمع کرده‌اند اما ناگهان پول بی‌اعتبار شد. مدیر تبیین می‌کند که انسان‌ها باید برای زندگی و نیازهای خود برنامه داشته باشند.

مدیر از افرادی که پول مانع کمکشان به دوستشان نشده تشکر می‌کند و توضیح می‌دهد که پول همه‌چیز نیست. گاهی باید خالصانه و دغدغه‌مندانه گام برداشت. مدیر توضیح می‌دهد پول دوستی‌ها را کم‌رنگ می‌کند و انسان‌ها را به غفلت می‌اندازد. باید تلاش کرد پول برای رفع نیاز استفاده شود و انسانیت ما را از بین نبرد.

همچنین مدیر اردو از هیئت دولت به خاطر زحمتی که متقبل شدند و برای آن بسیار تلاش کردند، تشکر می‌کند. مدیر توضیح می‌دهد جامعه برای رشد و کمال خود نیازمند تلاش همگانی است. عده‌ای باید مسئولیت بپذیرند و با همفکری، تدبیر و همکاری دیگران جامعه را به سوی اهداف خود پیش ببرند.

مدیر اردو می‌تواند مباحث دیگر را نیز بر اساس اتفاقات پیش‌آمده تبیین کند.

نیروهای مورد نیاز

برای این اردو تیمی متشکل از این نیروها لازم است:

- **مدیر اردو:**

مدیر اردو، مسئول اردو و هماهنگ‌کننده برنامه‌هاست. باید همیشه شرایط اردو را رصد کند و اجازه ندهد عوامل پیش‌بینی‌نشده مسیر اردو را تغییر دهند. هماهنگی با گروه تدارکات هم بر عهده مدیر است. در جلسه پایانی و جمع‌بندی اردو، مدیر به شرح و تبیین اتفاقات و آیتم‌ها و برنامه‌ها می‌پردازد و هدف از اردو را توضیح می‌دهد.

- **رئیس بانک مرکزی:**

یکی از مریبان مسئولیت بانک مرکزی را می‌پذیرد و در مسیر اردو فعالیت می‌کند.

- **قاضی دادگاه:**

یکی از مریبان نیز مسئولیت قضاوت در دادگاه را می‌پذیرد.

- **مریبان:**

مریبان می‌تواند با پذیرش مسئولیت قضاوت، بانک مرکزی، اداره و پشتیبانی علاوه حضور در ماجرا، نظارت و اداره‌ی اردو را نیز به انجام برسانند. چنانچه تعداد مریبان زیاد باشد می‌توان تعداد مریبان را جهت نظارت بیشتر افزود.

بستربرگزاری

این اردو، اردویی با حال و هوای شهروندی است بنابراین برای برگزاری بهتر است در محیط شهری مانند اردوگاه‌ها باشد نه در محیط طبیعی مثل جنگل و بیابان.

امکانات مورد نیاز

این اردو علاوه بر نیازمندی‌های عمومی همه‌ی اردوها، وسایل زیر را نیاز دارد:

۱. تولید و انتشار پول رایج اردو
۲. صندوق رأی، برگه تعرفه رأی
۳. اقلام و کالاهای مختلف جهت فروش در مغازه‌ی اردو

تهدیدها

بعضی اتفاقات ممکن است همه اهداف اردو را تحت تأثیر قرار بدهند. باید از ابتدای اردو مراقب این رخدادها بود. بعضی از تهدیدات اردو از این قرار هستند:

لو رفتن سناریو و هدف‌های خرد و کلان اردو.

مصدومیت‌های شدید یا آسیب‌های بدنی زیاد برای شرکت‌کننده‌ها در بعضی برنامه‌هایی حرکتی که پیشنهاد می‌دهند.

عدم ارتباط‌گیری خوب متریان با ماجرای اردو به جهت ضعف در تبیین اردو و جدی برخورد نکردن مسئولین اردو.

طرح‌نامه اردوی نقد حکومت دولت‌محور

معرفی اجمالی اردو

بشر در طول تاریخ خود مدل‌های مختلف حاکمیتی را تجربه کرده که هرکدام محاسن و معایب خاص خود را داشته است و اصولاً مدل‌های بعدی به علت ناکارآمدی مدل قبلی و به‌منظور جبران نقایص و پر کردن خلأهای مدل قبلی روی کار آمده است اگر بخواهیم تمام این مدل‌های حاکمیتی را خلاصه کنیم به دو مدل عمده و کلان خواهیم رسید. **مدل اول مدلی است که در رأس حاکمیت، یک فرد یا یک گروه عهده‌دار اداره جامعه است.** این مدل هم شامل حکومت‌های پادشاهی و احياناً دیکتاتوری و هم شامل حکومت‌هایی که دولت در رأس کار است می‌شود. در مدل دوم یک تفاوت اساسی با مدل اول وجود دارد و آن هم این است که دیگر یک فرد یا دولت در رأس کار نیست بلکه دولت صرفاً وظیفه نظارتی دارد. در این مدل آنچه تعیین‌کننده است گروه‌های پشت پرده، کارتل‌ها، بنگاه‌ها و شرکت‌های

چندملیتی هستند. در یک کلام آنچه تعیین کننده است منافع مالی و اقتصادی است و همه چیز از فرهنگ و سیاست گرفته تا ورزش و حتی دولت حول همین مفهوم هویت پیدا می کند. نمونه این مدل، لیبرال سرمایه داری در غرب مدرن است. مدلی که متفکران غربی آن را متکامل ترین مدل اداره جامعه و بلکه بهترین آن معرفی می کنند و همه ی جوامع را به تبعیت و اجرا کردن این مدل فرامی خوانند.

طرح اردوی پیش رو مرحله اول از یک سه گانه است. در مرحله اول آنچه هدف کلی و کلان است نشان دادن ناکارآمدی مدل اول اداره جامعه و حاکمیت است.

اثر تربیتی تربیت در صحنه بسیار عمیق تر و ماندگارتر از آموزش تئوری است لذا می بایست برای نشان دادن این ناکارآمدی صحنه عملی به وجود آید تا مربی در بطن ماجرا قرار گیرد و در صحنه عمل به این امر واقف شود.

اهداف اردو:

هدف اصلی و کلان اردوی پیش رو ایجاد این خودآگاهی نسبت به ناتوانی بشر در یکی از ساحات اداره جامعه است.

و همچنین اهدافی چون آشنایی با مفاهیم حاکمیتی و اجتماعی و قرار گرفتن در بخش های مختلف یک جامعه، چگونگی تحلیل و تدبیر متریان در مواجهه با مشکلات، شناخت ضعف و قوت خود و ارزیابی خود در رویدادهای مختلف اردو، فهم تعامل گروهی و همراهی با دیگران در رشد جامعه، رشد صبر و تحمل در تعاملات اجتماعی، حق طلبی و حق گرایی و شناخت و تفکیک حق از باطل، تدبیر امور اقتصادی و ... از جمله اهداف این اردوست.

توضیح اهداف

همان‌طور که بیان‌شده طرح اردوی پیش رو مرحله اول از یک سه‌گانه است. در **مرحله اول** آنچه هدف کلی و کلان است نشان دادن ناکارآمدی مدل اول اداره جامعه و حاکمیت با عنوان دولت‌محوری است که در پایان اردو به آن می‌رسیم. **گام دوم** مدل حکومت لیبرال سرمایه‌داری است که آن‌هم در اردوی دیگر به انجام می‌رسد و با چالش و شکست مواجه می‌شود. **گام سوم** شناخت حکومت دینی و مهدوی است. این مدل همان چیزی است که باید برای رسیدن به آن تلاش نمود و ابعاد آن را تبیین کرد. حکومت دینی بخش‌های مختلف زیادی دارد. یکی از آن بخش‌ها نحوه تعامل مردم جامعه با یکدیگر است. در این جامعه همه مردم دلسوز و همراه یکدیگرند و برای محبت و دوستی یکدیگر از هیچ کاری کوتاهی نمی‌کنند. نمونه این جامعه را می‌بایست در اردوی پیاده‌روی اربعین به متریان نشان داد تا به درک واقعی از اجتماع مهدوی و دینی برسند. **اردوی اربعین یکی از مهم‌ترین بخش‌های اردوی حکومت دینی و مهدوی است.**

در اردوی نقد حکومت دولت‌محور متریان با مشکلات زیادی از جمله تبانی، بی‌نظمی و بی‌قانونی، بی‌عدالتی، اختلاف طبقاتی و اشرافی‌گری مواجه می‌شوند. مشکلاتی که شاید تاکنون درک کاملی نسبت به آن نداشته‌اند و اکنون باید آن را به‌خوبی شناخته و تحلیل کنند و مسیر درست در مواجهه با آن را برگزینند. در این میان می‌بایست با صبر و فکر گام بردارند و خود را در مواجهه با مشکلات بیازمایند. امور اقتصادی خود و گروهشان را

تدبیر کنند و با شناخت حق در آن مسیر گام بردارند. در این اردو همراهی و همکاری گروهی اصل مهمی است که همه‌ی افراد جامعه می‌بایست به آن پایبند باشند و در آن مسیر گام بردارند.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی نقد حکومت دولت‌محور، یکی از اردوهای فعالیت اجتماعی و شناخت جوامع است. این اردو شرکت‌کنندگان را با مدل‌های مختلف حکومت و ضعف‌ها و آسیب‌های آن آشنا می‌کند تا فهم بهتری نسبت به حکومت دینی و مهدوی پیدا نمایند و ایشان را برای حرکت در مسیر تمدن‌سازی دینی آماده می‌کند.

شرح ماجرا

قدم اول؛ تحویل وسایل

در ابتدای اردو قبل از هر توجیه و توضیحی مسئولین دولت از بچه‌ها می‌خواهند که همه‌ی وسایلشان را به انبار دولت تحویل دهند. تحویل وسایل شامل همه‌ی وسایل اعم از کیف‌دستی، لباس‌ها، تلفن همراه، خوراکی‌ها و هر چیزی که همراه متریبان است می‌شود. انباردار دولت در عوض تحویل گرفتن وسایل شماره‌ای را به متریبان تحویل می‌دهد و ایشان را به محل جلسه‌ی توجیهی راهنمایی می‌کنند.

قدم دوم؛ جلسه توجیهی

اردو با برگزاری جلسه توجیهی آغاز می‌شود. در این جلسه چند نکته به متریان توضیح داده می‌شود.

۱. در این اردو و تا پایان زمان آن همه خدمات در قبال پرداخت پول ارائه می‌شود. همه خدمات شامل غذا، آب، سرویس بهداشتی، جای خواب، بازی و سرگرمی، بوفه، نظافت، انتظامات و...

توضیحات:

- از قبل پول‌های درون اردویی باید تهیه شود تا این سیر به خوبی پیش برود.
- هرچه خدمات قابل تعریف در اردوگاه تعدد بیشتر و متناسب‌تری داشته باشد برای طرح اردو مناسب‌تر است.

۲. اداره امور اردوگاه به عهده دولتی است که توسط مربیان تشکیل شده است. در اینجا مراد از مربیان بزرگسالان همراه اردو هستند و این مربیان غیر از مربیان گروه‌ها هستند. مربیان گروه‌ها نیز می‌توانند در این اردو مانند دیگر افراد جامعه در کنار متریان خود حضور داشته باشند. مربیانی که با متریان و گروه‌های خود همراه هستند عضوی از دولت نیستند و نحوه تعامل با ایشان همانند دیگر افراد جامعه است.

۳. به همه افراد روزانه مبلغی به‌عنوان سرانه روزانه یا یارانه تعلق می‌گیرد.

توضیحات: به متریان توضیح داده می‌شود این مبلغ سرانه در عوض وسایل شماست که به امانت در اختیار انبار دولت قرار گرفته است. مبلغ این سرانه باید

به اندازه‌ای باشد که کفاف نیازهای حداقلی فرد را جز با سختی و مشقت ندهد. علت این امر این است که فرد را تشویق و تحریک کند که وارد جریان مناقصات (که در ادامه خواهد آمد) شود.

۴. تمام وسایل متربیان در انبار دولت نگهداری می‌شود. متربیان تنها می‌توانند به مقدار تقریبی یک کیلو از لباس‌های خود را بردارند؛ و بعد از کثیف شدن لباس‌ها می‌توانند آن یک کیلو را تحویل داده و یک کیلوی دیگر لباس تحویل گیرند. دریافت مقدار بیشتر از لباس‌ها طبق جدول مخارج اردویی، هزینه در بردارد. دریافت خوراکی‌ها، دوربین عکاسی و تلفن همراه ممنوع بوده یا هزینه‌ی بالایی برای دریافت آن اخذ می‌شود.

۵. کلیه خدماتی که توسط دولت به مردم ارائه می‌شود به‌واسطه مناقصات است به این معنی که دولت به‌عنوان متولی اداره جامعه اردویی هر خدمتی را به‌وسیله مناقصه در اختیار گروه‌های مردمی قرار می‌دهد و گروه‌ها به‌عنوان پیمانکار آن خدمت را در قبال مبلغی که در مناقصه برنده‌شده‌اند انجام می‌دهند.

۶. دولت تمامی خدمات را صرفاً به گروه‌های مردمی ارائه خواهد داد و تنها گروه‌ها هستند که مجاز به شرکت در مناقصات هستند و اشخاص به‌صورت انفرادی نمی‌توانند در مناقصات شرکت کنند.

توضیحات: علت این امر تشویق و تحریک به عضویت در گروه و گروهی شدن است.

۷. به‌منظور حل دعاوی و شکایات مردمی از دولت و رسیدگی به شکایات مردم از یکدیگر، دادگاهی وجود خواهد داشت که مستقل از دولت عمل خواهد کرد. لذا

اگر شکایت و یا نزاعی صورت گیرد صرفاً باید از این طریق پیگیری شود.

توضیحات:

- استقلال این دادگاه در ادامه باید اثبات شده و موردقبول عموم مردم باشد که راه‌های این امر در ادامه بیان خواهد شد.
- وجود این دادگاه به‌عنوان سوپاپ اطمینان در جهت از هم نپاشیدن سریع جامعه ضروری است.

قدم سوم؛

مختصات و ملزومات دادگاه

دادگاه موردنظر باید حداقل یک قاضی و یک دادستان داشته باشد. دادستان وظیفه شنیدن شکایات و دعاوی و همچنین بررسی آن‌ها و در صورت وارد بودن؛ تقاضای برگزاری جلسه دادگاه برای این منظور را دارد. جلسات دادگاه باید به‌صورت کاملاً رسمی اداره شود و از هرگونه مزاح و شوخی به دور باشد. این امر باعث واقعی‌تر شدن دادگاه و باورپذیری بیشتر آن می‌شود. دو طرف دعوا می‌توانند برای خود وکیل نیز اختیار کنند. قاضی وظیفه اداره جلسه و شنیدن سخنان، استدلال‌ات و شواهد و مدارک دو طرف و درنهایت دادن حکم را دارد. شکایات و استدلال‌های هر طرف باید مستدل، منطقی و همراه با شواهد و مدارک باشد در غیر این صورت به آن‌ها ترتیب اثر داده نخواهد شد. قوانین دادگاه نیز باید از قبل اعلام شود.

قدم چهارم؛ گروه شدن

اولین حرکت اجتماعی، حرکت به سوی گروه شدن است. در این گام به علت مقدماتی که از قبل آماده شده و قوانینی که در جلسه توجیهی تبیین شده است، عموم افراد به سمت گروه شدن سوق پیدا می کنند و گروه‌ها تشکیل می شوند.

در این بخش مربی‌ها می توانند با رصد شکل گیری گروه‌ها از خصوصیات و ویژگی‌های متریبان نیز آگاهی کامل تر و دقیق تری پیدا کنند. این که چه کسانی قدرت رهبری و مدیریت بالاتری دارند و جرأت اقدامشان بالاتر است و این که چه کسانی تابع جو و صرفاً پیرو هستند و اینکه چه افرادی شخصیتی منزوی و جمع ناپذیر دارند همه و همه از ویژگی‌هایی است که مربیان می توانند در این گام به آن پی ببرند تا از این راه بتوانند در مراحل بعدی در کار تربیتی خود از آن بهره‌مند گردند.

قدم پنجم؛

اعلام عمومی مبالغ سرانه و قیمت خدمات ضروری مثل غذا، جای خواب، تفریحات و...

این اعلام عمومی این آگاهی را به عموم افراد می دهد که با صرف داشتن مبلغ سرانه نه تنها نمی توان یک زندگی مرفه داشت که حتی زندگی معمولی نیز با این مبلغ کم دچار اختلال می شود. این امر دو پیامد در پی خواهد داشت. نخست این که افراد به این نتیجه

می‌رسند که یا باید برای گذران این اردو یک زندگی ریاضت‌کشانه را تحمل کنند و یا با عضویت در گروه‌ها و با شرکت در مناقصات و پیروز شدن در آن با پولی که بدست می‌آورند به زندگی خود سامان ببخشند.

در صورت انتخاب زندگی ریاضتی این فرصت برای مریبان بوجود می‌آید که بفهمند آیا علت انتخاب این سبک زندگی از سوی متربی سخت‌کوشی و ایستادگی است و یا جمع‌ناپذیری و همچنین در صورت انتخاب زندگی گروهی آیا این حکایت از برنامه و سیاست فرد برای نیل به اهداف برتر دارد و یا ناشی از ضعف و ناتوانی در تحمل شرایط سخت است.

نمونه مخارج اردویی:

توضیحات	مدت زمان استفاده	قیمت	عنوان خدمات	
	چهار دقیقه		دستشویی	۱
	ده دقیقه		حمام	۲
	نیم ساعت		صبحانه	۳
حتی‌المقدور بیش از یک نوع غذا	نیم ساعت		ناهار	۴

۵	شام		نیم ساعت	حتی المقدور بیش از یک نوع غذا
۶	خوابیدن در چادر		پنج ساعت	
۷	خوابیدن در خوابگاه		پنج ساعت	
۸	قایق سواری		ده دقیقه	در اردوهای ساحلی
۹	خرید خوراکی و تنقلات			طبق نرخ بوفه‌ی اردو
۱۰	خرید میوه			طبق نرخ بوفه اردو
۱۱	سینما		یک فیلم	
۱۲	زمین ورزش والیبال			
۱۳	پینگ‌پنگ			
۱۴	خدمات اجتماعی			مانند بیمه حوادث، سلامت، اولویت در دریافت غذا و ...
۱۵	جرایم اردویی			طبق حکم دادگاه
۱۶	گرفتن وسایل خود از انبار دولت			هر کیلو لباس، دوربین، موبایل، خوراکی
۱۷	تماس تلفنی (دقیقه‌ای)			
۱۸	دریافت تماس (بیش از هفت دقیقه)			تا هفت دقیقه رایگان است. بیشتر می‌بایست هزینه پرداخت نماید.
۱۹	فوتبال دستی			و بازی‌های مشابه موجود در اردو

قدم ششم؛ مناقصه مزایده

پس از تشکیل گروه‌ها و همچنین اعلام قیمت‌ها مناقصه و مزایده اول برگزار می‌شود. به این صورت که از هر گروه یک نفر به‌عنوان صحبت کنند و دو نفر به‌عنوان مشاور بافاصله از سایر بچه‌ها می‌نشینند و برای هر کدام از خدمات قیمتی به‌عنوان قیمت اولیه از طرف وزارت مناقصات (یکی از وزارتخانه‌های دولت) به‌عنوان پیشنهاد ارائه می‌شود.

نماینده هر گروه که در مناقصه شرکت دارد موظف است در مناقصه خدماتی که مدنظر گروه است شرکت کرده و با مدیریت و تیزهوشی آن خدمت را برای گروهش به دست آورد. برنده شدن در هر مناقصه به این صورت است که نماینده هر گروه می‌بایست پیشنهاد پایین‌تری نسبت به قیمت اول پیشنهادی دولت ارائه کند. این پایین آمدن پیشنهاد قیمت تا جایی ادامه دارد که دیگر نماینده‌ای پیشنهاد پایین‌تری ارائه نکند. بنابراین گروهی برنده مناقصه است که پایین‌ترین پیشنهاد قیمتی نسبت به سایرین را داده است. چون هر گروه برنده شدن در مناقصه و پذیرش حداقل یکی دو مسئولیت را برای خودش ضروری می‌داند و اساساً شکل‌گیری و هویت گروهش را به سبب آورده مالی که از مناقصه می‌برد است لذا سعی می‌کنند به هر ترتیبی در مناقصه برنده شود.

درنهایت پس از اتمام مناقصه خواهید دید هر خدمت با مبلغی بسیار ناچیز در اختیار گروه قرار گرفته و تازه پس از اتمام مناقصه است که گروه‌ها درمی‌یابند که نه‌تنها از قبل مناقصه‌ها آورده مالی نصیبشان نشده بلکه کار و مسئولیتی را نیز به گروه خود تحمیل کرده‌اند.

همچنین بعضی خدمات را دولت به مزایده می‌گذارد. به این صورت که هر کدام از گروه‌ها که قیمت بالاتری پیشنهاد نمایند آن خدمت را از آن خود می‌کنند. در بخش مزایده گروه‌های می‌توانند با توافق دولت هزینه‌ای را به‌عنوان سود خود از خدمات به دست آورند. به‌عنوان مثال می‌توانند فیلم خوبی را از دولت در مزایده دریافت نمایند و با فروش بلیت‌های آن علاوه بر پرداخت هزینه مزایده، سود خود را نیز ببرند.

همچنین گروه‌ها و افراد جامعه می‌توانند برنامه‌ها و خدماتی را به وزارت مناقصات پیشنهاد دهند و برای انجام آن مجوز دریافت کنند. به‌عنوان مثال یکی از گروه‌ها می‌تواند پیشنهاد فعالیت ماساژ دهد و با اخذ مجوز از دیگر افراد جامعه هزینه گرفته و به فعالیت پردازد. باید دقت نمود همه‌ی خدماتی که در جامعه ارائه می‌شود می‌بایست با مجوز رسمی از دولت صورت پذیرد.

۱. نمونه برنامه‌های مناقصه:

عنوان خدمات	قیمت	تعداد	نوع کار	توضیحات
۱	نظافت محیط	تمام گروه	پرکار	جمع‌آوری زباله‌ها، نظافت خوابگاه، جارو کردن، پاک کردن شیشه‌ها
۲	برگزاری نماز جماعت صبح	نیم گروه	کم‌کار	تلاش برای حضور حداکثری بچه‌ها، دعوت از امام جماعت، برگزاری مناسب برنامه، مراسمات جانبی

تلاش برای حضور حداکثری بچه‌ها، دعوت از امام جماعت، برگزاری مناسب برنامه، مراسمات جانبی	کم کار	نیم گروه	برگزاری نماز جماعت ظهر	۳
تلاش برای حضور حداکثری بچه‌ها، دعوت از امام جماعت، برگزاری مناسب برنامه، مراسمات جانبی	کم کار	نیم گروه	برگزاری نماز جماعت عشاء	۴
نظافت دستشویی‌ها، دریافت هزینه‌های استفاده، خدمات جانبی	پرکار	تمام گروه	دستشویی‌ها	۵
نظافت حمام‌ها، دریافت هزینه‌ها	نیم کار	نیم گروه	حمام‌ها	۶
پخش غذا، جمع‌آوری زباله‌ها، نظافت کامل غذاخوری	پرکار	تمام گروه	پخش و جمع‌آوری غذا	۷
حضور فعال در مسابقات اردو و پیروزی در آن	پرکار	تمام گروه	پیروزی در مسابقات	۸
تلاش برای امتیاز بیشتر در مراسم	پرکار	تمام گروه	جنگ شبانه	۹
نگهداری صحیح از جوجه‌ها	نیم کار	نیم گروه	نگهداری جوجه	۱۰
پخش و نگهداری از کتاب‌ها و تلاش جهت استفاده بیشتر از کتابخانه، حداقل ده کتاب در روز پخش شود و از هر کتاب بیست صفحه خوانده شود.			کتابخانه	۱۱
آماده‌سازی و فراهم آوردن وسایل آب و چای	کم کار	نیم گر و ه	تأمین آب خوردن و چای	۱۲

۲. نمونه برنامه‌های مزایده:

۱	فروشگاه خوراکی و تنقلات
۲	میوه‌فروشی
۳	سینما
۴	زمین ورزش والیبال
۵	پینگ‌پنگ

۳. نمونه فعالیت‌های تولیدی و درآمدزا که گروه‌های می‌توانند پیشنهاد دهند و از آن کسب درآمد کنند:

۱. ماساژ دادن
۲. شستن لباس‌های دیگران
۳. برگزاری تور تفریحی
۴. بازیافت زباله‌ها و تفکیک
۵. عکاسی
۶. دوخت لباس
۷. مطالعه کتاب
۸. شرکت در ورزش صبحگاهی

تبیین بخشی از برنامه‌های مناقصه

۱. نماز جماعت صبح:

موارد زیر به‌عنوان برنامه نماز جماعت صبح می‌بایست انجام پذیرد.

- تشویق دانش آموزان به حضور حداکثری (استفاده از تبلیغات میدانی، تشویق‌های خوراکی و...)
- آماده کردن نمازخانه برای برگزاری نماز جماعت
- دعوت از امام جماعت و همراهی ایشان تا برگزاری
- تشویق به مرتب کردن کفش‌های مأمومین
- مرتب نمودن صفوف و تکمیل صف‌های اول
- قرائت دعای الهی عظم البلاء بعد از نماز
- قرائت دعای عهد

۲. نماز جماعت ظهر و عصر:

موارد زیر به‌عنوان برنامه نماز جماعت ظهر و عصر می‌بایست انجام پذیرد.

- تشویق دانش آموزان به حضور حداکثری (استفاده از تبلیغات میدانی، تشویق‌های خوراکی و...)
- آماده کردن نمازخانه برای برگزاری نماز جماعت
- دعوت از امام جماعت و همراهی ایشان تا برگزاری
- تشویق به مرتب کردن کفش‌های مأمومین
- مرتب نمودن صفوف و تکمیل صف‌های اول
- سخنرانی کوتاه امام جماعت بعد از نماز ظهر
- خواندن دعای الهی عظم البلاء بعد از نماز عصر

۳. نماز جماعت مغرب و عشاء:

موارد زیر به‌عنوان برنامه نماز جماعت مغرب و عشاء می‌بایست انجام پذیرد.

- تشویق دانش آموزان به حضور حداکثری (استفاده از تبلیغات میدانی، تشویق‌های خوراکی و...)
- آماده کردن نمازخانه برای برگزاری نماز جماعت
- دعوت از امام جماعت و همراهی ایشان تا برگزاری
- تشویق به مرتب کردن کفش‌های مأمومین
- مرتب نمودن صفوف و تکمیل صف‌های اول
- سخنرانی کوتاه امام جماعت بعد از نماز مغرب
- خواندن دعای الهی عظم البلاء بعد از نماز عشاء

۴. نظافت محیط

موارد زیر به‌عنوان برنامه نظافت محیط خوابگاه می‌بایست انجام پذیرد.

- جمع‌آوری زباله‌های خوابگاه و انتقال آن به محل زباله‌ها
- نظافت کامل خوابگاه
- جارو کردن فضای خوابگاه
- پاک کردن شیشه‌ها

۵. دستشویی‌ها و حمام‌ها:

موارد زیر به‌عنوان برنامه دستشویی‌ها و حمام‌ها می‌بایست انجام پذیرد.

- نظافت کامل دستشویی‌ها

- وجود مایع دستشویی
- دریافت هزینه‌ها
- نصب تذکرات بهداشتی و مناسب (فضاسازی محیطی)
- دقت در اسراف نشدن آب در حمام‌ها
- دریافت هزینه استفاده از دستشویی‌ها و حمام‌ها و تحویل آن به دولت (می‌توان برنامه دستشویی را در بخش مزایده‌ها ارائه داد و درآمد حاصل از آن برای گروه باشد. لکن باید توجه داشت گروه هزینه‌ها را به‌گونه‌ای بالا نبرد که افراد نتوانند استفاده کنند. در بخش مناقصه چون درآمد از آن دولت است گروه‌ها فشار زیادی روی افراد جامعه نمی‌آورند).

۶. پخش و جمع‌آوری غذا:

موارد زیر به‌عنوان برنامه پخش و جمع‌آوری غذا می‌بایست انجام پذیرد.

- دریافت غذا از مسئولین دولت
- پخش منظم غذا
- دریافت هزینه‌ها از گروه‌ها و افراد
- جمع‌آوری و تفکیک زباله‌ها
- نظافت کامل غذاخوری
- فضاسازی محیطی

۷. نگهداری جوجه‌ها:

می‌توان در اردو برنامه‌های حاشیه‌ای نیز تعریف نمود. به‌عنوان مثال دولت می‌تواند چند مرغ و خروس همراه داشته باشد و مسئولیت نگهداری از آن‌ها را در مناقصه‌ای به گروه‌ها واگذار نماید. موارد زیر به‌عنوان برنامه نگهداری جوجه‌ها می‌بایست انجام پذیرد.

- نگهداری از جوجه‌ها در جای مناسب
- رسیدگی به خوراک و آب جوجه‌ها
- گردش روزانه حداقل چهار مرتبه جوجه‌ها
- رها نکردن و مواظبت مستمر از جوجه‌ها
- نظافت مستمر مکان جوجه‌ها

۸. کتابخانه

در بخش کتابخانه گروه باید تلاش نماید افراد بیشتری مطالعه کنند. راضی نمودن افراد برای مطالعه می‌تواند با برگزاری مسابقه، مناظره یا پرداخت هزینه توسط گروه باشد. دولت با واگذاری برنامه کتابخانه مسئولیت‌هایی را بر دوش گروه می‌گذارد. این مسئولیت‌ها عبارت‌اند از:

- نگهداری مناسب از کتاب‌ها
- پخش و جمع‌آوری کتاب‌ها
- ترغیب افراد جامعه به مطالعه بیشتر

همچنین گروه می‌بایست در روز حداقل ده کتاب را پخش نماید و از هر کتاب حداقل ۲۰ صفحه خوانده شود. چنانچه نتوانند افرادی را برای مطالعه کتاب‌ها با خود همراه کنند، خود افراد گروه باید دست‌به‌کار شده و این بخش را به انجام رسانند. دولت در قبال مطالعه بیشتر افراد جامعه از مقدار حداقلی، می‌تواند هزینه‌ای بیشتر از مقدار توافق مناقصه را به شکل صفحه‌ای، کتابی یا ساعتی به گروه پرداخت نماید تا گروه انگیزه‌ای برای گسترش فرهنگ کتاب‌خوانی داشته باشد. همچنین میزان مطالعه هر فرد با ارائه خلاصه آن به نمایندگان دولت به شکل شفاهی یا کتبی ارزیابی می‌شود.

قدم هفتم؛

اشرافی گری، مانور تجمل و پروژه بی عدالتی سیستمی

همان‌طور که گفته شد به علت مبلغ پایین سرانه‌ها و همچنین وقایعی که در مناقصات رخ می‌دهد عملاً نقدینگی بالایی در دست مردم وجود ندارد پس بنابراین سطح زندگی افراد عادی جامعه سطح پایین و نازلی است تا جایی که عده زیادی از مردم به زندگی ریاضتی روی آورده‌اند و روزی یک یا نهایت دو وعده غذا می‌خورند. در پایین‌ترین محل‌های اسکان و خواب سکنی دارند؛ و دیگر پولی برای تفریح و استفاده از امکانات تفریحی اردوگاه و خوردن تنقلات و اقلامی که در بوفه وجود دارد ندارند؛ اما به یک‌باره مشاهده می‌کنند که دولتی‌ها به راحتی بهترین غذاها را می‌خورند، در بهترین مکان اقامت دارند. به تفریح و سرگرمی می‌پردازند و نکته مهم‌تر اینکه این رفتار را در منظر افراد عادی جامعه انجام می‌دهند. یکی از نقاطی که هماهنگی قبلی مریبان بسیار حائز اهمیت است این نقطه است چون مریبی می‌بایست این حرکت را به صورت جدی و شاید کمی بی‌رحمانه انجام دهد و نباید با دلسوزی بی‌جا طرح اردو را به مخاطره بیندازد. دولت رو به یک مانور تجمل می‌آورد و این امر فطرت‌های پاک را آزار خواهد داد. علاوه بر این، دولت به علت پول بیشتری که در اختیار دارد^۱، بعضی از خدمات را در اختیار کامل خود گرفته و یک بی‌عدالتی را به نمایش

---

۵. دولت اعلام می‌کند چون وظایف و فعالیت‌های دولت سخت است و مسئولیت سنگینی در جامعه به عهده دارد از سرانه‌های بیش از شش برابر دیگر افراد جامعه بهره می‌برد

می‌گذارد. علاوه بر همه این‌ها دولت می‌بایست برخی بی‌عدالتی‌ها و ظلم‌های غیر سیستماتیک که بتوان علیه آن‌ها در دادگاه حکم گرفت را انجام دهد. فایده این کار این است که قاضی و دادگاه با دادن رأی علیه دولت بتواند بی‌طرف بودن و همچنین عادل و مستقل بودن خود را اثبات کند و از این راه مقبولیتی که در ابتدا به آن اشاره شد را به دست آورد.

در مقابل این مانور تجمل و بی‌عدالتی سیستمی واکنش‌های متفاوتی اتفاق خواهد افتاد که در بخش بعد به توضیح آن می‌پردازیم اما قبل از آن یک نکته حائز اهمیت است و آن اینکه پس از مانور تجمل یک سؤال ذهن آحاد جامعه را به خود مشغول می‌کند و آن این است که چرا دولتی‌ها می‌توانند به راحتی خرج کرده و ریخت و پاش کنند؟ اینجا خود دولتی‌ها باید این نکته را متذکر شوند که چون کار دولت کار سنگینی است و اصولاً کارهای مدیریتی کارهای سنگین و مهمی است پس حق الزحمه بیشتری هم دارند و لذا حقوق ما دولتی‌ها مبلغ بیشتری از مردم عادی است.

در این بخش مرتباً علاوه بر فهم قبح تجمل و زندگی اشرافی با مفهومی به نام حقوق نجومی از نزدیک مواجه می‌شوید و همه وجود خود بدی و بی‌عدالتی آن را درک می‌کنند. این فهم بی‌عدالتی خود اولین قدم برای تغییر و مبارزه است.

قدم هشتم؛

واکنش‌ها در مقابل مانور تجمل و بی‌عدالتی سیستمی و همچنین اتفاقات مناقصه

● واکنش در برابر وقایع مناقصه

شایع‌ترین و عمومی‌ترین واکنش در برابر وقایع مناقصه این است که گروه‌ها به این فکر می‌افتند که راهی جز هماهنگی بین گروه‌ها برای پیروزی واقعی در مناقصات وجود ندارد. لذا ایده هماهنگی به صورت تبانی ابتدایی‌ترین کاری است که فکرشان می‌رسد به این صورت که خدمات را از قبل بین خودشان تقسیم کنند و در هنگام مناقصه دیگر قیمت‌ها را پایین نیاورند. در نتیجه هر خدمت با قیمت پیشنهادی اولیه که توسط دولت ارائه شده به گروهی که از قبل هماهنگ شده می‌رسد. البته دولت نیز می‌بایست برای مقابله با این استراتژی با تغییر قیمت‌های روز نخستین به مقابله با این استراتژی پردازد.

● واکنش دولت

واکنش بعدی که می‌بایست از طرف بخشی از بدنه دولت و در راستای طرح کلان اردو اتخاذ شود این است که افرادی از دولت باید با اعلام این که این رفتار تبعیض‌آمیز و ناعادلانه دولت را قبول ندارند، از آن ابراز براءت کنند. این رفتار و حرکت باید به صورت علنی و باحالتی تبلیغاتی انجام شود تا برای مردم باورپذیر باشد. اگر این حرکت درست و به‌جا انجام شود موردقبول جمع واقع شده و جامعه این افراد را خواهد پذیرفت. هدف از این حرکت این است که اولاً قبح حرکت ناعادلانه دولت به صورت مؤکد نشان داده شود چون این تقبیح از طرف بخشی از خود دولت است که از کم و کیف

اقدامات دولت آگاه است و ثانیاً با ورود این افراد از دولت به جامعه هم می‌توانند خیرها و تصمیمات مهم سران جامعه را به گوش دولت برسانند تا در صورت اقدامی خاص دولت نیز عمل متناسب با آن را انجام دهد تا سیر کلی طرح اردو از بین نرود و ثالثاً در بزنگاه‌هایی که جامعه نیاز به کمک دارد این افراد به صورت غیرمستقیم جامعه را در ریل اصلی طرح اردو قرار دهد.

ویژگی این افراد این است که به جمع مردم می‌پیوندند و از حقوق نجومی استفاده نکرده و در کنار آن‌ها می‌خوابند. این افراد مانند دیگر افراد جامعه فعالیت می‌کنند و غذایشان مانند افراد جامعه است و تلاش می‌کنند مسیر حق را دنبال کنند و از تکبر و تبختر به دور هستند.

● واکنش در برابر بی‌عدالتی‌ها و ظلم سیستمی

این بخش که شاید مهم‌ترین واکنش در برابر دولت باشد خود بر سه قسم است که به اختصار به توضیح آن می‌پردازیم.

الف) ظلم‌پذیری: اولین واکنش که از طرف بخش عمده‌ای از جامعه رخ می‌دهد ظلم‌پذیری است. این طیف عمده از جامعه به این دلیل که دولت را صاحب قدرت می‌داند و آن‌ها را مربی و بزرگسال، امکان تغییر و اصلاح را ناممکن یا خیلی سخت می‌داند و از آنجایی که شخصیت‌های ضعیفی دارند می‌گویند: درست است که کار دولت و مربی‌ها بد و مذموم است ولی چه می‌شود کرد؟ آن‌ها مربی و بزرگ‌ترند. مجبوریم که تحمل کنیم و این چند روز اردو را با هر سختی که هست پشت سر بگذاریم. این همان برخوردی است که در جامعه و جهان واقع و در طول تاریخ نیز به کرات شاهد آن بوده و هستیم.

مربی‌ها با شناسایی این افراد می‌توانند در ادامه سیر تربیتی خود در مجموعه فرهنگی موردنظر این خصوصیت اخلاقی و شخصیتی را با طرح‌های تربیتی مختلف درمان کرده و آن‌ها را از بین ببرند که شناخت اولین قدم در مسیر درمان است.

ب) عکس‌العمل و واکنش متقارن: در این نوع واکنش برخی افراد جامعه با این نگرش که چون دولت دارد ظلم می‌کند و این امری قبیح است ما نیز در مقابل، با انجام اعمالی قبیح با آن مقابله می‌کنیم. این نوع واکنش ممکن است در قالب‌هایی مانند دزدی و اعمال خلاف قانون در اردوگاه شکل بگیرد. اینجا جایی است که مورددعوا و شکایت برای دادگاه به وجود خواهد آمد. مربی با رصد این افراد و در ادامه سیر تربیتی باید این مفهوم را به این افراد منتقل کند که بدی دیگران مجوز برخورد بد و نادرست با آن‌ها نیست و این شیوه برخورد نه‌تنها افراد مقابل را به دست کشیدن از ظلم وادار نمی‌کند بلکه آن‌ها را در اعمال ظلم بیشتر و مداوم‌تر کمک کرده و دست آن‌ها را در آزار و اذیت مردم بازتر می‌کند.

ج) قیام علیه بی‌عدالتی و انقلاب: این واکنش که یکی از نقاط عطف طرح اردو است یا خودبه‌خود اتفاق می‌افتد و یا مربیانی که به میان مردم رفته‌اند می‌بایست به‌صورت غیرمستقیم و نامحسوس موجبات آن را فراهم کنند.

توضیح اینکه بخشی از نخبگان جامعه به این نتیجه می‌رسند که نه واکنش اول و نه شیوه دوم برخورد هیچ‌کدام درست و راهگشا نیست و آنچه باید اتفاق بیفتد هدف قرار دادن اصل و ریشه این بی‌عدالتی است که همان دولت باشد. باید این دولت را ساقط کرد.

نکته‌ای که فوق‌العاده حائز اهمیت است این است که در صورتی که این حرکت بخواهد خیلی زودتر از وقت خودش اتفاق بیفتد می‌بایست با کنترل آن و دعوت به آرامش از طرف دادگاه و القاء این نکته که همه‌چیز باید از مسیر قانون باشد به تأخیر بیفتد اما لاجرم به علت تداوم تبعیض‌ها و بی‌عدالتی‌ها این واکنش اتفاق خواهد افتاد.

اما برخورد دولت چه باید باشد؟

اعضای دولت باید قبل از وقوع هرگونه حرکت عملی مردم (به هر شکلی، کودتا یا شورش و...) وارد عمل شده و در چند اقدام از طرفداران این حرکت بکاهند. اقداماتی که می‌توان در این زمینه از آن‌ها کمک گرفت ابتدا پول و مسائل مادی است. همان‌گونه که گفته شد زندگی عموم مردم، یک زندگی ریاضتی است پس در نتیجه تزریق پول به افراد ضعیف جامعه می‌تواند اثرگذار باشد. دولتی‌ها باید به‌انحاء مختلف به این افراد پول تزریق کنند مثلاً در راستای همان مانور تجمل، با گرفتن خدمتکار و یا گماشته و دادن حقوق به آن‌ها هم مانور تجمل خود را انجام دهند و هم با دادن حقوق به این افراد از نارضایتی آن‌ها بکاهند. یا اینکه در

هنگام غذا و یا خواب با برخی از این افراد که از قبل رفاقتی داشته‌اند هم‌سفره شوند تا میزان نارضایتی در آن‌ها کاهش یابد. دومین اقدامی که می‌تواند مؤثر باشد صحبت و اقناع استدلالی مردم است. اعضاء دولت باید با صحبت با این افراد و آوردن استدلال آن‌ها را مجاب کند که اکثر حرکات و خدمات دولت بی‌عدالتی نیست بلکه بی‌تدبیری خود مردم است؛ مثلاً در مناقصه‌ها اگر خود گروه‌ها تدبیر داشتند قیمت‌ها آن قدر پایین نمی‌آمد و یا اگر گروه‌ها می‌توانستند با ابتکار خود بعضی از خدمات جدید را تعریف کنند و با گرفتن مجوز از دولت انحصار آن را به دست می‌آورند درآمد گروه بالا می‌رفت و دیگر این مشکلات پیش نمی‌آمد و یا اینکه شما با تحمل این سختی‌ها برای زندگی آینده آماده می‌شوید و...

به‌طور خلاصه دولت باید قبل از هر اقدام عملی بتواند برای خود طرفدار جمع کند و از طرفداران جبهه مقابل بکاهد.

ناگفته نماند که دولتی‌هایی که در مرحله قبل و با اظهار براءت از رفتار دولت وارد جامعه شده‌اند نیز می‌بایست در این مرحله با مشورت دادن به مردم و راهنمایی آن‌ها از فروکش کردن این نارضایتی‌ها جلوگیری کنند. آن‌ها باید علت این نارضایتی و اقدام علیه دولت را به مردم توضیح دهند اینکه علت عمل جامعه مخالفت با خوی اشرافی‌گری دولت و رفتار ناعادلانه و تبعیض‌آمیز دولت است نه چیز دیگر نکته بعد این است که آن‌ها می‌بایست از ایجاد درگیری فیزیکی جلوگیری کنند چون اردو ظرفیت آن را ندارد.

قدم نهم؛

اعتراض‌های سراسری و انقلاب و یا شکست حرکت مردم

حرکت دولت در جذب طرفدار و کاستن از نفرات جبهه مقابل نباید آن قدر باشد که قیام و انقلاب مردمی به شکست بیانجامد. افرادی هم که از دولت به جهت ناعدالتی خارج شده‌اند می‌بایست بر طبل این قیام بکوبند تا شعله‌ی حق‌طلبی مردم نخوابد. در این میان اتفاقی که رخ خواهد داد این است که جمعیت ناراضی و طرفدار جبهه مقابل دولت، اکثریت را تشکیل خواهند داد. این اکثریت با حرکت به سمت مقرر دولت و انجام یک مانور جمعیتی و سپس شکایت از دولت به دادگاه تقاضای یک جلسه اضطراری دادگاه می‌کنند و دادگاه هم باید به این تقاضا پاسخ مثبت دهد. پس از ایراد سخنان دو طرف در دادگاه آنچه باید رأی دادگاه باشد در یک کلمه این است: چون دولت مزبور مقبولیت اجتماعی ندارد پس مشروعیت نیز نخواهد داشت و لذا حاکمیتش غیرقانونی است و باید کنار رود. دولتی‌ها هم باید این را بپذیرند و این یعنی موفقیت مردم در فاز اول اقدام. فاز دوم اقدام مردم، اداره امور به وسیله خود آن‌ها است.

قدم دهم؛ حکومت مردمی

آنچه اتفاق می‌افتد این است که حاکمیت به دست متریبان و مردم می‌افتد و حال این آن‌ها هستند که می‌بایست حکومت را به گونه‌ای اداره کنند که خود می‌خواهند. مریبان یا همان دولت قبل، قبل از اینکه حکومت را واگذار کنند یک نکته بسیار مهم را گفته‌اند و آن اینکه: همه‌ی اقلام اردویی که در اردوگاه وجود دارد

متعلق به آنهاست و با خود همه‌ی وسایل را می‌برند و اگر دولت می‌خواهد از آنها استفاده کند باید در قبال آن پول پردازد. در این قسمت مریبان می‌بایست اکثر اقلام اردویی اعم از مواد غذایی، سرگرمی و ... را همراه خود ببرند و فقط مکان‌ها و برخی امکانات محدود را در اختیار مریبان قرار دهند. نقدینگی و مقدار پولی که باید به مریبان تحویل داده شود نیز نباید مقدار زیادی باشد چون قرار است این دولت نیز به‌زودی فرومی‌ریزد.

در این قسمت دو حالت محتمل است. اول اینکه برخی نخبگان جامعه بدون انتخابات و یا اقدامی شبیه به آن حاکمیت را در دست بگیرند و دوم اینکه با انجام انتخابات حاکمیت به آنها می‌رسد. هر دو احتمال جزئیات و حالات فراوانی دارد که به‌منظور جلوگیری از طولانی شدن از پرداختن به آن پرهیز می‌کنیم.

پس از استقرار دولت جدید حالات متعدد و احتمالات زیادی در باب نحوه اجرای آن وجود خواهد داشت که ما به یکی از آنها به‌عنوان نمونه می‌پردازیم.

قدم یازدهم؛ جامعه بی‌طبقه

چون هدف عمده مریبان از آمدن به اردو تفریح است و تا به حال خیلی به آنها سخت گذشته است دولت جدید اولین اقدام خود در جهت مقبولیت را در این راستا انجام می‌دهد و با این وعده که «بچه‌ها بیایید همه پول‌هایی که دارید را به دولت تحویل دهید و در برابر آن از امروز همه‌چیز رایگان و برای همه است. دیگر

می‌توانید از همه غذاها، سرگرمی‌ها، مکان‌های استراحت و ... استفاده کنید.» وعده، وعده بزرگ و جذابی است لذا عموم مردم به آن رو می‌آورند.

یکی از احتمالات این است که ممکن است این حرکت (جمع‌آوری پول‌های مریبان) به‌صورت زور و با استفاده از قوه قهریه اتفاق بیفتد. اینک نقدینگی قابل ملاحظه‌ای در دست دولت جدید وجود دارد اما پس از جریان یافتن زندگی در دولت جدید، دولت خود را مقابل تقاضای متعدد مردم برای استفاده از امکانات اردو که در دست مریبان است می‌بیند و آن‌ها نیز گفته‌اند همه‌چیز در برابر پول تحویل دولت می‌شود؛ بنابراین دولت جدید مجبور است برای انجام وعده‌هایش به مریبان پول بدهد و امکانات را خریداری کند. از طرفی پول زیادی در اختیار ندارد که همه امکانات را در اختیار بگیرد و از طرف دیگر چون همه‌ی خدمات رایگان ارائه می‌شود با هجوم افراد جامعه مواجه می‌شود و این اولین عامل نارضایتی مردمی خواهد شد.

قدم دوازدهم؛

چالش‌های فراروی دولت جدید

هرکدام از مردم مبالغ متفاوتی از حکومت قبل در اختیار داشته‌اند. یکی تمام پولش را ذخیره کرده و یک زندگی فوق ریاضتی داشته و دیگری همه پولش را خرج کرده است؛ بنابراین مقدار پولی که در اختیار آحاد جامعه بوده متفاوت است. اما پس از تجمیع آن توسط دولت جدید، شخصی که مثلاً ۵۰ هزار تومان به دولت جدید داده

می‌بیند همان غذایی را می‌خورد که شخص دیگری که ۲۰ هزار تومان به دولت داده است و این نارضایتی را در دل او ایجاد می‌کند. همچنین کسی که پول بیشتر پرداخت کرده است خود را محق نیز می‌داند و درصدد گرفتن امتیازات بیشتر از به دولت فشار می‌آورد.

مشکل همان ناراضیانی هستند که پول بیشتری به دولت داده‌اند. دولت مجبور است یا به اعتراضات آن‌ها بی‌تفاوت باشد که این خود باعث نارضایتی بیشتر و فراگیر شدن آن می‌شود و می‌تواند در دادگاه هم به ضرر دولت تمام شود، یا با دادن خدمات بیشتر به این افراد آن‌ها را راضی نگه دارد که در این صورت نیز با مشاهده این افراد توسط دیگر اعضای جامعه این دیگر اعضای جامعه هستند که ناراضی می‌شوند و خواهند گفت که مگر شما نگفتید همه برابرند و تساوی اجتماعی برقرار است؟

دولت کم‌کم می‌فهمد که اداره جامعه آن‌چنان که فکر می‌کرد هم آسان نیست.

مربیان باید تفاوت تساوی و عدالت و اینکه عدالت لزوماً تساوی نیست و هر تساوی مطلوب و عادلانه نیست را دریابند. این مهم می‌تواند در جلسه پایانی توسط مدیر اردو به خوبی تبیین شود.

قدم سیزدهم؛

دولت مردمی دنبال کننده دولت قبل

احتمال دارد دولت مردمی که به‌تازگی شکل گرفته است پول‌ها را جمع‌آوری نکند و همان مسیر دولت قبل را ادامه دهد. در این دولت هم همه سرانه دارند و خدمات با دریافت هزینه ارائه می‌شود. تنها افراد این دولت از

فخرفروشی و مانور تجمل و اشرافی گری خودداری کنند. در این میان افرادی که به جهت عدالت‌طلبی از دولت قبلی خارج شده بودند باید ابهاماتی را در ذهن‌ها ایجاد کنند که این همان مسیر دولت قبل است و تغییر چندانی اتفاق نیفتاده و تنها متصدیان آن عوض شده‌اند. از طرفی چون دولت جدید امکانات را در اختیار ندارد و نقدینگی او نسبت به دولت قبل محدود است، مجبور می‌شود جهت اداره جامعه فشارهای بیشتری اعمال نماید یا خدمات را حذف کند که در هر دو صورت نارضایتی به دنبال خواهد داشت.

در این میان دولت جدید نیز با موج اعتراضات و شکایات مردمی در دادگاه مواجه می‌شود و این فشارها او را خسته می‌کند. در این میان دولت جدید نیز به خوبی درمی‌یابد که اداره‌ی جامعه آن چنان که فکر می‌کردند، کار آسانی نیست.

دولت قبل بیکار ننشسته و به طرفدارانش پول فراوانی تزریق می‌کند. آن‌ها نیز شروع به ولخرجی در سطح جامعه می‌کنند آن‌هم به گونه‌ای که همه بدانند این پول به علت طرفداری از دولت قبل به دست آمده است. این اقدام عملاً باعث کاهش اقتدار دولت جدید می‌شود. چون این دولت جدید نیست که می‌گوید چه کسی بیشتر از امکانات بهره‌مند باشد و چه کسی نه، بلکه همچنان این دولت قبل است که تأثیرگذار است.

علاوه بر آن اعضاء دولت قبل با استفاده از فرصت پیش‌آمده و نارضایتی افراد، این افراد را به سمت خود جذب می‌کنند. حال چه با پول و چه با ارائه خدمات و امکانات.

قدم چهاردهم؛ اتمام فعالیت دولت‌ها

مربیان موجود در جامعه تلاش می‌کنند افراد ناراضی را به سمت دادگاه سوق دهند تا از این طریق هم ناراضی‌ها علنی شود و هم احیاناً حکمی علیه دولت گرفته شود.

با ادامه این حرکات و اقدامات از تعداد طرفداران دولت جدید کاسته و به ناراضیان افزوده می‌شود تا جایی که موجی از ناراضی‌های عمومی نسبت به دولت جدید که به خواست خود افراد جامعه شکل گرفته بود و مسیر را اشتباه رفته شکل می‌گیرد.

اینک نوبت آن رسیده تا دادگاه شکایات را اعلام نموده و با بررسی سریع آن ضعف دولت جدید را نشان دهد. سپس دادگاه پایان قدرت دولت جدید را اعلام می‌نماید و قاضی که مصلح و خیرخواه اردو است به تبیین اردو می‌پردازد.

قدم پانزدهم؛ جلسه پایانی تبیین اردو

پس از برگزاری دادگاه پایانی، پایان طرح اردو از طرف متولیان و مربیان اعلام می‌شود و از همه متریبان درخواست می‌شود در جلسه پایانی اردو شرکت کنند. این جلسه که بهتر است توسط مدیر مجموعه اداره و اجرا شود به‌منظور توضیح اردو و اهداف و فواید آن به متریبان برگزار می‌شود. در این جلسه مدیر جلسه می‌بایست به بررسی نکات اردو بپردازد و آن‌ها را توضیح دهد.

در اینجا یک مدل توضیح ارائه می‌شود:

بسم الله الرحمن الرحيم

همه ما دوست داریم از یاران و سربازان واقعی حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم. اما واقعاً امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف به چه یارانی نیاز دارند که بعد از گذشت ۱۲۰۰ سال هنوز جمع نشده‌اند؟ یاران امام زمان چه ویژگی‌هایی دارند؟ آیا آن‌ها افرادی هستند که اهل تبعیض و بی‌عدالتی‌اند؟ آیا یاران ایشان اهل اشرافیت و تجمل‌گرایی هستند؟ آیا یاران ایشان اهل ظلم به زیردستان هستند؟ آیا یاوران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف با بزرگترهای خود با بی‌احترامی رفتار می‌کنند و یا افرادی‌اند که اهل پذیرش ظلم‌اند؟ آیا اهل اصلاح جامعه هستند و اگر هستند به چه روشی؟ آیا اولین اقدامشان اقدامات تند و خشن است و یا ابتدا انتقاد و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند؟ آیا اهل خلف وعده هستند و یا سعی می‌کنند که وعده‌هایی بدهند که توانایی اجرای آن را داشته باشند؟ امام خمینی رحمت‌الله علیه که یک اصلاح‌گر بزرگ و یک شخص در تراز یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بود، چگونه عمل کرد؟ آیا بدون فکر و برنامه به میدان عمل وارد شد؟ آیا قبل از ورود به عمل شروع به کادر سازی و تمرین و شناخت آن‌ها نکرد؟

اینجاست که تفاوت یک یار واقعی با دیگران مشخص می‌شود.

در ادامه مدیر جلسه باید به نقاط ضعف و قوت هر دو دولت اشاره کند و این نکته را خاطر نشان کند که تا یک فرد معصوم بر جامعه حاکمیت نداشته باشد همه این نقص‌ها وجود دارد چون همه این روش‌های حکومت‌ها زاینده ذهن ناقص بشر است که هیچ‌گاه مصون از اشتباه نبوده و نیست؛ و در صورت نبود معصوم می‌بایست یک مجتهد جامع‌الشرایطی که نظر و نگاه معصوم را بشناسد و به آیات و روایات تسلط کامل داشته باشد و موقعیت‌های زمان را به‌خوبی درک کند اداره‌ی جامعه را بر عهده گیرد. در ادامه می‌توان به نکات و برخی فواید اردو نیز در لابه‌لای صحبت‌ها اشاره کرد. اینکه در جامعه الهی نباید پول این‌قدر ارزش و اهمیت پیدا کند تا جایی که ما ضعیفان جامعه را فراموش کنیم. اینکه باید سعی کنیم در زندگی همیشه مستند و مستدل سخن بگوییم و بدون سند دیگران را متهم نکنیم. برای اصلاح جامعه مراحل وجود دارد و آخرین مرحله آن اقدام انقلابی است. شروع امر به معروف است و نهی از منکر است و نهایتاً به انقلاب ختم می‌شود. مسیری که امام خمینی رحمت‌الله علیه در پیش گرفت و در نهایت به پیروزی رسید.

اینکه یک فرد مؤمن نباید بدون فکر و با جو زدگی عمل کند بلکه باید با فکر و تحلیل و مرحله‌به‌مرحله اقدام نماید. اینکه نباید به خاطر منافع فردی، منافع جمع را نادیده بگیرد و برخلاف آن‌ها عمل کند و ده‌ها مطالب دیگر را می‌توان در این جلسه و در حد فهم متریبان مطرح کرد.

نیروهای مورد نیاز

۱. رئیس دولت: شخصی جدی و قاطع که به دنبال بهره‌وری بیشتر دولت و مدیریت سخت‌گیرانه و گاهی با تسامح جامعه است. رئیس دولت تلاش می‌کند با سیاسی‌بازی و برنامه‌ریزی جامعه را حفظ کند. البته در سیستم مدیریت خود بهره‌وری و منافع خود را رها نمی‌کند و به رشد خود بیش از جامعه توجه دارد.

رئیس دولت می‌بایست بر اجرای صحیح فعالیت‌های دولت نظارت نماید. در این راستا برگزاری جلسات با هیئت دولت بسیار ضروری و مهم است. تخصیص میزان هزینه برای فعالیت‌ها و مخارج و تخصیص سرانه بر عهده رئیس دولت است.

۱. وزیر مناقصات: وزیر مناقصات یکی از اعضای دولت است. او می‌بایست با دقت فعالیت‌ها را به مناقصه و مزایده بگذارد و نسبت به پرداخت درست هزینه‌ها و دریافت درآمدها اهتمام داشته باشد. همچنین وزیر مناقصات مشاغل پیشنهادی گروه‌ها را بررسی می‌کند و چنانچه مورد تأیید بود، رسمیت آن را به صورت کتبی اعلام می‌کند. همچنین می‌تواند امتیاز انحصاری آن کار را نیز در صورت صلاحدید یا در قبال هزینه‌ی بیشتر به گروه واگذار کند. پرداخت تمام هزینه‌ها و ثبت آن با وزیر مناقصات است. به جهت اینکه همه‌ی فعالیت‌ها بر دوش افراد جامعه است دولت وزیری به‌جز وزیر مناقصات ندارد.

۲. شورای نظارت: هیئت نظارت وابسته به دولت هستند که بر حسن اجرای فعالیت‌ها نظارت می‌کنند و نسبت به اجرای دقیق برنامه‌ها و قوانین اقدام می‌کنند. ایشان سخت‌گیری خاصی در اجرای قوانین دارند.

۳. مربیان: مربیان می‌بایست با هماهنگی اتاق فکر اردو جریان‌های فکری را در جامعه وارد کنند. عده‌ای با ایجاد روحیه مطالبه‌گری بچه‌ها را هدایت کنند و عده‌ای جامعه را به آرامش فرابخوانند تا بتوان جریان عادی اردو را پیش برد. مربیان می‌بایست مانند دانش آموزان در تمام فعالیت‌ها و برنامه‌ها شرکت نمایند و نباید گروه را ترک کرده و یا از برنامه‌ها خارج شوند.

۴. قاضی و مصلح اجتماعی: فردی عادل که در جلسات به‌دقت به شکایات می‌پردازد و نسبت به اتفاقات عادلانه برخورد می‌کند. او از حوادث میدانی خبری ندارد و بر اساس شواهد و ادله، عادلانه حکم می‌کند.

۵. دادستان: دادستان فردی است که در برگزاری دادگاه، قاضی را یاری می‌کند. وظیفه او شنیدن شکایات و دعاوی و همچنین بررسی آن‌ها و در صورت وارد بودن، تقاضای برگزاری جلسه دادگاه برای این منظور است.

۶. انباردار دولت: فردی که وسایل را تحویل گرفته و در ادامه‌ی اردو با دریافت پول وسایلی را تحویل می‌دهد.

بستربرگزاری

این اردو، اردویی با حال و هوای شهروندی است بنابراین برای برگزاری بهتر است در محیط شهری مانند اردوگاه‌ها باشد نه در محیط طبیعی مثل جنگل و بیابان.

امکانات مورد نیاز

این اردو علاوه بر نیازمندی‌های عمومی همه‌ی اردوها، وسایل زیر را نیاز دارد:

۴. تولید و انتشار پول رایج اردو
۵. قلام و کالاهای مختلف جهت فروش در مغازه‌ی اردو
۶. مرغ، خروس یا جوجه جهت نگهداری
۷. وسایل و امکانات بازی جهت استفاده در بخش مخارج اردویی
۸. تابلو نوشته‌های دادگاه اردو، انبار دولت، جلسه مناقصه و مزایده دولت و ...
۹. وسایل نظافت جهت استفاده در برنامه‌های سرویس‌های بهداشتی و حمام‌ها و محیط
۱۰. اقلام اختصاصی برنامه‌ها و خدمات که باید به تناسب بررسی و تهیه شود.

تهدیدها

فشار اجتماعی بیش از حد بر روی متریان می‌تواند آسیب‌زا باشد. مریبان می‌بایست این فشارها را تحلیل نموده و با تدبیر از این فشار کم نمایند؛ و نسبت به افراد که تحمل بعضی سختی‌ها را ندارند، مساعدت انجام دهند.

برخوردهای تند و پرخاشگری‌های هیجانی گروه‌های موافق و مخالف دولت می‌تواند آسیب داشته باشد که مریبان می‌بایست از بروز آن جلوگیری نموده و اختلافات را به دادگاه ارجاع دهند.

ریاضت‌گزینی‌ها افراطی از سوی متریان نیز می‌تواند آسیب ایجاد نماید که مریبان می‌بایست با صحبت او را به‌سوی زندگی عادی و تلاش در این مسیر برگردانند.

حامد تقییری

طرح نامه اردوی اربعین امام حسین علیه السلام

معرفی اجمالی اردو

یکی از حوادث عظیم جهان پیاده‌روی اربعین امام حسین علیه السلام است. حادثه‌ی بزرگی که با حضور میلیون‌ها عاشق امام حسین علیه السلام از سراسر جهان از شیعه، اهل سنت و دیگر ادیان در عراق به وقوع می‌پیوندد. پیاده‌روی اربعین حسینی با وجود سختی‌هایی که به دنبال دارد عزم محبان حسینی را در ادامه‌ی راه امام حسین (ع) بیشتر نشان می‌دهد و همه می‌دانند که با هر قدمی که برمی‌دارند یک حسنه برای ایشان ثبت می‌شود و یک سیئه از او زدوده می‌شود «وَرَفَعَ لَهُ دَرَجَةً» و درجه‌ای بر شخصیت معنوی ایشان افزون می‌گردد؛ زیرا وارد عالمی شده که عشق حسین (ع) برای او ایجاد کرده است.

این پیاده‌روی موجب شده فرهنگ و معارف عاشورا هر سال زنده‌تر از سال قبل بجوشد و دام‌ها و حیل‌های یزدیان جهان را از بین ببرد. چشمه‌ی جوشان محبت امام حسین علیه‌السلام همه را دور هم جمع می‌کند. مردم عراق را لباس خادمی به تن می‌کنند و از همه چیز خود برای احیاء این مراسم عظیم می‌گذرند و زوار بسیاری از سراسر جهان سختی هجرت و سفر به جان می‌خرند تا در کنار عاشقان امام حسین علیه‌السلام، لبیکی گویند و نوحه‌ای سر دهند.

بخش سوم از مجموعه اردوهای شناخت حکومت‌ها، تبیین شرایط و وضعیت حکومت مهدوی و دینی است. به یقین در بیان شرایط اجتماعی و مردم در حکومت مهدوی می‌بایست ایام پیاده‌روی اربعین را به متریان نشان داد. متریان تنها در این ایام می‌بینند که چگونه میلیون‌ها نفر بدون دغدغه اسکان و خوراک به سوی هدفی الهی گام برمی‌دارند و همه‌ی مردم با هر چه دارند قدم بر مسیر می‌گذارند تا خادمی این راه، در صفحه اعمالشان ثبت شود. به یقین مهربانی و دوستی و محبتی که در ایام اربعین دیده می‌شود و قانون‌های بی‌نظیر الهی که بر آن حاکم است را در هیچ کجای جهان نمی‌توان یافت. اربعین نقطه شروع شناخت حکومت مهدوی و دینی است که باید در آن گام برداشت.

این اردو تلاش می‌کند اربعین را به‌عنوان یکی از نیازهای ضروری زندگی انسان‌ها تعریف نماید که همه باید برای حضور سالانه در آن برنامه‌ریزی کنند. این طرح علاوه بر

متربیان برای خانواده‌ها نیز تعریف شده است تا همه‌ی نسل‌ها با این حادثه عظیم آشنا شده و بزرگ شوند و آن را از برنامه‌های ضروری زندگی خود تعریف کنند و برای انجام آن برنامه‌ریزی داشته باشند. این اردو با به فکر انداختن متربیان، مانع ورود بدون برنامه ایشان می‌شود و به ایشان می‌آموزد که چگونه باید برای رویدادهای زندگی خود برنامه داشت.

اهداف اردو:

این اردو در ابتدا تلاش می‌کند تعریفی از حکومت مهدوی و دینی به متربیان در میدان عمل نشان دهد و این حضور در این پیاده‌روی را به‌عنوان نقطه شروع حکومت عدل جهانی به‌عنوان برنامه‌ی اصلی همه‌ی انسانی قرار دهد. همچنین این اردو تلاش می‌کند انس با اهل بیت علیهم‌السلام را تقویت نموده و هویت دینی متربیان را رشد دهد.

این اردو تلاش می‌کند استقامت متربیان را بالا برده و ایشان را در جهت فعالیت جهادی و خدماتی مخلصانه هدایت کند.

همچنین تلاش می‌کند با ایجاد تشکیلاتی منظم و سازمان‌یافته نوعی از حضور هماهنگ و منظم در عرصه بین‌الملل را محقق نماید و موجب تأثیر بر سبک زندگی فردی و اجتماعی متربیان در مسیر دینی و اسلامی گردد. همچنین درک عمیق‌تر از واقعه جهانی و پرشکوه اربعین از دیگر اهداف این ماجرا است که تلاش می‌شود مخاطبین به آن دست پیدا کنند.

توضیح اهداف

رویداد بزرگ و عظیم اربعین چنان اثرگذار است که نمی‌توان همه‌ی آثار آن را شرح داد. به هر بخش آن که می‌نگریم درس‌های بسیاری می‌آموزیم. درس‌هایی که همه را شیفته‌ی خود کرده و پاها را به‌سوی خود می‌کشاند. در تبیین حکومت‌های مختلف برای متریبیان که یک بخش آن با عنوان حکومت دولت‌محور بیان گردید، تبیین حکومت مهدوی و دینی بسیار سخت و مشکل است. چراکه حکومت مهدوی را کسی از نزدیک درک نکرده و تنها منبع ما آیات و روایات است. اگر بخواهیم بر اساس آیات و روایات حکومت حضرت بقیه‌الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف را برای متریبیان به تصویر میدانی بکشیم نمی‌توان آن را در یک اردو به انجام رساند؛ و هر چه هم تلاش کنیم نمی‌توانیم جز بخش اندکی از آن حکومت جهان‌گستر، عادل، ظلم‌ستیز و مهربان را به انجام برسانیم که اگر توان انسان‌ها بود این همه ظلم و خطا را شاهد نبودیم. لکن می‌توان بخش‌هایی از آن را به متریبیان نشان داد. اربعین یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین بخش معرفتی حکومت مهدوی است. در تبیین جامعه در زمان حکومت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌توان به اربعین استناد کرد. اربعینی که همه‌ی مردم با جان و دل برای تحقق هدفی الهی و پاک که احیاء زیارت اربعین امام معصوم باشد به میدان می‌آیند. حال اگر این هدف تحقق حکومت امام معصوم باشد این مردم چه

می‌کنند؟ مردمی که در اربعین هیچ‌چیز دنیایی برایشان مهم نیست. از پول و مال و خانه و ماشین خود هزینه می‌کنند و با خانواده و فرزندان خود به میدان می‌آیند تا از این قافله عقب نمانند. در کجای جهان می‌توان یافت که کسی پای انسانی را بمالد و لباس‌های او را به‌زور بشوید و برای اطعام و آرامش او التماس کند و به همه‌ی این خدمات افتخار کند؟! در کجای جهان می‌توان یافت که در حکومتی فرقی بین وزیر و وکیل و مردم عادی نباشد و همه برای رسیدن به هدف پا، برهنه کنند و در زمین سخت گام بردارند؟! به‌یقین رویداد اربعین تنها اردویی است که می‌توان در آن بخشی از حکومت مهدوی و دینی را به‌متربیان نشان داد.

حال که این رویداد این‌قدر مهم و اثرگذار است باید همه برای حضور در آن برنامه داشته باشند. این رویداد تنها زمان اربعین امام حسین علیه‌السلام را شامل نمی‌شود، بلکه در تمام طول سال باید به آن مشغول بود و برای آن برنامه‌ریزی کرد. این رویداد که به جهت سفر بودنش شباهتی به اردو دارد برای همه‌ی سنین است و هرکسی بهره‌ی خود را می‌برد. از این رو این ماجرا تلاش می‌کند خانواده‌ها را نیز با خود همراه کند تا نسل‌های کوچک و خانم‌ها نیز بتوانند به راحتی در آن حضور یابند.

همچنین متریبان باید بیاموزند که در مسیر رشد و کمال الگوهای معصومی دارند که ایشان را تنها نگذاشته و با معارفی که به‌جا گذاشته‌اند و توجهی که به ایشان دارند، نه تنها از ایشان مراقبت کرده بلکه در مسیر تعالی و کمال انسانی راهنمایی می‌کنند. اهل بیت علیهم‌السلام

الگوهای پاک و دلسوزی هستند که انس با ایشان، انسان را در مسیر الهی و کمال رشد می‌دهد. این انس را می‌توان با حضور در مجالس اهل بیت علیهم السلام و پیاده‌روی اربعین به دست آورد. انسی که هویت دینی انسان را شکل داده و او را از دام‌های شیطان می‌رهاند.

در این اردو متریان می‌توانند با برنامه‌ای دقیق، تشکیلات و سازمانی منظم شکل دهند و در مسیر خدمت خالصانه و جهادی برای محبان امام حسین علیه‌السلام گام بردارند. برنامه‌هایی که با همراهی و مسئولیت‌پذیری متریان تحقق پیدا می‌کند.

این اردو فرصتی تا متریان با دیگر محبان امام حسین علیه‌السلام از کشورهای دیگر ارتباط برقرار کنند و با شناخت فرهنگ و ظرفیت ایشان در جهت تقویت معارف حسینی در سراسر جهان گام بردارند.

سختی‌های سکونت و پیاده‌روی و تعامل فردی و گروهی با دیگر زوار موجب می‌شود متریان رفاه‌طلبی را کنار گذاشته و در رفتار خود بازنگری داشته باشند و تلاش کنند با ایشار و صبر، با دیگران همراه شوند.

همچنین فهم مخاطبین از رویداد بزرگ اربعین متفاوت است. عده‌ای تنها به‌عنوان پیاده‌روی به آن می‌نگرند و عده‌ی دیگر معارف و زیبایی‌های بسیاری را به دست می‌آورند. این ماجرا تلاش می‌کند مخاطبین درک عمیق‌تری از حادثه بزرگ و جهانی اربعین که میلیون‌ها عاشق اهل بیت علیهم السلام از شیعه و سنی و دیگر ادیان را دورهم جمع می‌کند، به دست آورند.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی پیاده‌روی اربعین یکی از اردوهای بسیار مؤثر تربیتی است. چراکه اهداف و موضوعات زیادی در این اردو تحقق پیدا می‌کند. این اردو هویت دینی متربیان را تقویت کرده و در رشد استقامت ایشان مؤثر است. فعالیت جهادی و خدماتی، زیارت ائمه معصومین علیهم‌السلام و تغییر در سبک زندگی فردی از جمله اهداف این اردوست. همچنین فعالیت تشکیلاتی و سازمانی و ارتباطات بین‌الملل از دیگر اهدافی است که می‌توان در این اردو به آن دست یافت. وجود این همه اهداف تربیتی موجب شده است که بتوان از اردوهای اربعین به‌عنوان مهم‌ترین اردوهای تربیتی نام برد.

مخاطبین

افراد و گروه‌های بسیاری با اهداف مختلف در رویداد عظیم اربعین حضور پیدا می‌کنند و بهره‌ی خود را می‌برند. بعضی افراد تلاش می‌کنند در شلوغی جمعیت گم شوند و با امام حسین علیه‌السلام خلوت کنند و چند روزی را در تنهایی و سکوت بگذرانند. بعضی دیگر تلاش می‌کنند در این رویداد نقش فعالی داشته باشند و خدمتی را به زائرین این مسیر نمایند. ماجرای این نوشتار برای گروهی است که می‌خواهند خادمی این مسیر را تجربه کنند و حضوری فعال داشته و نقشی را ایفا کنند. فرقی هم نمی‌کند این گروه زائر اولی باشند یا در گذشته تجربه این رویداد را داشته باشند. لکن برای زائر اولی‌ها

می‌بایست از برنامه‌های انس و آشنایی با اماکن مقدس غافل نشد و ماجرای محبتی و معرفتی طراحی کرده و ضمیمه این ماجرا نمود.

شرح ماجرا

قدم اول، ستاد

ستاد برگزارکننده نقش مؤثری در کیفیت انجام این اردو دارد. ستاد موظف است با انجام منظم و دقیق فعالیت‌های اجرایی اعم از برگزاری جلسات توجیهی، اخذ ویزا، هماهنگی تدارکات و پشتیبانی، هماهنگی حمل‌ونقل و هماهنگی فعالیت‌ها و مسئولین صف، گام برنامه‌ریزی را محکم بردارد. همچنین ستاد با دریافت و بررسی پیشنهادهای فعالیت‌های خدماتی و فرهنگی و تبیین آن برای شرکت‌کنندگان نقش راهبری ایفا می‌کند. ستاد می‌بایست متشکل از عوامل اجرایی باتجربه و شورای اندیشه‌ورز و فکری باشد و جلسات متعددی را جهت بررسی ابعاد مختلف اردو برگزار نماید.

قدم دوم، گروه‌بندی

در این اردو نیز باید مانند بسیاری از اردوها می‌بایست گروه‌بندی و تقسیم‌کار و مسئولیت داشت. چنانچه حضور متریان در پیاده‌روی حضور خدماتی و فرهنگی ثابت باشد (فعالیت در موبکب) گروه‌بندی‌ها بر اساس مسئولیت‌ها خواهد بود و چنانچه حضور متریان به شکل پیاده‌روی و طی نمودن مسیر باشد گروه‌بندی بر اساس تعداد نفرات است. گروه‌ها می‌تواند از سه تا پنج نفر شکل بگیرد و هر چند گروه مسئولی جهت هماهنگی داشته

باشد. در هر گروه یک نفر مسئولیت گروه را می‌پذیرد و اعضای گروه می‌بایست همه‌ی فعالیتشان را با او هماهنگ نمایند. گروه‌ها جهت هماهنگی در مسیر و سهولت در یافتن اعضای خود از نمادهای متحدالشکل بهره می‌برند. این نمادها می‌تواند به شکل شال‌گردن، کلاه، پرچم یا نشان باشد. همچنین می‌توان کارت هویتی شامل اطلاعات موردنیاز شرکت‌کنندگان را صادر نموده و در اختیار ایشان قرار داد تا در مواقع ضروری بتوانند از آن بهره ببرند. انتخاب نمادها با خود گروه‌هاست و ایشان می‌بایست نشان خود را به ستاد معرفی نمایند.

این اردو می‌تواند برای چند گروه مخاطب به انجام برسد. در این اردو تلاش می‌شود گروه‌ها خود نیازهایشان را به انجام برسانند و برای دستیابی به ضرورت‌های سفر می‌بایست مطالعه و بررسی کرده و از تجربیات دیگران بهره ببرند.

قدم سوم بخش خانوادگی

در بخش حضور خانوادگی، خانوادگی گروه‌ها از خانواده‌ها شکل می‌گیرد و هر گروه شامل یک خانواده است. خانواده‌ها می‌بایست نام گروه، نماد گروه و تعداد اعضای خود را به ستاد اعلام نمایند. ستاد پس از ثبت گروه برنامه‌ی توجیهی خانواده را برگزار می‌کند. جلسه توجیهی می‌بایست حداقل یک ماه قبل از سفر انجام شود.

تیین برنامه خانواده‌ها: ستاد از خانواده‌ها می‌خواهد در مدت یک ماه برای سفر برنامه‌ریزی کنند. این برنامه شامل موارد زیر است:

۱. برنامه حضور: خانواده موظف است در مدت ده روز با مشورت همه‌ی اعضای خانواده، برنامه‌ای را جهت حضور در اربعین پیشنهاد دهد. این پیشنهاد می‌تواند در ابتدا به‌صورت یک برنامه‌ی نیم‌روزه با حضور مشاورین طراح برنامه و بوم طراحی برنامه، آغاز شود و سپس اعضای خانواده در جلسات خانوادگی آن را تکمیل نموده و به ستاد تحویل دهند.

برنامه حضور شامل نوع خدمت و نوع فعالیتی است که می‌خواهند در برنامه پیاده‌روی اربعین انجام دهند. این برنامه شامل: نوع فعالیت، هدف فعالیت، وسایل موردنیاز، نقش اعضای خانواده، آسیب‌های احتمالی، سین برنامه و هزینه‌ها است. برنامه می‌بایست با همفکری همه‌ی اعضای خانواده کامل شود و کودکان نیز در تنظیم آن دخیل باشند. خانواده می‌بایست هر شب درباره‌ی برنامه‌ی سفر در ساعت مشخصی گفتگو نماید و ساعت و مدت جلسات می‌بایست در برنامه نهایی ذکر شود.

۲. هزینه‌ی اجرای برنامه: ستاد به هر خانواده مبلغ اندکی را به‌عنوان مساعدت کمک می‌کند. خانواده در مدت یک ماه قبل از سفر وقت دارد هزینه‌ی سفر خود را با فعالیت‌هایی که همه‌ی اعضای خانواده انجام می‌دهند به دست آورند. این مساعدت می‌تواند بلاعوض باشد و نیز می‌تواند به‌صورت قرض‌الحسنه باشد و پس از اتمام سفر از خانواده‌ها دریافت شود. چنانچه مساعدت به‌صورت قرض‌الحسنه باشد خانواده‌ها می‌بایست برنامه‌ریزی دقیقی جهت بازگرداندن آن انجام

دهند؛ و چنانچه مساعدت بلاعوض باشد می‌بایست آن را سرمایه کرده و برای سوددهی آن در مسیر درآمدزایی تمام تلاش خود را به‌کارگیرند. پیشنهاد می‌شود مساعدت به‌صورت قرض‌الحسنه باشد تا معارف قرض نیز در آن اجرا شود. خانواده با هزینه‌ای که به دست آورده می‌بایست سرمایه‌گذاری کند. هر یک از اعضای خانواده باید جهت تأمین هزینه‌های سفر تلاش نماید. خانواده می‌بایست یک حساب به نام حساب اختصاصی سفر پیاده‌روی اربعین باز نماید و درآمدهای حاصل را در آن واریز نماید. در مدت یک ماه همه‌ی اعضای خانواده می‌بایست برنامه‌های مالی خود را با هماهنگی پدر خانواده به اجرا درآورند. این درآمدها می‌تواند شامل تولید محصول و فروش آن از طریق سایت «باسلام» و تبلیغ در فضای مجازی برای فروش آن باشد، یا می‌تواند از صرفه‌جویی کودکان خانواده و کم کردن هزینه‌های جاری خانه صورت پذیرد. این طرح پیشنهاد می‌کند مجریان این اردو برای نوجوانان و کودکان کتاب‌هایی را نیز معرفی نماید و نوجوانان و کودکان با خواندن آن کتاب‌ها و ارائه خلاصه‌نویسی، به ازای هر صفحه از مجریان اردو هزینه‌ای را دریافت نمایند و در درآمدزایی خانواده شریک شوند. **(باید دقت نمود درآمدزایی در طول مسیر پیاده‌روی صورت نگیرد و از زمان شروع ماجرا همه وقف خدمت‌رسانی و همراهی با کاروان عظیم حسینی شوند.)**

۳. شریک فعالیت (همراه خانواده فرهنگی):

هر خانواده می‌بایست برای اجرای برنامه‌ی خود خانواده‌ای دیگر را با عنوان همراه خانواده توجیه نموده و در نوع حضور با خود هماهنگ نماید. این هماهنگی در مدت نیم روز پس از اتمام طرح هر کدام از خانواده‌ها صورت می‌گیرد و دو خانواده می‌بایست طرح خود را با همفکری به یک طرح واحد تبدیل نمایند. این طرح واحد می‌تواند طرح اولیه یکی از خانواده‌ها باشد که خانواده دیگر با آن موافقت کرده یا می‌تواند مشترکی از دو طرح باشد که با همفکری، نظام واحد پیدا کرده است. در شریک فعالیت باید دقت شود جنسیت فرزندان و محدوده سنی نزدیک به هم باشد که بتوانند بهتر فعالیت نمایند.

قدم چهارم بخش افراد

در بخش افراد، افراد یک جنسیت و محدوده سنی نزدیک به هم (نوجوان ۱۲-۱۸، جوان ۱۸-۲۴، بزرگسال ۲۵ به بعد) در برنامه حضور پیدا می‌کنند. افراد می‌بایست طبق طرح به گروه‌های سه تا پنج نفره تقسیم شوند. هر گروه می‌بایست نام گروه، نماد گروه و تعداد اعضای خود را به ستاد اعلام نمایند. ستاد پس از ثبت گروه برنامه‌ی توجیهی گروه‌ها را برگزار می‌کند. جلسه توجیهی می‌بایست حداقل یک ماه قبل از سفر انجام شود.

تبیین برنامه گروه‌ها: ستاد از گروه‌ها می‌خواهد در مدت یک ماه برای سفر برنامه‌ریزی نمایند. این برنامه شامل موارد زیر است:

۱. برنامه حضور: برنامه‌ی حضور همان فعالیتی است که گروه می‌خواهد در ایام اربعین به انجام برساند. این برنامه ابتدا با جلسه‌ی نیم‌روزه یا یک‌روزه طراحی برنامه، شروع می‌شود. جلسه طراحی برنامه از مشاورین طراح برنامه و بوم طراحی فعالیت با موارد چون: نوع فعالیت، هدف فعالیت، وسایل موردنیاز، نقش اعضای گروه، آسیب‌های احتمالی، سین برنامه و هزینه‌ها، تشکیل می‌شود. پس از ارائه اولیه طرح فعالیت و برنامه گروه، گروه به مدت یک هفته وقت دارد نسبت به ابعاد مختلف طرح خود بررسی و بازبینی داشته باشد. در این مدت اعضای گروه برنامه‌های مختلف را بررسی می‌کنند، در اهداف خود بازنگری می‌کنند، **وسایل موردنیاز را دقیق‌تر ثبت می‌کنند و مشکلات و آسیب‌ها و نقش افراد را مشخص می‌نمایند.** سپس جلسه دوم طراحی برنامه به مدت نیم‌روز با حضور مشاورین شکل می‌گیرد. در این جلسه مشاورین تلاش می‌کنند با نقدهای سازنده گروه را به طرح نهایی نزدیک نمایند. پس از آماده شدن طرح نهایی، هر گروه می‌بایست به مدت ۱۰ دقیقه طرح خود را به داوران و شرکت‌کنندگان ارائه دهد.

۲. هزینه‌ی اجرای برنامه: پس از ارائه نهایی گروه، ستاد اجرایی بسته به نظر داوران و درجه‌ای که به طرح داده‌اند (از ۱-۵ نمره

داده می‌شود)، هزینه‌ای را در اختیار گروه قرار می‌دهد. هر چه درجه و نمره گروه بیشتر باشد، مساعدت از گروه نیز بیشتر است. در نتیجه گروه‌ها می‌بایست جهت ارائه طرح خود حداکثر تلاش خود را داشته باشند تا مساعدت بیشتری را در ابتدا جذب نمایند.

پس از جذب اولیه مساعدت، گروه می‌بایست با برنامه‌ریزی دقیق هزینه‌های اجرای طرح و سفر را تأمین نماید. این هزینه‌ها با تولید و محصول و فروش آن در سایت «باسلام» و تبلیغ آن در فضای مجازی و یا با جذب از خیرین می‌تواند تأمین شود. همچنین اعضای گروه می‌توانند در مدت باقی‌مانده با توجه به مهارت‌هایی که دارند در جامعه کاری را بر عهده گیرند و هزینه آن را برای برنامه اختصاص دهند. هر گروه می‌بایست حساب بانکی واحدی برای برنامه اربعین داشته باشد و ورود و خروج آن را به‌دقت ثبت نماید.

قدم پنجم، توجیه افراد

برای شرکت در اردوی اربعین تمام شرکت‌کنندگان با توجه به نوع حضور و مسئولیتی که می‌پذیرند، می‌بایست توجیه شوند. این توجیه در بخش خانواده توسط پدر خانواده و در بخش افراد توسط سرگروه صورت می‌پذیرد. **توجیه‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:**

توجیه در آمادگی قبل از سفر: شرکت‌کنندگان باید خود را برای چنین سفر معنوی آماده کنند. توبه، حضور در

ختم صلوات و نوشتن وصیت‌نامه می‌تواند از آمادگی‌های معنوی قبل از سفر باشد. همچنین انتخاب توشه سفر اعم از کفش راحت جهت پیاده‌روی، کوله‌پشتی سبک، لباس اضافی یک دست، شارژر تلفن همراه، چسب زخم و... باید شرکت‌کنندگان به‌خوبی توجیه شوند که هرچه وسایل سفر سبک‌تر باشد حضورشان راحت‌تر است و تنها از وسایل ضروری سفر استفاده کنند. همچنین شرکت‌کنندگان می‌بایست نسبت به زمان حرکت، نوع وسیله و شرایط عبور از مرز و زمان بازگشت و شرایط اسکان به‌خوبی توجیه شوند تا آمادگی بهتری نسبت به سفر داشته باشند.

توجیه نسبت به فعالیت‌های سفر: شرکت‌کنندگان بسته به نوع حضوری که در پیاده‌روی انتخاب می‌کنند می‌بایست نسبت به برنامه‌های آن توجیه شوند. بعضی از شرکت‌کنندگان به شکل فعالیت خدماتی و فرهنگی ثابت با حضور در موب‌ها حاضر می‌شوند. ایشان باید نسبت به نوع فعالیتی که می‌پذیرند به‌خوبی توجیه شوند. این توجیه باید شامل موارد زیر باشد: نوع فعالیت، چگونگی اجرا و انجام، ارتباط آن با دیگر بخش‌ها، شرایط اسکان و تدارکات، وسایل موردنیاز، مهارت‌های موردنیاز، تعداد همکاران در این نوع فعالیت، نوع برخورد و تعامل با زائرین، چگونگی ارتباط و تعامل با عراقی‌ها، آسیب‌ها، تهدیدها و فرصت‌های فعالیت، چگونگی ثبت گزارش‌ها و تجربیات و خاطرات.

بعضی دیگر از شرکت‌کنندگان به شکل فعالیت پیاده‌روی و طی نمودن مسیر حاضر می‌شوند. ایشان نیز باید نسبت به موارد زیر به‌خوبی توجیه شوند: چگونگی

حضور در پیاده‌روی اعم از زمان شروع، زمان استراحت، زمان استقرار شبانه، چگونگی هماهنگی با اعضای گروه، آسیب‌های احتمالی حین پیاده‌روی، چگونگی فعالیت‌های خدماتی و فرهنگی در مسیر پیاده‌روی، چگونگی تعامل و ارتباط با موکب‌ها و خادمین و مردم عراق و دیگر زوار در مسیر، قرارها و محل‌های استقرار در نجف و مسیر و کربلا یا مسیرهای دیگر، چگونگی حضور در اماکن متبرکه، چگونگی تردد در کشور عراق، چگونگی همراهی با دیگر گروه‌های فعال در مسیر، ثبت خاطرات و تجربیات و گزارش‌ها.

توجیه نسبت به فعالیت‌های بعد از سفر:
شرکت‌کنندگان باید توجیه شوند وظایفشان با بازگشت به کشور تمام نمی‌شود و می‌بایست نسبت به تکمیل پروژه و وظایف محوله ستاد اجرایی اردو اقدام نمایند.

قدم ششم،

پروژه و محصول گروه‌ها

ستاد اجرایی اردو هر گروه را موظف می‌نماید که موارد زیر را پس از پایان سفر ارائه نمایند.

۱. سفرنامه: هر گروه می‌بایست سفرنامه خود را ثبت نماید. ثبت سفرنامه با کمک همه‌ی اعضای گروه و نگارش یک نفر به انجام می‌رسد. گروه می‌تواند سفرنامه خود را صوتی جمع‌آوری نموده و در پایان سفر پیاده نماید. لکن ستاد از گروه‌ها سفرنامه تایپ‌شده و مکتوب دریافت می‌نماید. گروه می‌بایست یک نسخه پرینت شده و فایل word آن را به ستاد تحویل دهد.

۲. عکس: هر گروه می‌بایست در دو بخش عکس تهیه کرده و در لوح فشرده به ستاد تحویل دهد.

• **بخش اول:** هر گروه می‌بایست نسبت به فعالیتی که در طرح خود ارائه داده است عکس و فیلم تهیه نموده و گزارش مصوری را آماده نماید. عکس‌ها می‌بایست به صورت منظم و با توضیح تحویل شود.

• **بخش دوم:** هر گروه می‌بایست نسبت به حوادث، رویدادها و صحنه‌های خوبی که در اربعین می‌بیند، عکس تهیه نماید و آن را در فایل جداگانه تحویل ستاد دهد.

۳. یادگاری: هر گروه می‌بایست یک یادگاری یا یک سوغات همراه خود بیاورد. این یادگاری می‌تواند خاک مسیر یا سوغات بازاری باشد. لکن هر گروه تنها یک یادگاری می‌تواند ارائه دهد در نتیجه در انتخاب آن می‌بایست حداکثر تلاش خود را انجام دهد.

۴. گزارش سفر: گزارش سفر می‌بایست توسط هر گروه پس از پایان سفر ارائه شود. گزارش سفر شامل موارد زیر است:

• **چگونگی فعالیت‌های:** تبیین چگونگی انجام طرح و برنامه‌ای که تدوین کرده بودند.

• **میزان موفقیت:** تبیین میزان موفقیت گروه در انجام برنامه

• **آسیب‌ها:** تبیین آسیب‌هایی که طرح با آن مواجه شد و راه‌حل آن.

• **فرصت:** تبیین فرصت‌هایی که در سفر داشتند و از قبل نسبت به آن فکر نکرده بودند؛ و ارائه پیشنهاد چگونگی استفاده از آن فرصت.

• **امور مالی:** ارائه گزارش درآمدها و هزینه کردها از ابتدا تا انتهای سفر.

• **دوستان سفر:** هر گروه می‌بایست به تعداد نفرات گروه، دوست غیر ایرانی پیدا نموده و گزارشی از ویژگی‌های او اعم از جنسیت، سن، چگونگی و محل دوستی، پل ارتباطی و حرف‌های تبادل شده را ارائه نماید. به‌عنوان مثال یک گروه چهارنفره می‌بایست نام چهار دوست را در پایان گزارش با اطلاعات ارائه نماید.

• **فضای مجازی:** هر گروه موظف است یک صفحه مجازی با ویژگی‌های زیر درست نماید:

- **قالب:** صفحه مجازی می‌بایست در یکی از دو برنامه‌ی زیر تشکیل شود:

۱. شبکه اجتماعی اینستاگرام با نام اربعین + نام گروه

۲. برنامه پیام‌رسان داخلی با نام اربعین + نام گروه

- **مخاطبین:** هر صفحه می‌بایست حداقل ۲۰۰ دنبال کننده داشته باشد. در این تعداد تفاوتی بین برنامه اینستاگرام و پیام‌رسان‌ها نیست.

- **فعالیت:** صفحه مجازی می‌تواند بازتاب فعالیت‌ها، عکس‌ها، سفرنامه، مشکلات و... باشد. چنانچه گروه در عراق با مشکل اینترنت مواجه شد می‌تواند با دسته‌بندی و آماده‌سازی مطالب، در اولین فرصت آن‌ها بارگذاری نماید.

- **داوری:** داوران پروژه و محصول گروه‌ها یک شماره تلفن جهت عضویت در پیام‌رسان‌ها و یک نام در اینستاگرام معرفی می‌کنند که گروه موظف به عضو کردن آن و معرفی صفحه خود به آن هستند تا داوران بخش مجازی بتوانند از ابتدا صفحات و نوع فعالیت ایشان را رصد نمایند.

قدم هفتم، فعالیت

گروه‌ها را باید به این سمت هدایت کرد که فعالیت جدیدی را در اربعین به انجام برسانند. خلاقیت در ایده‌های گروه با همراهی مشاورین حاصل می‌شود. در غیر این صورت گروه‌ها به سمت فعالیت‌های رایج مانند موبک زدن یا پیاده‌روی بدون برنامه، روی می‌آورند. گروه‌ها می‌توانند به‌طور معمول به دو صورت حاضر می‌شوند: گروهی، فعالیت در مکانی ثابت و به شکل حضور در موبک را انتخاب می‌کند و گروهی فعالیت متحرک به‌صورت پیاده‌روی و فعالیت در مسیر را برمی‌گزیند. در بخش اول باید تلاش شود گروه‌ها به سمت فعالیت فرهنگی در موبک‌ها روی آورند و به‌جای موبک زدن و صرف هزینه‌های ساختاری، موبکی را برای فعالیت خود همراه کنند و آن را یاری رسانند. **همراه کردن موبک‌ها می‌تواند با آشنایی با مسئولین آن موبک حاصل شود و نیز می‌تواند با ارائه طرح و برنامه‌ی گروه به مسئول موبک و راضی نمودن ایشان حاصل شود.** در پیاده‌روی نیز برنامه می‌تواند در مسیر حرکت به انجام برسد و نیز می‌تواند با توقف‌های مختلف و طولانی نمودن مسیر پیاده‌روی حاصل شود. آنچه مهم است این است که گروه‌ها با ارائه طرح‌های خلاقانه و نو، گامی مؤثر در این مسیر بردارند.

قدم هشتم،

تبیین انواع حضور (۱- موکب)

یکی از انواع حضور در اردوی تربیتی اربعین، حضور خدماتی و فرهنگی ثابت (فعالیت در موکب) است. این نوع حضور با تأسیس یک موکب شروع می‌شود و با ارائه خدمت پیش می‌رود. موکب‌ها در مدت حضور زوار فعال هستند و در روزهای نزدیک به روز اربعین با کم شدن زائرین به کار خود پایان می‌دهند. موکب‌ها می‌توانند به شکل خدماتی باشند. موکب‌های خدماتی تلاش می‌کنند با ارائه خدمتی به زائرین، نیازی از ایشان را برطرف کرده یا از دشواری سفرشان بکاهند. این خدمات شامل موارد زیر می‌شود: پخت و پخش وعده‌های غذایی، پخش انواع خوراکی‌ها، پخش آب و خرما و چای، اسکان زائرین، ساخت سرویس بهداشتی و حمام، دوخت لباس، ماساژ، درمان بیماران و پخش داروی موردنیاز، تعمیر عصا و کالسکه، شارژ تلفن همراه و...

از دیگر انواع موکب‌ها، موکب‌های فرهنگی است. موکب‌های فرهنگی تلاش می‌کنند تا در مسیر پیاده‌روی محصول، محتوا یا قالبی فرهنگی و معرفتی را ارائه نمایند. فعالیت این موکب‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد: ایجاد نمایشگاه‌های موضوعی، پخش فیلم‌های معرفتی، برگزاری جلسات سخنرانی و روضه، پخش صوت‌های سخنرانی و مداحی جهت استفاده زائرین در طول مسیر، پخش جزوات و بروشورهای فرهنگی، برپایی موکب‌های فعالیتی خردسالان و نوجوانان، برگزاری نمایش‌های مذهبی، پخش محصولات فرهنگی اعم از پرچم و سربند و...، ایجاد میزهای پاسخگویی به سؤالات و شبهات به زبان‌های مختلف با حضور متخصصین، برگزار نمازهای جماعت و پاسخ به سؤالات شرعی و...

قدم نهم، موکب داری

در تبیین فعالیت‌های موکب باید به نکات زیادی دقت نمود. نکاتی که شمار آن آن قدر زیاد است که خود نوشتاری مجزا می‌طلبد.

لکن می‌توان چند مورد را به اختصار بیان نمود:

- خدمات موکب باید با همه‌ی احترام و ادب نسبت به همه نوع از زائرین صورت پذیرد. دیده‌شده بعضی موکب‌ها دقت می‌کنند خدمت ارائه‌شده یک‌بار بیشتر به افراد داده نشود و نسبت به حضور مجدد زائر برخورد تنیدی می‌کنند. همچنین دیده‌شده بعضی موکب‌ها قشر خاصی از زائرین را می‌پذیرند و از مانع حضور دیگر زوار می‌شوند؛ مثلاً زائرین یک شهرستان یا یک ملیت را می‌پذیرند و نسبت به دیگر زوار خدمتی انجام نمی‌دهند.

- باید تلاش نمود خدمات موکب‌ها موجب اذیت دیگر زائرین نشود. به‌عنوان مثال برنامه‌های طولانی سخنرانی یا عزاداری موکب‌ها در وقت نامناسب می‌تواند موجب اذیت دیگر زائرین شود. رعایت زمان و شئون حال زائرین بسیار مهم است.

- باید تلاش نمود خدمت موردنظر باری را از دوش زائرین بردارد یا رشدی را برای او ایجاد نماید و خدمات بی‌فایده نباشد یا موجب ائتلاف وقت نشود.

- بسیاری از موضوعات است که هنوز در اربعین به‌صورت جدی به آن پرداخته نشده است. به‌عنوان مثال موکب فرهنگی برای خردسالان و کودکان حاضر در

اربعین به صورت جدی و تخصصی وجود ندارد و تنها چند موکب به صورت غرفه نقاشی به آن پرداخته‌اند. در حالی که می‌توان در یک موکب با پخش فیلم، انجام بازی، بیان داستان و قصه، اجرای نمایش، اجرای مسابقه، پخش هدیه ویژه کودکان و خردسالان و ... معارف بسیاری را به کودکان منتقل نمود. چراکه کودکان حسی هستند و قالب‌های حسی برای ایشان مفید و مؤثر است.

یکی از دیگر قالب‌هایی که بر روی آن کار شده لکن باید گسترش یابد مستندسازی در فضای مجازی و مکتوب حوادث اربعین است. ایجاد ظرفیت‌های اینترنتی و نگارشی جهت تبیین واقعه اربعین از نگاه زائرین یکی از پنجره‌های معرفی این حادثه بزرگ در جهان است.

یکی دیگر فعالیت‌هایی که کمتر در موکب‌ها به آن توجه می‌شود، **فعالیت اختصاصی خدماتی و فرهنگی برای زنان است.** بسیاری از موکب‌ها در کنار آقایان برای استفاده خواهران نیز ظرفیتی را ایجاد می‌کنند لکن این ظرفیت‌ها مناسب شئون زنان نیست یا خیلی از نیازهای ایشان را پاسخ نمی‌دهد. ایجاد مکانی برای استراحت آرام زنان، سرویس‌های بهداشتی و حمام مناسب، غرفه‌های فرهنگی زنان اعم از پاسخگویی به سؤالات شرعی زنان و شبهات اعتقادی و ... می‌تواند بخشی از قسمت‌های این موکب باشد.

یکی دیگر فعالیت‌های خدماتی که بسیار کم به آن توجه شده است، **تفکیک و جمع‌آوری زباله است.** در مسیر پیاده‌روی اربعین زباله‌های بسیاری تولید

می‌شود که بدون تفکیک و به‌سختی جمع‌آوری می‌شود و علاوه بر ایجاد بیماری، به محیط‌زیست آسیب وارد می‌کند. ایجاد موکب خدماتی تفکیک و جمع‌آوری زباله و سپس گسترش فعالیت به بازیافت آن می‌تواند یکی از فعالیت‌های مؤثر خدماتی باشد.

توجه به موکب‌های فرهنگی بسیار کمتر از موکب‌های خدماتی است. بیشتر موکب‌ها جهت پخش مواد خوراکی بر پا می‌شود درحالی‌که برای روح خوراک جدی وجود ندارد. موکب‌های فرهنگی به‌خصوص برای غیر ایرانی‌ها که سؤالات و شبهات بسیاری دارند یکی از نیازهای ضروری اربعین است. برای برپایی موکب‌ها باید با کمک شورای اندیشه‌ورز فعالیتی موردنیاز تعریف نمود و ساختار و نیازهای آن را تبیین نمود و آن را به نیروی انسانی توجیه شده سپرد و او را همراهی و کمک کرد تا بتواند از پس آن فعالیت به‌خوبی برآید.

قدم دهم،

تبیین انواع حضور (۲- پیاده‌روی)

یکی دیگر از انواع حضور در اردوی تربیتی اربعین حضور به‌صورت پیاده‌روی از مکانی تا کربلا است. این نوع حضور با انتخاب مکانی برای شروع آغاز می‌شود و با انتخاب مسیر به سمت کربلای معلّا دنبال می‌شود. بیشتر کاروان‌ها به‌خصوص زائرین غیر عراقی مبدأ شروع پیاده‌روی خود را نجف قرار می‌دهند تا بعد از عرض ادب و زیارت امیرالمؤمنین علیه‌السلام گام در مسیر اباعبدالله الحسین علیه‌السلام قرار دهند. البته افرادی

که به جهاتی توان پیاده‌روی این مسیر را ندارند بخش ابتدایی یا انتهایی آن را برای پیاده‌روی انتخاب می‌کنند و عده‌ای که نمی‌خواهند در شلوغی جمعیت باشند طریق العلماء که مسیری دیگر از نجف تا کربلاست را برای پیاده‌روی برمی‌گزینند. آنچه توصیه می‌شود این است که مسیرهای دیگر مانند مسیر بغداد کربلا نیز می‌تواند جایگزین خوبی برای مسیر پرجمعیت نجف کربلا باشد. به‌خصوص برای کاروان‌ها و افرادی که می‌خواهند با شیعیان عراقی ارتباط برقرار کنند، مسیر خوبی است. بسیار اتفاق می‌افتد افراد در پیاده‌روی تنها به پیاده‌روی بسنده می‌کنند و دل به زیبایی مسیر می‌سپارند. لکن افرادی که دغدغه رشد و تعالی تربیتی جامعه اسلامی را دارند باید از این فرصت بیشترین بهره را ببرند و علاوه بر اثرپذیری، اثرگذار نیز باشند. در این راستا می‌توان برنامه‌ها فعالیت‌هایی را تعریف نمود که گروه‌های متریبان علاوه بر شرکت در پیاده‌روی، خادمین مؤثر تربیتی و تبلیغی نیز باشند.

قدم یازدهم، فعالیت‌های پیاده‌روی

در مسیر پیاده‌روی گروه‌های می‌توانند فعالیت‌های بسیاری را تعریف نمایند. این موارد می‌بایست با هم‌فکری اعضای گروه تولید و تبیین شود. از جمله گروه‌ها می‌توانند موارد زیر را به انجام رسانند:

فعالیت برای خود اعضای گروه:

- **پخش صوت‌های مناسب:** در مسیر پیاده‌روی اعضای گروه وقت زیادی برای شنیدن دارند. می‌توان از این فرصت بهترین استفاده را نمود و با تهیه‌ی سخنرانی‌های کوتاه، مداحی‌ها، محصولات دانشی و معرفتی از این فرصت به بهترین شکل بهره برد. صوت‌ها با توجه به نوع گروه (خانوادگی یا افراد) سن، جنسیت و ملیت و منطقه محل سکونت تفاوت می‌کند.

- **کار تشکیلاتی و سازمانی:** سرگروه با تعریف وظایف و مسئولیت هرکدام از اعضا تلاش می‌کند کار تشکیلاتی و گروهی را یاد بگیرند و بیاموزند که باید توانشان را با دوست و هم‌گروهی‌شان تقسیم کنند. ضعف‌های ایشان را جبران کنند و از استعدادهای ایشان بهره ببرند. یاد می‌گیرند باید با هم متحد شده و فعالیت مؤثری را به انجام برسانند.

- **رشد صبر و تحمل:** حدود ۸۰ کیلومتر پیاده‌روی با مشکلاتی که مسیر به همراه دارد، برای اعضای گروه سخت است. ایشان باید جسم خود را مدیریت کنند تا بتوانند این مسیر را طی کنند و بر مشکلات صبر نموده و استقامت ورزند. گروه‌ها می‌آموزند که باید محرومیت‌ها و محدودیت را به فرصتی برای رشد و خودسازی تبدیل کنند و غرور و خودخواهی خود را در مسیر امام حسین علیه‌السلام زیر پا گذارده و تواضع و فروتنی را در لباس خدمت جایگزین آن کنند.

فعالیت برای دیگر زائرین شرکت کننده:

- **جمع‌آوری زباله:** یکی مشکلات پیاده‌روی اربعین انباشت مقدار زیادی زباله تفکیک نشده و جمع‌آوری نشده است. می‌توان به هر گروه پلاستیک زباله در رنگ‌های مختلف داد که هر روز اعضای گروه با توجه به جنس زباله، آن‌ها را تفکیک کرده و در گوشه‌ای قرار دهد. به‌عنوان مثال می‌توان پلاستیک زباله آبی را برای جمع‌آوری زباله‌های پلاستیکی معرفی کرد و هر گروه روزانه به تعداد اعضای گروه یک پلاستیک را جمع‌آوری کرده و با بسته‌بندی در گوشه‌ای جهت جمع‌آوری توسط موبک خدماتی زباله قرار دهد.

- **تعامل و جذب مسلمانان و شیعیان عراقی یا دیگر کشورها:** حاضرین در اردوی تربیتی باید بیاموزند که هم خود را تربیت کنند و هم در مسیر رشد و ارتقاء معرفتی نسل آینده جهان اسلام گام بردارند. گام اول این انتقال، ارتباط سازنده و مؤثر با نسل بعد از خود است. در این راستا هر گروه موظف است تا هر روز با تعدادی از عراقی‌ها ارتباط برقرار کرده و تلاش نمایند علاوه بر ایجاد دوستی معارفی را در قالب‌های جذاب و کوتاه به ایشان منتقل نمایند. این انتقال معارف می‌تواند به شکل آموزش یک ادب نیکو و اسلامی مانند سلام کردن، محبت، احترام به دیگران باشد و می‌تواند به‌صورت یک محصول آموزش مانند کلیپ، فیلم، بروشور یا کتابچه و ... باشد.

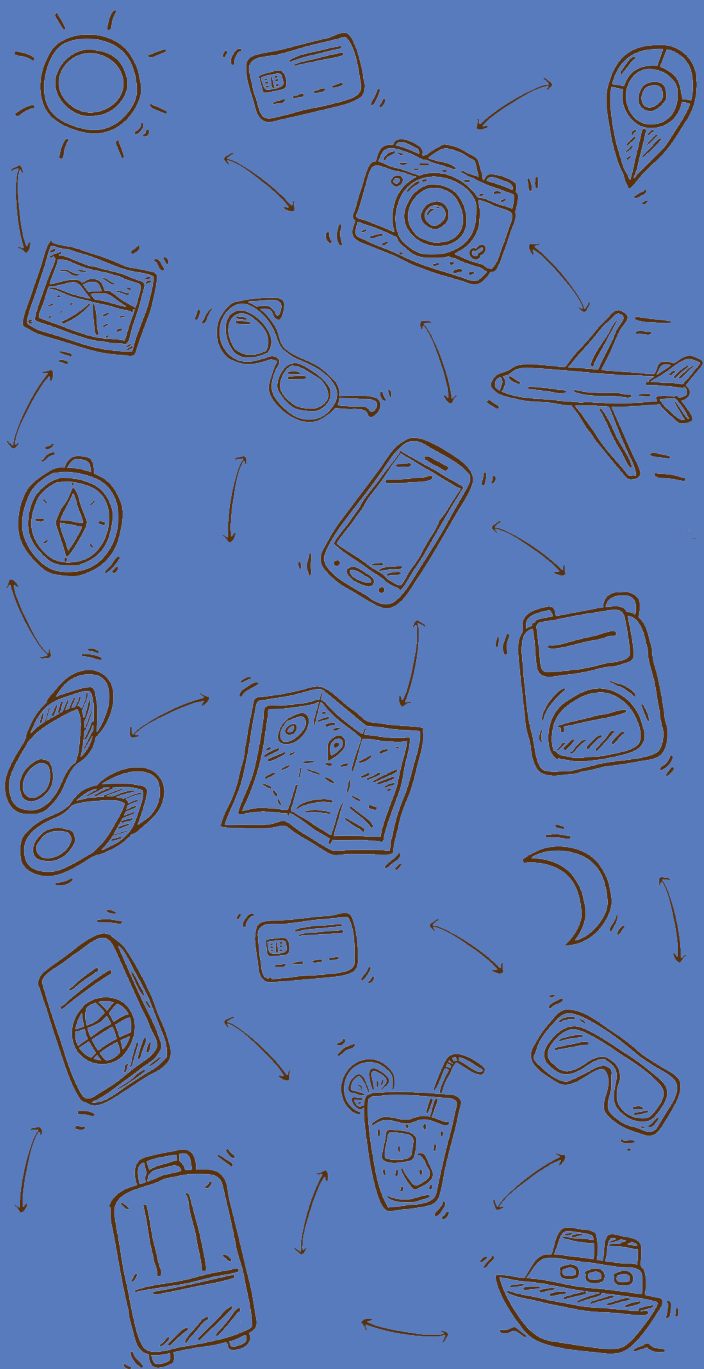
قدم دوازدهم، داوری

داوران ستاد اجرایی اردو پس از جمع‌آوری پروژه‌ها و محصولات گروه‌ها در مواردی که ذکر شد، به ارزیابی آن‌ها می‌پردازند و در پایان با تبیین نقاط ضعف و قوت گروه‌ها، گروه برتر را معرفی می‌کنند. لکن مسئول ستاد اجرایی اردو می‌بایست در پایان با ارائه سخنرانی تبیین نماید که هدف رشد و تعالی گروه‌ها و اعضای آن در مسیر خدمت و تربیت بوده است که همگی بخش مهمی از آن را طی نموده‌اند و بهره‌ای که گروه‌ها و اعضای آن از این سفر و برنامه برده‌اند بسیار بیش از تصور است که ان‌شاءالله در دنیا و آخرت مزد آن را خواهند گرفت. ایشان باید اخلاص و تواضع و ایثار در این سفر یادآور شوند که بخش بسیاری از فعالیت‌ها با این سه ویژگی همراه بوده است و چنانچه در مسیر زندگی این ویژگی‌ها را در خود تقویت نماییم بسیار موفق خواهیم بود.

این اردو تلاش می‌کند با ارائه‌ی ماجرای اردویی، افراد را به فکر کردن و حرکت کردن در مسیر رشد و تعالی خود و استفاده از فرصت‌های بسیاری که دارد و قدر آن را نمی‌داند، وادارد. امید که بتواند این مهم را محقق نماید.

تهدیدها

اتفاقات زیادی می‌تواند در این اردو برای متریان ایجاد شود که باید نسبت به آن توجیه شوند. حوادثی چون گم کردن دوستان، خستگی زیاد، پادرد و التهاب پاها، بیماری و. می‌تواند برای افراد ایجاد شود.

این نوشتار تلاش نمود تا با ارائه ی پنج ماجرا، نگاهی نسبت به **اردوهای ماجرا محور** ارائه دهد. با معرفی این ایده و نگاه، مجموعه های تربیتی، مدارس و مربیان می توانند به طراحی اردوهای جدید ماجرا محور در مسیر اهداف تربیتی خود بپردازند.

برای انواع اردوهای تربیتی، میتوان ده ها بلکه صد ها ماجرا نوشت و به اجرا در آورد. ماجراها با خلاقیت متخصصان عرصه تربیت نوشته می شود و در صحنه عمل با اجرای آن ویرایش شده و کامل می شود. آنچه باید به آن دقت کرد این است که اردوها، موردی و مقطعی برگزار نشود بلکه اهداف تربیتی انقلاب اسلامی را دنبال کند و تلاش نماید آن اهداف و ارزشهای انقلاب اسلامی را در متربیان نهادینه کند.

این نوشتار شروعی از یک نگاه و ایده ی تربیتی است. ما نیز به اشکالات احتمالی آن اذعان داریم و آن را در منظر مربیان و متخصصان تربیتی قرار داده ایم که با نظرات و نقدهای سازنده ی خود ما را در رشد این ایده یاری رسانند.

این پنج ماجرا می تواند با فیلم ها و گزارشات اردوی دانش آموزی موسسه فرهنگی تبلیغی آسمان انتظار در کانون نخبگان جوانه ها (پسران) و کانون نخبگان هدی (دختران)، بهتر فهمیده شود. چنانچه در فهم این ماجراها به مشکل برخوردید می توانید دوره ی آموزشی اردوهای ماجرا محور یا فیلم های اردویی را مشاهده بفرمائید.

